

Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

BEAUTY SLUŽBY

UČEBNÝ ODBOR

6462 H barbier, Barbierka

Mgr. Jana Pernišová
riaditeľka školy

Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

BEAUTY SLUŽBY

Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier 6462 H barbierka
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 353
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	10.12. 2024
Miesto vydania	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza

www.kalina.sk
info@kalina.sk
Tel.: 046/5422110

Mgr. Jana Pernišová
riaditeľka školy
0901 918 909

Obsah

1	VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY	7
1.1	PREVÁDZKA ŠKOLY	8
1.2	CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	9
1.3	POVINNÉ MATERIÁLNO – TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ ZABEZPEČENIE	14
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU BEAUTY SLUŽBY PRE UČEBNÝ ODBOR 6462 H BARBIER, BARBIERKA	17
2.1	POPIS ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	17
2.2	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ŠTÚDIU	19
2.3	ORGANIZÁCIA VÝUČBY	19
2.4	ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA ŽIAKA	20
2.5	POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A HYGIENU PRI PRÁCI	21
3	PROFIL ABSOLVENTA UČEBNÉHO ODBORU 6462 H BARBIER, BARBIERKA	23
3.1	CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA ABSOLVENTA.....	23
3.2	KOMPETENCIE ABSOLVENTA	24
3.3	Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebný odbor 6462 H barbier, barbierka	27
4	RÁMCOVÝ A UČEBNÝ PLÁN.....	32
4.1	RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 3 – ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY (H)	32
4.2	UČEBNÝ PLÁN 6462 H BARBIER, BARBIERKA.....	35
5	OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM A ŽIAKOV S NADANÍM V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA.....	38
5.1	Inkluzívne vzdelávanie.....	38
5.2	Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP).....	39
5.3	Podporné opatrenia.....	40
6	PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ	60
7	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV	61
7.1	PRAVIDLÁ HODNOTENIA ŽIAKOV	61
7.2	Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia.....	67
8	ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA.....	69
8.1	Praktická časť záverečnej skúšky.....	69
8.2	Teoretická časť záverečnej skúšky.....	71
9	FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	72
10	ČITATELSKÁ GRAMOTNOSŤ	78

11 PREDCHÁDZANIE VŠETKÝM FORMÁM DISKRIMINÁCIE, RASIZMU, XENOFÓBIE, ANTISEMITIZMU, INTOLERANCIE, RIZIKU ICH AKCEPTÁCIE A PODPORY NIELEN V ŠKOLE, ALE AJ MIMO NEJ.....	84
12 STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA ŠKOLY.....	86
12.1 Východiská stratégie	86
12.2 Vízia digitálnej transformácie	86
12.3 Strategické ciele digitálnej transformácie	86
12.4 Implementácia stratégie.....	87
12.5 Materiálno-technické zabezpečenie	87
12.6 Merateľné ukazovatele plnenia stratégie.....	88
12.7 Bezpečnosť a ochrana údajov.....	88
12.8 Záverečné ustanovenia	88
PRÍLOHA.....	89

ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábřežie J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	BEAUTY SLUŽBY
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier 6462 h barbierka
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 353
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	10.12. 2024
Miesto vydania	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábřežie J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza
Platnosť ŠkVP	1.9. 2025 začínajúc prvým ročníkom

KONTAKTY PRE KOMUNIKÁCIU SO ŠKOLOU:

PRACOVNÁ POZÍCIA	MENO	TELEFÓN	E-MAIL
Riaditeľka	Mgr. Jana Pernišová	0901 918 909	jana.pernisova@kalina.sk
Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	Ing. Jana Sudrová Mgr. Miroslava Šimová	0901 918 913 0901 918 914	jana.sudrova@kalina.sk miroslava.simova@kalina.sk
Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	Ing. Gabriela Čertíková	0901 918 900	gabriela.certikova@kalina.sk
Hlavná majsterka pre služby	Mgr. Táňa Dražová	0901 918 907	tana.drazova@kalina.sk

Zriaďovateľ:

Trenčiansky samosprávny kraj
Odbor školstva a kultúry
K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovani e ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01.09. 2025	10.12. 2024	Rozhodnutie MŠVVaM o zaradení učebného odboru do zoznamu učebných odborov SOŠ OaS.
01.09. 2025 začínajúc prvým ročníkom	19.6. 2025	Vloženie aktualizovanej kapitoly 5 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.
01.09. 2025 začínajúc prvým ročníkom	20.4.2026	Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania školy

1 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

História našej školy sa začína oficiálne písať od roku 1919. V priebehu svojej existencie mala viacero názvov. Od 1.9. 2009 nesie názov Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábrežie J. Kalinčiaka 1 v Prievidzi (ďalej len „škola“). Školu navštevujú nielen žiaci z okresu Prievidza, ale tiež z miest Partizánske, Handlová, Bánovce nad Bebravou a iné.

Od školského roku 2007/2008 boli schválené a zavedené nové odbory: učebný odbor 6424 H manikér - pedikér, študijné odbory 6405 K pracovník marketingu, 6445 K obchod a podnikanie, 6362 M kozmetička a vizážistka. Na základe analýzy potrieb trhu práce v našom regióne sme otvorili experimentálny študijný odbor kaderník – vizážista.

Škola nadviazala na tradície krajčírstva a v školskom roku 2012/2013 otvorila študijný odbor 8298 M odevný dizajn. Taktiež sme otvorili študijný odbor 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu. Zavedenie spomínaného odboru kladne podporilo aj Regionálne združenie CRHN, nakoľko sa predpokladá rozvoj turizmu v regióne horná Nitra, čo prinieslo aj potrebu odborne a jazykovo vzdelaných mladých ľudí v odbore cestovný ruch.

Od školského roku 2014/2015 máme v ponuke učebný odbor 2980 H pracovník v potravinárstve – výroba trvanlivých potravín.

Žiaci majú možnosť sa vzdelávať v **systeme duálneho vzdelávania**, s cieľom zvýšenia ich udržateľnosti na trhu práce. Ide o vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre povolanie s praktickou prípravou u konkrétneho zamestnávateľa. Na prepojenie školského systému vzdelávania a duálneho systému vzdelávania škola pristúpila v školskom roku 2016/2017. V roku 2016 bola podpísaná duálna zmluva s firmou Nestlé Slovensko, s.r.o. pre učebný odbor pracovník v potravinárstve – výroba trvanlivých potravín. Ďalšie zmluvy o duálnom vzdelávaní so zamestnávateľmi boli podpísané aj pre odbory čašníka, servírka, kuchár, obchodný pracovník.

Škola je úspešná v projektoch **Erasmus+ je program EÚ na podporu vzdelávania**, odbornej prípravy, mládeže a športu v Európe. Bola nám schválená akreditácia na ERASMUS pre individuálnu organizáciu v oblasti odborného vzdelávania a prípravy so začiatkom platnosti akreditácie: 1. marca 2021 a platnosti akreditácie: 31. marca 2027. Ako prijímateľ grantu máme možnosť vycestovať za poznáním a skúsenosťami do zahraničia v rámci štúdia, odbornej praxe a duálneho vzdelávania. Táto možnosť sa vzťahuje nielen na rozšírenie odborných zručností a vedomostí žiakov, ale tiež na rozvoj kľúčových kompetencií pedagogických zamestnancov.

Za 104 rokov svojej doterajšej existencie si škola vybudovala dobré meno a nezastupiteľné miesto na úseku odborného vzdelávania v Trenčianskom samosprávnom kraji. Pristúpili sme k postupnej úprave ponúkanej skladby odborov so zameraním na obchod a služby, kde zmena sa stáva podmienkou prežitia školy.

V ďalších rokoch neplánujeme zmeniť svoj charakter, našim zámerom je zaradiť nové učebné odbory. Nadväzujúc na existujúce portfólio odborov a taktiež na materiálne a personálne zabezpečenie školy pracujeme na zatraktívnení štúdia na našej škole a posilnení jej postavenia v regióne.

1.1 PREVÁDZKA ŠKOLY

Teoretické a sčasti aj praktické vyučovanie je organizované v priestoroch školy na Nábrežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza. Súčasťou sú odborné a jazykové učebne, špeciálne učebne na prípravu pokrmov a stolovanie, dve telocvične, posilňovňa, oddychová zóna.

V areáli školy je umiestnený **školský internát** s kapacitou 56 lôžok – bunkový systém 2+1. Poskytuje ubytovacie služby pre žiakov našej školy, ale aj pre dochádzajúcich žiakov iných škôl.

Pracoviská

Žiaci našej školy v rámci prípravy na budúce povolanie vykonávajú počas štúdia odborný výcvik a odbornú prax. Pre všetky odbory ponúkame možnosť praktického vyučovania nielen v odborných učebniach, ale aj na pracoviskách so „živou prevádzkou“. Jedná sa hlavne o gastronomické odbory a odbory služieb.

A klub

Žiaci učebných odborov čašník, servírka a kuchár sú zaradovaní do viacerých pracovísk. Svojim rozsahom poskytovaných služieb či návštevnosťou je najznámejší školský závod **A-klub**. V roku 1995 začala jeho rekonštrukcia a prevádzku ako školský závod reštauračných služieb zahájil 1. júla 1997. Bol vybudovaný preto, aby sa vytvorili čo najlepšie podmienky pre odborný výcvik žiakov v spoločnom stravovaní. Školský závod A-klub poskytuje stálym stravníkom denne čerstvé jedlá z jedálneho lístku závodného stravovania a tiež denné obedové menu. Pre bežných hostí je určená široká ponuka jedál a nápojov z jedálneho lístka. Samozrejmosťou je zabezpečovanie pracovných, rodinných či spoločenských posedení v priestoroch závodu.

Veľmi dobrý ohlas majú recepcie rôzneho druhu, ktoré usporadúvajú rôzne firmy a inštitúcie v Kultúrnom a spoločenskom stredisku či v Bojnicksom zámku. Pestrosťou gastronomických požiadaviek zákazníkov majú žiaci v rámci školského roka možnosť vidieť a realizovať všetky druhy slávnostného stolovania, či pripravovať veľmi rozmanité jedlá teplej a studenej kuchyne.

Cukrárska výrobná

Cukrárska výrobná v areáli školy šíri nielen príjemnú vanilkovú vôňu, ale aj dobré meno našej školy, pretože svojimi výrobkami dokážu uspokojiť požiadavky zákazníkov na rodinné či pracovné oslavy, recepcie. Spod šikovných rúk majsteriek odborného výcviku a žiakov všetkých ročníkov odboru cukrár vychádzajú aj torty k rôznym príležitostiam v najrozmanitejších farbách a tvaroch. Veľkým pútačom je možnosť vytvorenia akéhokoľvek obrázku, fotografie či loga na torte na špeciálnom – jedlom papieri.

Školská jedáleň

Školská jedáleň bola sprevádzkovaná v roku 1985 a zabezpečuje stravovanie pre zamestnancov a žiakov školy, vrátane žiakov ubytovaných v školskom internáte. Rovnako slúži aj ako pracovisko praktického vyučovania pre žiakov v učebných odboroch kuchár, čašník, servírka, to znamená, že okrem nepedagogických zamestnancov stravu pripravujú majsterky odborného výcviku so svojimi žiakmi. V spolupráci s ostatnými strediskami školy sa pracovníčky školskej jedálne aktívne podieľajú na zabezpečení rôznych gastronomických akcií.

Dom služieb

V tesnej blízkosti školy sa nachádza **Dom služieb Kalina**, ktorý bol otvorený pre žiakov aj verejnosť 3. mája 1993 ako pracovisko praktického vyučovania žiakov v odboroch kaderník, kaderník - vizážista a kozmetik. Pod vedením majsteriek odborného výcviku majú žiaci možnosť pracovať v živej prevádzke so zákazníkom a tak rýchlejšie a efektívnejšie nadobudnúť potrebné vedomosti a zručnosti v odbore. Nachádza sa tu:

Kozmetický salón

Ponúka všetky moderné kozmetické služby - farbenie obočia, rias, čistenie pleti, masáže tváre, dekoltu, mikromasáž očného okolia, denné, večerné a slávnostné líčenie, depiláciu... Poskytované sú tiež základné pedikérske úkony, masáž nôh, rúk, zábal rúk parafínom, manikúra, zdobenie nechťov na slávnostné príležitosti. Všetky úkony prevádzajú žiačky odboru kozmetik, kozmetička pod vedením majsteriek odborného výcviku.

Vlasové štúdio

Kadernický salón ponúka zákazníčkam trvalú onduláciu, farbenie vlasov, strihanie, zhotovenie bežných a spoločenských účesov, melírovanie. V ponuke je tiež poradenská služba - všetko v prijateľných cenách. Majsterky odborného výcviku absolvujú v priebehu školského roka rôzne kurzy strihu, farbenia a nových trendov, čo je dobrým základom pre účasť žiačok na súťažiach v modernej účesovej tvorbe.

Visage 4 you

Pracovisko praktického vyučovania žiakov **Salón „VISAGE 4 YOU“** sa nachádza na Ul. T. Vansovej 25 v blízkosti autobusovej stanice v centre mesta Prievidza. Tieto priestory boli pre verejnosť otvorené 23. apríla 2012. Ponúka široké spektrum kaderníckych, kozmetických, manikérskech i pedikérskech služieb, ktoré pod dozorom majsteriek OV vykonávajú žiačky odborov kozmetik, kozmetička a vizážistka, kaderník – vizážista, kaderník.

1.2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele výchovy a vzdelávania

- poskytnúť žiakom všeobecný a odborný vzdelanostný základ vychádzajúci zo systematického, vyváženého výberu informácií a poznatkov z oblasti ekonomiky, financií a administratívy, obchodu a služieb, spoločenských a prírodných vied a príslušného odboru,
- získať kompetencie najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania digitálnych technológií, komunikácie v štátnom jazyku, cudzom jazyku a v národnostnej škole, národnostnej triede alebo v národnostnom školskom zariadení aj v jazyku národnostnej menšiny,
- získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
- ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať,
- viesť žiakov k rozvíjaniu pohybových schopností a aplikácii pohybových zručností,

- f) naučiť žiakov zaraďovať získané informácie a poznatky do zmysluplného kontextu v nadväznosti na ďalšie vzdelávanie alebo uplatnenie na trhu práce,
- g) prehĺbiť u žiakov abstraktné a logické myslenie s dôrazom na pochopenie kauzálnych, funkčných a vývinových vzťahov medzi javmi a procesmi,
- h) naučiť žiakov samostatne identifikovať, analyzovať a riešiť problémy, úlohy, realizovať skúmanie a vyvodzovať logické závery,
- i) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- j) viesť žiakov ku kritickému mysleniu s uplatnením mnohostranného pohľadu pri riešení úloh,
- k) poskytnúť žiakom možnosti pre optimálny výber ďalšieho vzdelávania/pracovného zaradenia podľa ich schopností, záujmov a potrieb spoločnosti,
- l) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- m) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd¹ ako aj úctu k zákonu a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- n) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- o) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- p) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- q) prehĺbiť u žiakov sociálne kompetencie, osobitne schopnosť kultivovane komunikovať, racionálne argumentovať a efektívne spolupracovať v rôznych skupinách,
- r) viesť žiakov k uvedomeniu si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje duševné a fyzické zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických zručností súvisiacich so zdravým životným štýlom,
- s) viesť žiakov k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a požiarnej ochrane,
- t) motivovať žiakov k tomu, aby sa zaujímali o svet a ľudí okolo seba, aby boli aktívni pri ochrane ľudských a kultúrnych hodnôt, životného prostredia a života na Zemi,
- u) viesť žiakov k tomu, aby si uvedomili globálnu previazanosť udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej i svetovej úrovni,
- v) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre učebný odbor 6462 H barbier barbierka vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu odborov 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stane otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosociálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

- a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov**
- b) **posilnene úlohy a motivácie učiteľov, ich profesijný a osobný rozvoj**
- c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka**
- d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami**
- e) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy**

Moderná vzdelávacia ustanovizeň s verifikovateľnými parametrami, metódami a postupmi, uznávaná v odbornej a laickej verejnosti. Škola, ktorá motivuje, inšpiruje, naplňuje a posúva vpred. Našou víziou je škola – základ života.

SWOT analýza

S | **Silné stránky**

- Postavenie v regióne, viac ako storočná tradícia, výhodná poloha, záujem a podpora zriaďovateľa.
- Vlastný internát, školská jedáleň.
- Moderný školský vzdelávací program.
- Vysoká kvalifikovanosť pedagogického zboru
- Schválená akreditácia v rámci programu Erasmus+ pre obdobie 2021 – 2027 (predtým charta za úspešnú, kvalitnú realizáciu mobilit), Certifikát značky excelentnosti.
- Veľké množstvo školských a mimoškolských aktivít.
- Úspešnosť žiakov v odborných súťažiach.

- Úzka spolupráca so zamestnávateľmi, duálne vzdelávanie.
- Úzka spolupráca so študentským parlamentom.
- Systém manažmentu kvality Peer review.

W | *Slabé stránky*

- Nízke percentuálne zastúpenie mužov v pedagogickom zbore.
- Neustále sa zvyšujúca, ale stále nedostatočná vybavenosť učebnými pomôckami.
- Nutnosť modernizácie priestorov.
- Nedostatočná infraštruktúra pre inklúziu.
- Inflácia a zvyšovanie cien energií a materiálov s dopadom nielen na praktické vyučovanie.

O | *Príležitosti*

- Profesionálny rast učiteľov a majstrov odbornej výchovy a zvyšovanie ich kompetencií.
- Práca s talentovanou mládežou.
- Zjednocovanie požiadaviek na študentské výkony.
- Zatraktívnenie ponuky beauty odborov o učebný odbor barbier, barbierka.
- Využitie skúseností z dištančného vzdelávania.
- Využitie eurofondov, napr. prestavba objektu „aranžovne“ na školské dielne a prepojenie objektu s pavilónom C – Fond na spravodlivú transformáciu.

T | *Hrozby*

- Vývoj demografickej krivky populácie (nízka natalita).
- Zvyšujúci sa priemerný vek pedagogických zamestnancov.
- Ustavične sa meniaci školská legislatíva.
- Vplyv spoločenských kríz u nás i v Európe na rozpočet zriaďovateľa.
- Dopady obdobia pandémie a z nej vyplývajúcej sociálnej izolovanosti na interakcie žiakov, učiteľov i interakcie žiakov a učiteľov navzájom.

Charakteristika pedagogického zboru a ostatných zamestnancov

Pedagogický zbor tvorí 36 učiteľov, 25 majstrov odbornej výchovy, 1 špeciálny pedagóg, 1 výchovný poradca a zároveň kariérový poradca, 1 školský digitálny koordinátor, 1 pedagogický asistent, 1 koordinátor prevencie, 1 supervízor, 3 vychovávateľky.

Nepedagogických zamestnancov: 32

Riadenie, manažment školy a poradenstvo

V škole aktívne pracuje 7 predmetových komisií:

PK ekonomických predmetov,
 PK telesnej a športovej výchovy,
 PK spoločného stravovania,
 PK beauty služieb
 PK cudzích jazykov,
 PK spoločensko-vedných predmetov slovenského jazyka a literatúry,
 PK prírodovedných predmetov.

Zasadnutia jednotlivých PK sa uskutočňujú podľa potreby a vždy na začiatku a konči školského obdobia. Práca predmetových komisií je účelná a vecná, návrhy a pripomienky sa riešia priamo s vedením školy. Poradenstvo zabezpečujú: školský podporný tím, školský digitálny koordinátor, špeciálny pedagóg, výchovný poradca a koordinátor prevencie, pedagogický asistent.

Pri škole pracuje Rada školy. Na svojich jednaniach je zo strany riaditeľky školy a členov vedenia informovaná o pedagogicko-organizačnom a materiálnom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu, profilácii školy, o náboře žiakov na nový školský rok, o rozpočte školy, výsledkoch

hospodárenia, koncepčných zámeroch rozvoja školy, o priebehu a výsledkoch prijímacieho konania a výchovno-vzdelávacích výsledkoch za jednotlivé klasifikačné obdobia.

Rada rodičov je nezávislým občianskym združením a jej poslaním je vytváranie čo najlepších materiálnym a spoločenských podmienok na výchovu, vzdelávanie a telesný rozvoj žiakov školy. Snahou školy je vziať rodičov priamo do diania v škole, do riešenia problémov vo výchove a vzdelávaní žiakov. Tento proces uľahčujú osobné kontakty s rodičmi, hlbšie vzájomné sa poznanie rodičov a učiteľov, možnosti spoločných zážitkov priamo so žiakmi a učiteľmi. Komunikácia nie je jednosmerná od školy k rodičom, ale obojsmerná a jej súčasťou je pravidelná spätná väzba.

Školy organizujú aj vzdelávacie a zážitkové podujatia, ktoré poskytujú rodičom možnosť spoznať hlbšie filozofiu školy, spôsoby učenia. Ide o formu triednych stretnutí (informačné a konzultačné), ich zapojenie do otvorených hodín, participácia na dni otvorených dverí, prezentácií školy, pri projektových aktivitách...

Študentský parlament reprezentuje žiakov tejto školy a zastupuje ich záujmy vo vzťahu k vedeniu školy. Jeho poslaním je riešenie problémov žiakov, organizovanie školskej záujmovej činnosti, zveľaďovanie priestorov školy a i. Zvýšenú pozornosť venujú téme dobrovoľníctva: K pravidelným aktivitám patria:

- „Z lásky k seniorom“ – v spolupráci s Mestským mládežníckym parlamentom Prievidza a CVČ Prievidza,
- „Úsmev pre úsmev“ – spolupracujú s organizáciou Úsmev ako dar, regionálna pobočka v Prievidzi,
- „Z lásky k zvieratám“ – formou zbierky,
- celoslovenský projekt „200 ton z lesa von“,
- „Green Erasmus and volunteering“

Stavovské a profesijné organizácie - škola úzko spolupracuje so Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou, Slovenskou živnostenskou komorou a Republikovou úniou zamestnávateľov. Spolupráca školy so stavovskými a profesijnými organizáciami predstavuje dôležitý prvok prepojenia odborného vzdelávania s praxou. Vďaka tejto spolupráci škola zohľadňuje aktuálne potreby trhu práce a prispôsobuje obsahy vzdelávania požiadavkám zamestnávateľov. Zástupcovia profesijných združení sa aktívne podieľajú na tvorbe a overovaní výkonových štandardov, participujú na odborných skúškach a prispievajú k skvalitňovaniu praktickej prípravy žiakov. Takéto partnerstvá zároveň uľahčujú žiakom prechod zo školy do zamestnania a podporujú budovanie ich profesijnej identity.

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Podľa § 4 ods. 1 písm. i) zákona č. 138/2019 Z. z. je pedagogický a odborný zamestnanec povinný udržiavať a rozvíjať svoje profesijné kompetencie. Plán profesijného rozvoja vychádza u osobného plánu profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov, vízie a cieľov školy. Vychádza tiež z potrieb samotnej školy, štruktúry žiakov, platnej legislatívy.

Prioritnými zostáva zabezpečiť:

- uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe,
- prípravu pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT,
- prípravu pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.,
- sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovačné vzdelávanie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru,
- prípravu pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny

učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie,

- prípravu pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie,
- prípravu pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými IKT
- zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe,
- podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Vnútorný systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálo-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na krúžkovú činnosť.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov školy- metódy:

- pozorovanie (hospitácie),
- rozhovor,
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, súťaže),
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).

1.3 POVINNÉ MATERIÁLNO – TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ ZABEZPEČENIE

Základné priestorové podmienky

a) Kapacita školy:

1.Školský manažment

Kancelária riaditeľa školy

Kancelária pre zástupcov riaditeľ školy TV

Kancelária pre zástupcu riaditeľa školy PV

Kancelária pre personalistu školy

Kancelária pre technicko-ekonomické činnosti

2.pedagogickí zamestnanci

Kancelária pre výchovnú poradkyňu

Kancelária pre špeciálneho pedagóga

Kabinety pre učiteľov

Pracovisko s VT pre pedagógov

3.Nepedagogickí zamestnanci školy

Kancelária pre sekretárske a administratívne činnosti

Kancelária pre hospodárske činnosti

Kabinet správcu VT

Kancelária pre personálne a mzdové činnosti
Kancelárie pre účtovné činnosti
Kancelária vedúcej účtovníčky
Kancelária vedúcej školskej jedálne
Kancelária pre zamestnancov školskej jedálne
Miestnosť pre upratovačky
Miestnosť pre údržbárov

b) makrointeriéry

1.školská budova
2.školský dvor
3.školská jedáleň
4.školský internát
- pracoviská: Dom služieb Kalina, cukrárska výrobná, Visage 4 you, A klub

c) vyučovacie priestory

-odborných učebni pre VT a ADK, EKO
- odborné jazykové učebne
- spoločenská miestnosť
- odborné učebne pre odbory spoločného stravovania
- cvičné kuchyne
- triedy pre teoretické vyučovanie
- 2 telocvične
- 1 posilňovňa

Ostatné priestory

Skladové priestory – kancelárske a čistiace potreby
Údržbárska dielňa – technické činnosti
Kotolňa
Práčovňa
Skladové priestory školskej jedálne
Kuchyňa
Výdajňa
Stolovňa
Sklad učebníc
Sklad bielizne

d) Vyučovacie exteriéry

Školské ihrisko
Zmluvné pracoviská

Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi.

Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odbornej výchovy, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Poradenstvo zabezpečujú: školský podporný tím, školský digitálny koordinátor, špeciálny pedagóg, pedagogický asistent, výchovný poradca a koordinátor prevencie.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU BEAUTY SLUŽBY PRE UČEBNÝ ODBOR 6462 H BARBIER, BARBIERKA

2.1 POPIS ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábrežie J: Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	BEAUTY SLUŽBY
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 353
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná

Trojročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre oblasť komplexnej starostlivosti o mužov, ich vlasy, pleť, bradu, fúzy a nových techník strihania, holenia a úpravy. Vzdelávanie poskytuje všeobecný základ a odborné teoretické a praktické zručnosti, ktoré absolventi aplikujú v praxi. Absolvent má dobré predpoklady pre kvalitný výkon barbierskej profesie ako aj príslušných podnikateľských aktivít. Odbor reaguje na nové trendy a požiadavky praxe. Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Príprava v školskom vzdelávacom programe v učebnom odbore **6462 H barbier, barbierka** zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie. Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy a praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v priestoroch prevádzky pre praktické vyučovanie.

Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, kultivovaný prejav, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania.

Ťažisko odborného vzdelávania je v oblasti teoretickej aj praktickej prípravy a umožňuje absolventom uplatniť sa v nových podmienkach praxe. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, psychológie, spoločenskej komunikácie, zdravotvedy, odborného kreslenia, technológie, materiálov a odborného výcviku. Odborná zložka vzdelávania pripravuje žiaka k porozumeniu základných vzťahov v trhovej ekonomike, základných podnikových činnostiach a pracovnoprávných vzťahov. Poskytuje žiakovi potrebné vedomosti o podnikaní, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchove, pripravuje ho aktívne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a uplatniť sa na trhu práce, myslieť a konať ekonomicky a ekologicky, prispievať k dosahovaniu vyššej kvality svojej práce, dbať na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a hygienické predpisy pre epidemiologicky závažné činnosti.

Nové spôsoby a techniky najmä pri strihaní vlasov a holení sú zahrnuté v odborných predmetoch technológia a odborný výcvik a umožňujú absolventom uplatniť sa v nových podmienkach praxe a uspokojiť tak dopyt po novej barbierskej profesii. V rámci odborného výcviku žiaci aplikujú teoretické

vedomosti najmä z technológie a materiálov na praktické zručnosti v oblasti starostlivosti o pánske vlasy, umývanie vlasov a vlasovej pokožky, masáže hlavy, konečnej úpravy pánskych účesov, strihania, nových metódach a postupoch pri pánskych strihoch, vystrihávaní vzorov a holení, úpravy brady a fúzov, farbenia najmä pánskych šedivých vlasov, brady a fúzov, módných a náročných pánskych strihoch a špeciálnych úprav účesov, brady a fúzov, použitia a úprav vlasových náhrad a doplnkov, novej špeciálnej starostlivosti o pánsku pleť a ruky. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti. Výučba je orientovaná na uplatnenie demonštračných metód, autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh a skupinovej a individuálnej práce žiakov. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusie alebo brainstorming, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitost' medziľudských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Veľký význam prikladáme pozitívnej motivácii žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovnovzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov. Kľúčové a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (na chodbe školy sa nachádza schránka dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

Predpokladom pre prijatie do učebného odboru je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí prospech a správanie na základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne rozhodnutím riaditeľa školy na základe odporúčania pedagogickej rady. Školský vzdelávací program je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporúčenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Učebný odbor **6462 H barbier, barbierka** nie je vhodný pre žiakov s mentálnym postihnutím, s vážnymi poruchami zraku a s vážnym telesným narušením. Pre tento odbor sa vyžaduje zdravotný preukaz /profesia je zaradená do oblasti starostlivosti o ľudské telo.

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti môžu preukázať na súťažiach alebo iných prezentačných akciách.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi a majstrami OVV vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko-psychologických poradní,

rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi praktickej prípravy, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

2.2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ŠTÚDIU

Kód a názov učebného odboru: 6462 H barbier, barbierka

Dĺžka štúdia:	3 roky
Forma štúdia:	denná, denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania	Stredné odborné vzdelanie – ISCED 353
Úroveň SKKR/EKR	SKKR/EKR 3
Vyučovací jazyk	štátny jazyk – slovenský jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania t.j.: - úspešné ukončenie 9. ročníka základnej školy, - preukázanie požadovaných vstupných vedomostí.
Spôsob ukončenia štúdia:	záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	- v službách ako zamestnanci kaderníctva v malých a stredných firmách, ako živnostníci - v súkromnom podnikaní na živnosť - ako zamestnanec v pracovnej pozícii barbier, vlasový stylist - v organizáciách poskytujúcich beauty služby
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie, možnosti ďalšieho štúdia):	Špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov. Možnosť vzdelania sa v stupni ISCED 354 na získanie úplného stredného vzdelania. Možnosť absolvovania odborného inovačného vzdelania v odbore, účasť na firemných tréningoch odborných zručností. Vzdelávacie programy nadstavbového štúdia denné a večerné pre absolventov trojročných učebných odborov (študijný odbor 6426 L vlasová kozmetika, 6403 L podnikanie v remeslách a službách)

2.3 ORGANIZÁCIA VÝUČBY

Príprava v školskom vzdelávacom programe Beauty služby v učebnom odbore **6462 H barbier, barbierka** zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie. Výučba je organizovaná v týždňových cykloch – strieda sa jeden týždeň teoretického vyučovania a jeden týždeň odborného výcviku.

Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy.

Všeobecnovzdelávacie predmety sa vyučujú okrem bežných učební aj v multimediálnych učebniach s interaktívnymi tabuľami, v jazykovej učebni i v počítačových učebniach. Odborné predmety sa vyučujú v odborných učebniach, ktoré sú vybavené okrem odborných učebných pomôcok aj interaktívnou tabuľou, dataprojektorom, notebookmi, premietacími plátnami, smart TV a pripojením na internet.

Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na kultivovaný slovný prejav, slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, spoločenskej komunikácie, psychológie, zdravotvedy, odborného kreslenia, technológie, materiálov, aplikovanej informatiky a odborného výcviku. V rámci odborného výcviku žiaci aplikujú teoretické vedomosti v praktických zručnostiach. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v priestoroch pre praktické vyučovanie, ktoré simulujú plne funkčný pánsky salón. Ďalšie odborné zručnosti žiaci získavajú pri rôznych súťažiach a prezentačných akciách, návštevou salónov, prácou v salónoch. Dôvodom organizácie takýchto podujatí je skutočnosť, aby si žiaci precvičili a vyskúšali aj také zručnosti, situácie a javy, ktoré sa v bežnej praxi vyskytujú zriedkavo a najmä ich motivácia k špičkovým pracovným výkonom a sledovaniu nových trendov v odbore. Vyučovacie aktivity prebiehajú pod dozorom majstrov odborného výcviku a učiteľov odborných predmetov. Takéto podujatia sú pre žiakov veľmi lákavé, motivujúce a inšpirujúce. Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v učebnom odbore kaderník. Praktická príprava sa realizuje formou odborného výcviku v dielni (Dom služieb, Nábřežie J. Kalinčiaka a kadernický salón „Visage4you“), ktorá je súčasťou školy a musí spĺňať požiadavky na základné učebné priestory a požiadavky na základné vybavenie učebných priestorov určené normatívom materiálne – technického a priestorového zabezpečenia alebo štátnym vzdelávacím programom. a individuálnym odborným výcvikom na pracoviskách zamestnávateľa. V praktickej príprave sa utvárajú základné odborné zručnosti v odborných činnostiach pod priamym vedením majstrov odbornej výchovy, rozvíjajú a upevňujú sa v samostatnej práci žiakov pod vedením MOV. Odborný výcvik sa organizuje ako odborný vyučovací predmet učebného odboru. Jeho úlohou je pripraviť žiakov tak, aby po ukončení štúdia vedeli prakticky využiť osvojené poznatky na svojich pracoviskách. Týždenný počet hodín odborného výcviku je rozpisovaný v učebnom pláne.

Do učebných odborov môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania. Všetci uchádzači sa musia podrobiť vyšetreniam určeným pre pracovníkov v službách.

2.4 ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA ŽIAKA

Na prijatie do učebného odboru 6462 H barbier, barbierka môžu byť prijatí len uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Nesmú mať porušené funkcie pohybového aparátu dolných končatín, ktoré znemožňujú dlhé státie, ďalej ťažšie postihnutie chrbtice a postihnutie horných končatín, ktoré znemožňujú pohybovú koordináciu a jemné pohyby rúk. Neprípustné sú chronické a alergické ochorenia kože, najmä rúk a tváre. Prekážkou prijatia do odboru sú aj nervové choroby, najmä závažné ochorenia centrálneho nervstva. Uchádzači musia mať dobrý zrak a sluch.

Odbor je vhodný aj pre žiakov so zmenenou pracovnou schopnosťou, možno doňho zaradiť aj žiakov s kompenzovanou i subkompenzovanou epilepsiou. Do odboru môžu byť prijatí iba uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť posúdil a písomne potvrdil dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia. Uchádzač, ktorý má zmenenú pracovnú schopnosť, pripojí k prihláške rozhodnutie príslušného všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor podľa všeobecne záväzných právnych predpisov o prijímaní na štúdium na stredné školy. Viac informácií – v kapitole 5 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Aj v prípade, že žiak má isté zdravotné problémy, musí mať v predmete odborný výcvik na praktickom vyučovaní absolvovaných min. 75% hodín za klasifikačné obdobie. Zároveň je to podmienkou pre postup do vyššieho ročníka. Každý prípad bude posudzovaný individuálne. Povinnosťou rodičov je počas štúdia:

- informovať školu o zmene zdravotného stavu svojho dieťaťa, jeho zdravotných problémoch alebo iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania

2.5 POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A HYGIENU PRI PRÁCI

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcej práci vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík.

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie nástrojov, prístrojov a pod.). Nácvik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákoník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladné a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
- práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
- práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverený vedúci priestorov praktického vyučovania v závislosti od charakteru práce, podmienok a tematického celku výučby. Žiak musí mať pri nástupe na pracovisko pracovné oblečenie:

- biele tričko alebo košeľa,

- biele nohavice,
- biele ponožky,
- zdravotnú protišmykovú obuv.

Farba pracovného oblečenia sa môže zmeniť alebo prispôbiť zavedeným zvyklostiam školy.

Počas praktického vyučovania nie je dovolené nosiť šperky na prstoch a zápästí, nechty na rukách musia byť upravené tak, aby nemohlo dôjsť k narušeniu a poškodeniu pokožky zákazníka.

Pri nástupe žiaka na štúdium sa vyžaduje zdravotný preukaz pre prácu v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

3 PROFIL ABSOLVENTA UČEBNÉHO ODBORU 6462 H BARBIER, BARBIERKA

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, 971 01Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	BEAUTY SLUŽBY
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 353
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná

3.1 CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA ABSOLVENTA

Absolvent učebného odboru barbier, barbierka je kvalifikovaný pracovník v oblasti beauty služieb, schopný pracovať samostatne ale aj v kolektíve. Pri vykonávaní barbierských činností je spôsobilý uplatňovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygienické predpisy pre epidemiologicky závažné činnosti aj s ohľadom na životné prostredie.

Vykonáva prípravu, manipuláciu, údržbu a dezinfekciu náradia, nástrojov, elektrických prístrojov a barbierskej prevádzky.

Vykonáva diagnostikovanie, umývanie a ošetrovanie vlasov, pokožky hlavy a tváre. Vie poskytnúť poradenstvo v starostlivosti o vlasy a pleť, poskytuje poradenstvo pri voľbe účesu, brady a fúzov v súlade s estetikou a typológiou.

Poskytuje poradenstvo v používaní pánskej kozmetiky a stylingových výrobkov. Vykonáva základné, módné aj extravagantné úpravy pánskych účesov všetkými technikami vodovej ondulácie a ondulácie železom. Vykonáva základné strihy pánskych a detských účesov, úpravu brady a fúzov.

Vykonáva holenie tváre a ošetrovanie pleti po holení. Vykonáva módné, extravagantné a náročné strihy pánskych účesov a úprav brady a fúzov. Vykonáva chemické úpravy vlasov, odfarbovanie, farbenie, melírovanie a trvalé tvarovanie.

Vykonáva opaľovanie, depiláciu a epiláciu rôznych častí tela. Vykonáva ošetrovanie pánskej pleti, jej čistenie, masáž a aplikáciu masiek. Vie zvoliť správne technologické postupy, zvoliť a aplikovať vhodné výrobky, hospodárne s nimi zaobchádzať.

Vie upravovať a ošetrovať vlasové doplnky, poloparochne a parochne. Sleduje nové trendy v odbore, uplatňuje zásady komunikácie s klientmi a spolupracovníkmi a dodržiava etické pravidlá v odbore. Vykonáva administratívne práce v prevádzke, obsluhuje registračnú pokladňu. Má možnosť pokračovať v nadstavbovom štúdiu a dosiahnuť úroveň vzdelania úplné stredné odborné vzdelanie.

Väčšinou pracuje aj na zmeny a v sobotu. Pri práci prichádza do kontaktu so zákazníkom a chemickými prípravkami na úpravu vlasov. Zvýšené nároky sú na státie, fyzickú kondíciu, zručnosť, tvorivosť a estetické cítenie. Pri nástupe je potrebný platný zdravotný preukaz. Dôležité je aj vedieť jednáť s ľuďmi, kultivované vystupovanie a správanie.

3.2 KOMPETENCIE ABSOLVENTA

Absolvent učebného odboru 6462 H barbier, barbierka má v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;
- dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;
- sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;
- začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;
- vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a vzhľadom na komunikačnú situáciu.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ;
- čítať veľmi krátke jednoduché texty, vie nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad prospekty, jedálne lístky alebo časové harmonogramy, a rozumie krátkym jednoduchým osobným e-mailom a SMS;
- komunikovať v bežných situáciách vyžadujúcich jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych témach a činnostiach. Dokáže zvládnuť veľmi krátku spoločenskú konverzáciu, dokonca aj keď zvyčajne dostatočne nerozumie natoľko, aby ju sám udržiaval;
- používať viacero slovných spojení a viet na jednoduchý opis vlastného vzdelania a terajšej alebo nedávnej práce;
- napísať krátke jednoduché správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery pod ložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa

porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- aplikovať základné matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- používať technické nástroje a prístroje, využívať technické a vedecké informácie a do držiavať zásady bezpečnosti doma a v práci;
- zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaistú, kritickú a zodpovednú využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;
- pristupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;
- chápať všeobecné zásady vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky ne zdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;
- vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;
- odovzdať svoju prácu načas;
- pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;
- identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;
- preukázať, že rozmyšľá o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;
- diskutovať o tom, čo sa dá urobiť a ako pomôcť, aby sa z komunity stalo lepšie miesto;
- porozumieť, prečo má každý zodpovednosť za uplatňovanie práv a slobôd druhých;
- vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostražití a prečo sa majú chrániť pred propagandou;

– kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Podnikateľská kompetencia

sa vzťahuje na schopnosť využívať príležitosti a myšlienky a meniť ich na hodnoty pre ostatných. Je založená na tvorivosti, kritickom myslení a riešení problémov, iniciatívni, vytrvalosti, ako aj schopnosti spolupracovať s cieľom plánovať a riadiť projekty s kultúrnou, sociálnou alebo finančnou hodnotou. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

– prijímať finančné rozhodnutia týkajúce sa nákladov a hodnoty.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

– nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet; – vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne; – poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.

Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Gramotnosť	Viacjazyčnosť	Matematická komp. a kompetencia vo vede, technológii a inžinierstve	Digitálna kompetencia	Osobná a sociálna kompetencia, schopnosť učiť sa	Občianska kompetencia	Podnikateľská kompetencia	Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu
Prehľad názov predmetov			Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií					
Všeobecno-vzdelávacie predmety								
slovenský jazyk a literatúra	+				+			+
anglický jazyk	+	+			+			
občianska náuka	+				+	+		+
etická/náboženská výchova	+				+	+		+
Biológia	+				+			
Matematika			+					
Informatika	+		+	+				
telesná a športová výchova	+					+		
Odborné predmety								
Ekonomika	+			+	+		+	
Zdravoveda	+				+			
Technológia	+		+		+			
Materiály	+				+			
Psychológia a spoločenská výchova	+				+			+
Odborné kreslenie	+				+			
Praktické vyučovanie					+			
Odborný výcvik	+		+		+			
Cvičenia z technológie	+		+		+			+
Cvičenia z komunikácie	+				+	+		+

Cvičenia z informatiky	+		+	+				
Účelové cvičenia								
Kurz na ochranu života a zdravia	+				+	+		+
Kurz pohybových aktivít v prírode	+				+	+		+

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka. Výchovné a vzdelávacie stratégie nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky žiakov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učitelia dovedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

3.3 Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebný odbor 6462 H barbier, barbierka

Teoretické vyučovanie

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aplikovať odbornú terminológiu v oblasti barbierskej profesie a jej využitie pri riešení úloh; - vysvetliť zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady prvej pomoci, zásady osobnej aj prevádzkovej hygieny pre epidemiologicky závažné činnosti;
- charakterizovať zariadenie pracoviska barbier a jeho usporiadanie, vedieť predpisy a podmienky stanovené na otvorenie prevádzky barbier;
- charakterizovať pracovné náradie, pomôcky a prístroje, vedieť ich funkciu, bežnú údržbu, dezinfekciu, sterilizáciu a zaobchádzanie s nimi;
- charakterizovať a používať ochrannú a pracovnú bielizeň, vedieť ich funkciu, dezinfekciu, sterilizáciu a zaobchádzanie s nimi;
- definovať stavbu, zloženie a vlastnosti vlasov, ich farbu, cyklus rastu a poškodenie; - opísať účinné chemické látky a procesy používané v barbierskom odbore;
- charakterizovať výrobky používané v odbore, ich zloženie, vlastnosti a použitie s ohľadom na zdravie a životné prostredie, ich pôsobenie na vlasy, vlasovú pokožku a pleť, bezpečnú manipuláciu s nimi a hodnotiť ich kvalitu;
- opísať a vysvetliť správne pracovné postupy barbierských úkonov pri umývaní a ošetrovaní vlasov a vlasovej pokožky;
- opísať a vysvetliť správne pracovné postupy pri strihaní základných, módnych a extravagantných pánskych účesov;
- opísať a vysvetliť pracovné postupy pri konečnej úprave módnych a extravagantných pánskych účesov aj účesov na mimoriadne príležitosti;
- opísať a vysvetliť správne pracovné postupy pri strihaní, úprave a farbení brady a fúzov a obočia;
- opísať a vysvetliť správne pracovné postupy pri holení tváre a ošetrovaní pleti po holení;
- opísať a vysvetliť správne pracovné postupy pri chemických úpravách pánskych vlasov, preparácii, odfarbovaní, farbení a melírovaní;
- opísať a vysvetliť správne pracovné postupy pri starostlivosti o pánsku pleť, jej čistenie, ošetrovanie, masáž a aplikáciu masiek;
- opísať a vysvetliť správne pracovné postupy pri depilácii a epilácii;
- aplikovať odborné vedomosti pri poradenstve o voľbe účesu, brady, fúzov a starostlivosti o vlasy a pleť;

- opísať a vysvetliť správne pracovné postupy pri použití a úprave vlasových doplnkov, poloparochní a parochní;
- poznať najnovšie metódy a postupy v odbore a aplikovať ich v praxi;
- rozpoznať kožné choroby a parazitické ochorenia súvisiace s barbierskými úkonmi;
- charakterizovať zásady starostlivosti o telo a celkovú životosprávu;
- vedieť čítať odborné výkresy;
- vedieť kresliť návrhy účesov, brady a fúzov;
- charakterizovať osobnosť človeka, základné typy osobnosti, predchádzanie vzniku a riešenie konfliktov v odbore.

Obsahové štandardy

Technológia

Pracovisko barbiera – priestorové usporiadanie, zariadenie, podmienky a požiadavky na schválenie prevádzky.

Bezpečnosť a hygiena pri práci – povinnosti zamestnávateľa, práva a povinnosti zamestnanca, protipožiarna ochrana, manipulácia s elektrickými prístrojmi. Hygienické predpisy pre epidemiologicky závažné činnosti – základné požiadavky, prevádzkový poriadok, zriaďovanie prevádzkarní, dekontaminácia, upratovanie a dezinfekcia prevádzkarne, čistenie, dezinfekcia a sterilizácia náradia a pomôcok, hygienické požiadavky na bielizeň.

Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri jednotlivých barbierských úkonoch. Starostlivosť o vlasy a vlasovú pokožku – umývanie a masáž hlavy, diagnostika vlasov a vlasovej pokožky, ošetrovanie a regenerácia vlasov (normálnych, mastných, suchých, poškodených, pri tvorbe lupín a pri vypadávaní vlasov), poradenská služba pri ošetrovaní vlasov a vlasovej pokožky.

Vodová ondulácia – fúkaná a ondulácia železom, techniky a konečná úprava účesu. Úprava módných, extravagantných a účesov na mimoriadne príležitosti.

Strihanie vlasov, brady a fúzov – techniky strihania, druhy zástrihov, príprava zákazníka pred strihaním, základné tvary strihov, projekčný uhol, základné druhy pánskych, detských a dámskych strihov (klasický strih, plastický strih, tupý strih, kombinovaný strih), vrstevnatý pánsky strih na polodlhých a dlhých vlasoch, základné druhy fade (nožnicový - Scissorfade, klasický - Klasik fade, nízky – Lowfade, stredný – Midfade, vysoký – Highfade, Taperfade), ďalšie módné a extravagantné druhy pánskych a detských strihov podľa súčasnej módy, použitých techník, dĺžky vlasov, anatómie tváre a lebky (Pompadour, Under cut, Crop, Faux Hawk, Mulet, Wolf cut, ...), základné, módné a extravagantné druhy úprav brady a fúzov. Holenie – použitie výrobkov na holenie a po holení, príprava chlpov a pletina holenie, Hot Towel, techniky holenia tváre, umývanie a ošetrovanie pleti po holení, Ice Towel, techniky opaľovania chlpov.

Chemická preparácia vlasov - zdravý a poškodený vlas, základné a módné techniky natáčania, pracovný postup skučeravenia vlasov, pracovný postup vyrovnávania vlasov.

Odfarbovanie vlasov, brady a fúzov – princíp odfarbovania, pracovný postup odfarbovania celých a dorastajúcich vlasov, odfarbovací kúpeľ. Farbenie vlasov, brady a fúzov – krátkodobé tónovanie vlasov, brady a fúzov, dofarbovanie brady a fúzov, čiastočné demipermanentné farbenie vlasov, brady a fúzov, trvalé permanentné farbenie.

Technologické postupy farbenia vlasov, brady a fúzov oxidačnými farbami, odtiene farieb, pracovné postupy farbenia celých a dorastajúcich vlasov, poškodených a odfarbených, šedivých vlasov, predpigmentácia, umývanie a ošetrovanie vlasov po farbení, sťahovanie oxidačných farieb z vlasov, farbenie vlasov rastlinnými farbami, módné smery vo farbení. Melírovanie vlasov – voľba a použitie

technologických postupov, voľba a použitie vhodných materiálov so zreteľom na dosiahnutie požadovaného efektu, módné smery pri melírovaní vlasov.

Dejiny vývoja pánskej módy – úprava vlasov, hlavy a tváre v jednotlivých historických obdobiach a modernej doby, súčasná móda, súčasná móda pánskych a detských účesov. Voľba úpravy zovňajšku klienta aj barbiera – poradenská služba pri voľbe účesu, typológia tváre, defekty tváre a lebky, farebná typológia.

Kozmetická starostlivosť o pánsku pleť (typy pleti a ich ošetrovanie, povrchové čistenie pleti, peeling, masáž tváre, pleťové masky, pleťové krémy), farbenie a úprava obočia, depilácia a epilácia.

Použitie a úprava vlasových doplnkov, poloparoční a paroční.

Materiály

Vlasy a fúzy, stavba vlasu, rast a výmena vlasov, farba vlasov, chemické a fyzikálne vlastnosti vlasov, poškodenie vlasov. Voda, hodnota pH, výrobky na umývanie vlasov, brady a tváre, stylingové výrobky, výrobky na holenie a po holení, účinné chemické látky v barbierskom odbore, výrobky na vlasovú preparáciu, výrobky na odfarbovanie vlasov, výrobky na farbenie vlasov, výrobky na ošetrovanie a regeneráciu vlasov, vlasovej pokožky a brady, kozmetické výrobky na ošetrovanie kože a pleti, výrobky na osobnú hygienu, depilačné a epilačné výrobky,

Zdravoveda

Životospráva, epidemiológia, osobná hygiena. Bunková stavba, organizmus. Stavba ľudského tela – kostra, svalová sústava, krvný obeh, nervová, zmyslová, dýchacia, tráviaca, močová, pohlavná sústava a sústava žliaz s vnútornou sekréciou. Koža - stavba a funkcia kože, kožné adnexá, kožné choroby, ekzém, alergie, seborea, lupienka, infekčné kožné choroby. Prvá pomoc.

Odborné kreslenie

Prípravné kresbové cvičenia, kresba hlavy, tváre a jej častí, kresba módnych strihov a účesov, brady a fúzov. Návrhové kreslenie klasických, módnych a extravagantných účesov. Súčasná módna účesová tvorba – kresba účesov podľa typu tváre, účesy na spoločenské príležitosti. Využitie historických prvkov v účesoch – účesové prvky od starovekého Egypta po 20. storočie.

Psychológia

Všeobecná psychológia, psychológia osobnosti, sociálna psychológia, komunikácia – verbálna a neverbálna, aplikovaná psychológia – typológia zákazníka, vlastnosti barbera a jeho správanie, riešenie konfliktov, psychológia práce.

Praktická príprava

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade s hygienickými a všeobecnými predpismi daných pre barbierske prevádzky;
- pracovať s prístrojmi, náradím a pomôckami a zabezpečovať ich bežnú údržbu;
- pracovať s výrobkami vrátane ich správneho výberu a ich uskladnenia;
- používať odbornú terminológiu a správne technologické postupy;
- vykonať pracovný postup umývania vlasov a vlasovej pokožky;
- vykonať pracovný postup umývania brady, fúzov a tváre;
- vykonať diagnostiku, ošetrovanie a regeneráciu vlasov a vlasovej pokožky;
- vykonať ošetrovanie a regeneráciu brady a fúzov; - vykonať jednotlivé druhy a techniky masáže hlavy;
- vykonať techniky vodovej ondulácie, fúkanú;
- pracovať s elektrickými ondulačnými železami a žehličkami;

- vykonať konečnú úpravu pánskych módných, extravagantných účesov a účesov na mimoriadne príležitosti;
- vykonať základné, módne a extravagantné techniky strihania vlasov, brady a fúzov a úpravu obočia;
- vykonať zmäkčovanie chlupov a prípravu pleti pred holením;
- vykonať holenie tváre;
- vykonať umývanie a ošetrovanie pleti po holení;
- vykonať správne postupy preparácie vlasov;
- vykonať odfarbovanie vlasov, brady a fúzov;
- vykonať farbenie vlasov, brady a fúzov;
- vykonať melírovanie vlasov;
- vykonať ošetrovanie pánskej pleti, povrchové čistenie, peeling, masáž tváre, nanášanie masky; - vykonať depiláciu a epiláciu;
- upraviť a ošetriť vlasové doplnky, poloparochne a parochne;
- prezentovať prácu novými postupmi a modernými technológiami;
- vykonať administratívne práce v barbierskej prevádzke a obsluhovať registračnú pokladňu;
- komunikovať s klientom pri poskytovaní služieb.

Obsahové štandardy

Odborný výcvik

Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, manipulácia s elektrickými prístrojmi, prvá pomoc. Hygienické predpisy pre epidemiologicky závažné činnosti, prevádzkový poriadok, upratovanie a dezinfekcia prevádzky, čistenie, dezinfekcia a sterilizácia náradia, dekontaminácia, hygienické požiadavky na bielizeň, dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri jednotlivých barbierských úkonoch, skúška citlivosti pokožky.

Starostlivosť o vlasy a vlasovú pokožku, bradu a fúzy – diagnostika vlasov a vlasovej pokožky, umývanie a masáž hlavy, ošetrovanie a regenerácia vlasov (normálnych, mastných, suchých, poškodených, pri tvorbe lupín a pri vypadávaní vlasov), umývanie a ošetrovanie brady a fúzov, kyslý kúpeľ. Vodová ondulácia – techniky vodovej ondulácie, sušenie pánskych vlasov do tvaru účesu, fúkaná, sušenie brady a fúzov do požadovaného tvaru, konečná úprava účesu. Ondulácia železom, spôsoby natáčania a žehlenia vlasov, brady a fúzov. Úprava módných a extravagantných účesov a účesov na mimoriadne príležitosti. Použitie stylingových výrobkov na úpravu účesu, brady a fúzov.

Strihanie vlasov – techniky strihania vlasov (strihanie vlasov nožnicami cez prsty a do dlane, strihanie vlasov elektrickým strojčekom do stratena, strihanie vlasov elektrickým strojčekom cez hrebeň, strihanie vlasov nožnicami cez hrebeň, preriedovanie vlasov efilačnými nožnicami, zrezávanie vlasov britvou, rozličné nástrihové a preriedovacie techniky), techniky strihania brady a fúzov (strihanie nožnicami cez prsty a do dlane, strihanie elektrickým strojčekom bez nastavcov a za pomoci nastavcov, strihanie elektrickým strojčekom cez hrebeň, strihanie nožnicami cez hrebeň, preriedovanie efilačnými nožnicami), druhy zástrihov, príprava zákazníka pred strihaním, základné tvary strihov, základné druhy pánskych, detských a dámskych strihov (klasický strih, plastický strih, tupý strih, kombinovaný strih), vrstevnatý pánsky strih na polodlhých a dlhých vlasoch, biznis štýl, základné druhy fade (nožnicový - Scissorfade, klasický - Klasik fade, nízky - Lowfade, stredný - Midfade, vysoký - Highfade, Taperfade), ďalšie módne extravagantné druhy pánskych a detských strihov podľa súčasnej módy, použitých techník, dĺžky vlasov, anatómie tváre a lebky (Pompadour, Undercut, Crop, Faux Hawk, Mulet, Wolf cut, ...), základné a módne druhy úprav brady a fúzov.

Holenie, príprava chlpov a pokožky na holenie, Hot Towel, napínanie pokožky, techniky holenia tváre, umývanie a ošetrovanie pleti po holení, IceTowel, techniky opaľovania chlpov.

Chemická preparácia vlasov - príprava zákazníka, náradia a pomôcok, pracovný postup pri preparácii zdravých a poškodených vlasov, ustaľovanie vlasov, základné techniky natáčania vlasov, módne techniky natáčania vlasov, pracovný postup skučeravenia vlasov, pracovný postup vyrovnávania vlasov, nové spôsoby preparácie, umývanie a ošetrovanie vlasov po chemickej preparácii.

Odfarbovanie vlasov, brady a fúzov – príprava zákazníka, náradia a pomôcok, príprava odfarbovacieho roztoku, voľba koncentrácie peroxidu vodíka, pracovný postup odfarbovania celých a dorastajúcich vlasov, pracovný postup odfarbovacieho kúpeľa, umývanie a ošetrovanie vlasov po odfarbovaní, stlmenie žltého nádychu. Farbenie vlasov, brady a fúzov – krátkodobé a dlhodobé farbenie vlasov, brady a fúzov, pracovné postupy krátkodobého, demipermanentného a permanentného farbenia vlasov, farbenie vlasov oxidačnými farbami, odtiene farieb, príprava zákazníka, náradia a pomôcok pred farbením, voľba a príprava farby, pracovné postupy farbenia celých a dorastajúcich, poškodených a odfarbených vlasov, šedivých vlasov, predpigmentácia, umývanie a ošetrovanie vlasov po farbení, emulgovanie, sťahovanie oxidačných farbív z vlasov, tónovanie vlasov, dofarbovanie brady a fúzov, farbenie vlasov rastlinnými farbami, módne smery vo farbení.

Melírovanie vlasov – príprava zákazníka, náradia a pomôcok pred melírovaním, voľba a po užití vhodných technologických postupov a materiálov so zreteľom na dosiahnutie požadovaného efektu, módne smery pri melírovaní vlasov, stlmenie žltého nádychu a korekcia farebných odleskov, umývanie a ošetrovanie vlasov po melírovaní.

Dejiny vývoja pánskej módy – úprava vlasov, hlavy a tváre v jednotlivých historických obdobiach a modernej doby, súčasná móda, súčasná móda pánskych a detských účesov. Voľba úpravy zovňajšku klienta aj barbiera – poradenská služba pri voľbe účesu, typológia tváre, defekty tváre a lebky, farebná typológia.

Kozmetická starostlivosť o pánsku pleť, typológia a posúdenie pleti, ošetrovanie jednotlivých typov pleti, povrchové čistenie, peeling, masáž tváre, pleťové masky, farbenie a úprava obočia, depilácia a epilácia. rôznych častí tela, ošetrovanie pokožky po opaľovaní, depilácia a epilácia. Použitie a úprava vlasových doplnkov, poloparochní a parochní. Administratívne práce v prevádzke a obsluha registračnej a virtuálnej pokladnice.

4 RÁMCOVÝ A UČEBNÝ PLÁN

4.1 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 3 – ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY (H)

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	17,5	560
Odborné vzdelávanie	72	2304
Disponibilné hodiny	10,5	336
CELKOM	100	3200

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	17,5		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra ^{a)} cudzí jazyk ^{b)}	8,5 3,5 5		
Človek a hodnoty etická výchova/náboženská výchova ^{c)}	1		
Človek a spoločnosť občianska náuka	1		
Človek a príroda biológia	1		
Matematika a práca s informáciami matematika informatika ^{d)}	3 2 1		
Zdravie a pohyb telesná a športová výchova ^{e)}	3		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	72		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie	Spolu
	18	54	72
teoretické predmety	18	4 ^{g)}	22
odborný výcvik	-	50	50
Disponibilné hodiny ^{h)}	10,5		
SPOLU	100		

³ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory (H)

Podľa dodatku č. 1 pre Štátny vzdelávací program pre odborné vzdelávanie a prípravu, skupinu študijných a učebných odborov 62 ekonomické vedy, 63 ekonomika a organizácia, obchod a služby I, 64 ekonomika a organizácia, obchod a služby II, schválené Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja

a mládeže SR dňa 18. júna 2024 pod číslom 2024/6928:82 – C2910 s účinnosťou od 1. septembra 2024 začínajúc prvým ročníkom: predmetmi vzdelávacej oblasti Človek a príroda sú:

Človek a príroda fyzika chémia biológia	1
---	---

- a) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.
- b) Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Výučba cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje s minimálnou dotáciou 1,5 vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku a s minimálnou dotáciou 2 hodiny týždenne v 3. ročníku.
- c) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- d) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. „Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.“
- e) V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym učebným odborom (t. j. aplikovanú informatiku, resp. informatiku v odbore) presunie sa dotácia 1 hodiny týždenne z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- f) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- g) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka. Kurz sa organizuje spravidla v treťom ročníku v rozsahu vyžadovanom od jednotlivých kurzov, najviac však v trvaní 5 dní po 6 hodín.
- h) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- i) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade a po prerokovaní so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie. Na posilnenie hodinovej dotácie odborného výcviku môže škola využiť aj hodiny praktických cvičení.
- j) V triedach s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ predmet jazyk národnostnej menšiny a literatúra s minimálnou dotáciou 1 hodina týždenne.
- k) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- l) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského

roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu, alebo kurzu iných športov v prírode.

m) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálnotechnické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

n) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 100 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

o) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.

4.2 UČEBNÝ PLÁN 6462 H BARBIER, BARBIERKA

Učebný plán učebného odboru 6462 H barbier, barbierka				
Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe		Celkový počet hodín za štúdium	
Všeobecné vzdelávanie	17,5		560	
Odborné vzdelávanie	72		2304	
Disponibilné hodiny	10,5		336	
Celkom	100		3200	
Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku			
Všeobecné vzdelávanie	20,5			
	1. ročník	2.ročník	3. ročník	Spolu
Jazyk a komunikácia				
slovenský jazyk a literatúra a)	1,5	1	1	3,5
cudzí jazyk b)	1,5	1,5	2	5
Človek a hodnoty				
etická výchova/náboženská výchova c)	1			1
Človek a spoločnosť				
občianska náuka	1			1
Človek a príroda				
biológia	1			1
Matematika a práca s informáciami				
matematika	1	1		2
informatika d)		1		1
Zdravie a pohyb				
telesná a športová výchova e)	2	2	2	6
Odborné vzdelávanie	79,5			
	Teoretické vzdelávanie	25,5	Praktické vyučovanie	54
ekonomika		1	2	3
materiály	2	1	1	4
technológia	3	2	2	7
odborné kreslenie	2	1	1	4
zdravoveda	2	2	1,5	5,5
psychológia a spoločenská výchova	1	1		2
cvičenia z informatiky g)			1	1
cvičenia z komunikácie g)			1	1
cvičenia z technológie g)		1	1	2
odborný výcvik	15	17,5	17,5	50
SPOLU	100			

Účelové kurzy	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Účelové cvičenia	2 dni	2 dni	
Kurz na ochranu života a zdravia			3 dni
Kurz pohybových aktivít v prírode - lyžiarsky kurz	5 dní		

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu učiva	33	33	30
Časová rezerva (opakovanie učiva, exkurzie, výchovno - vzdelávacie akcie, kurzy a i.)	7	7	6
Záverečná skúška	-	-	1
Spolu týždňov	40	40	37

Poznámky k učebnému plánu 6462 h barbier, barbierka

- a) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.
- b) Vyučuje cudzí jazyk: jazyk anglický. Výučba cudzieho jazyka sa realizuje s dotáciou 1,5 vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku a s dotáciou 2 hodiny týždenne v 3. ročníku.
- c) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- d) súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ je predmet biológia.
- e) V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym učebným odborom (t. j. aplikovanú informatiku, resp. informatiku v odbore) presunie sa dotácia 1 hodiny týždenne z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov. Disponibilné hodiny škola využila nasledovne: telesná a športová výchova – 3 hodiny, teoretické odborné vzdelávanie – 7 hodín, praktické cvičenia 4 hodiny: cvičenia z informatiky 1 hodina, cvičenia z komunikácie – 1 hodina, cvičenia z technológie- 2 hodiny.
- f) Predmet telesná a športová výchova sa vyučuje s dotáciou v rozsahu 2. hodiny týždenne v prvom, druhom a treťom ročníku.
- g) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka. Kurz sa organizuje spravidla v treťom ročníku v rozsahu vyžadovanom od jednotlivých kurzov, najviac však v trvaní 5 dní po 6 hodín.
- h) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- i) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu, alebo kurzu iných športov v prírode.
- j) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích

oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálnotechnické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

k) Počet týždenných vyučovacích hodín v školskom vzdelávacom programe je za celé štúdium 100 hodín. Výučba sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

5 OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM A ŽIAKOV S NADANÍM V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábřežie J. Kalinčiaka 1 971 01 Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	BEAUTY SLUŽBY
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie - ISCED 353
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná

Škola pri výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vytvára atmosféru a klímu, ktorá pozitívne ovplyvňuje úroveň ich individuálneho začlenenia - úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov, ktoré vyplývajú z potrieb zdravotného znevýhodnenia žiaka, alebo jeho vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí. Ich uplatnenie je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolání a odborných konzultácií so špecializovanými zamestnancami pedagogicko-psychologických centier, špeciálneho pedagóga.

5.1 Inkluzívne vzdelávanie

Inkluzívna škola vytvára podmienky pre edukáciu žiakov telesne, zmyslovo a zdravotne postihnutých, pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, pre prisťahovalcov aj pre žiakov nadaných. Škola sa zapojila do stratégie riešenia problematiky prístupnosti vzdelávania v súlade so Stratégiou inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní. Na účely inkluzívneho vzdelávania sme vytvorili školský podporný tím, ktorého úlohou je koordinovať rozvoj inkluzívneho vzdelávania, spolupracovať so zariadeniami prevencie a poradenstva, poskytovať poradenstvo žiakom a zákonným zástupcom. Členmi školského podporného tímu sú špeciálny pedagóg, výchovný poradca, pedagogický asistent a podľa potreby iní pedagogickí zamestnanci (triedni učitelia).

Škola vypracovala dodatok k školskému poriadku č.1/ 2024/2025 „**Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní**“. Cieľom je, aby všetci žiaci boli plne začlenení do vzdelávacieho systému, pomáhajú vytvárať inkluzívne prostredie, poskytujú účinné nástroje na odhaľovanie, prevenciu a riešenie prípadov segregácie.

Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) prijímame v súlade so zdravotnými požiadavkami na uchádzača, ktoré vychádzajú zo štátnych vzdelávacích programov jednotlivých

odborov. Žiak so ŠVVP sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy, ale ak ŠVVP neumožňujú žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Podľa § 2 písmen j) – p) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov je špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou požiadavka určená diagnostikou v zariadeniach poradenstva a prevencie na poskytnutie podporného opatrenia vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „podporné opatrenie“) žiakovi, ktorého zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, nadanie, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosti vyžadujú poskytnutie podporného opatrenia a to:

j. žiakom so zdravotným znevýhodnením - žiak so zdravotným postihnutím, žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami, žiak s poruchou správania,

k. žiakom so zdravotným postihnutím - žiak s mentálnym postihnutím, sluchovým postihnutím, zrakovým postihnutím, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami alebo s viacnásobným postihnutím,

l. žiakom chorým alebo zdravotne oslabeným - žiak s ochorením, ktoré je dlhodobého charakteru, a žiak vzdelávajúci sa v školách pri zdravotníckych zariadeniach,

m. žiakom s vývinovými poruchami - žiak s poruchou aktivity a pozornosti; žiak s vývinovou poruchou učenia,

n. žiakom s poruchou správania - žiak s narušením funkcií v oblasti emocionálnej alebo sociálnej okrem žiaka uvedeného v písmene n),

o. žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia - žiak žijúci v prostredí, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne podnecuje rozvoj mentálnych, vôľových, emocionálnych vlastností žiaka, nepodporuje jeho socializáciu a neposkytuje mu dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti,

p. žiakom s nadaním - žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti v oblasti umenia alebo športu alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výsledky alebo mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelávania sa jeho nadanie cielene rozvíja.

Individuálny vzdelávací program obsahuje podporné opatrenie a úpravy jednotlivých častí školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä úpravu obsahu, metód, foriem alebo spôsobu hodnotenia a spolupráce s odbornými zamestnancami. Žiaci so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako žiaci intaktní. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Učebné plány pre žiakov so zdravotným znevýhodnením sú rovnaké ako pre ostatných žiakov strednej školy.

5.2 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)

„Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej aj „ŠVVP“) je žiak, ktorý má zariadením poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka určená diagnostikou v zariadeniach poradenstva a prevencie na poskytnutie podporného opatrenia vo výchove a vzdelávaní žiakovi so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia, nadaním a žiakovi, ktorého zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosti vyžadujú poskytnutie podporného opatrenia. Zohľadnenie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť mu rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností a osobnosti, a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a primerané začlenenie do spoločnosti. Inkluzívnym vzdelávaním sa rozumie spoločná výchova a vzdelávanie žiakov, ktorá je uskutočňovaná na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a

individuálnych osobitostí a podporujúca ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy alebo školského zariadenia.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je:

- a) žiak so zdravotným znevýhodnením, podľa § 2 písm. j) až m) zákona č. 245/2008 Z. z.,
- b) žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia, podľa § 2 písm. o) zákona č. 245/2008 Z. z.,
- c) žiak s nadaním podľa § 2 písm. p) zákona č. 245/2008 Z. z.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, ktorú navštevuje, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Individuálny vzdelávací program obsahuje podporné opatrenie a úpravy jednotlivých častí školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä úpravu obsahu, metód, foriem alebo spôsobu hodnotenia, dochádzky do školy a spolupráce s odbornými zamestnancami.

Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou potrebné na to, aby sa žiak mohol plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Podporné opatrenia a ich poskytovanie upravuje § 145a a § 145b zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

5.3 Podporné opatrenia

Cieľom podporného opatrenia podľa § 145a ods. 2, písm. a) školského zákona - *Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní* - je poskytnúť individualizovanú podporu a prispôbiť vyučovanie tak, aby sa zabezpečilo optimálne prostredie pre výchovu a vzdelávanie a rozvoj každého dieťaťa/žiaka. Podporné opatrenie reflektuje právo dieťaťa/žiaka na inkluzívnu výchovu a vzdelávanie, na individuálny prístup rešpektujúci jeho potreby, schopnosti a možnosti, nadanie a zdravotný stav. Podporné opatrenie je členené na základe možných vývinových a psychosociálnych oslabení. Oslabením sa rozumie znížená schopnosť, zručnosť alebo funkčnosť napríklad vykonávať pohyb, sústrediť sa, zmyslovo prijímať a spracúvať informácie a podobne. Oslabenie môže byť zapríčinené trvalými alebo dočasnými zmenami vo vývine dieťaťa/žiaka, ale aj vplyvom traumy, či nepriaznivej a ťažkej životnej situácie.

Medzi podporné opatrenia podľa § 145 písmena školského zákona patrí:

- a) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní,
- b) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých žiakmi vo výchove a vzdelávaní,
- c) zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy,
- d) činnosť na podporu dosahovania školskej spôsobilosti,
- e) zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy,
- f) zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa alebo žiaka,
- g) skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- h) zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku,
- i) zabezpečenie osobitných foriem komunikácie dieťaťa žiaka so zdravotným postihnutím so školou,
- j) činnosť na podporu sociálneho zaradenia,

- k) činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku strednej školy,
- l) špecializované kariérové poradenstvo,
- m) zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede,
- n) poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- o) zabezpečenie sebaobslužných úkonov v čase výchovno-vzdelávacieho procesu,
- p) poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok,
- q) zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností,
- r) odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní,
- s) zabezpečenie diétného stravovania,
- t) prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania,
- u) krízová intervencia.

ŽIACI ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA

Žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia určujeme pomocou záväznej smernice MŠ SR prostredníctvom aspoň troch merateľných ukazovateľov – podmienkou je splniť minimálne tri z nasledujúcich kritérií súčasne:

- žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
- najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Osobitne treba zdôrazniť význam cielenej prevencie pred vznikom sociálno-patologických javov (agresivita, kriminalita, drogové závislosti), nakoľko žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia sú sociálnou patológiou zvýšene ohrození. V podmienkach školy budú preventívne aktivity realizované školským psychológom v spolupráci s triednymi učiteľmi.

VZDELÁVANIE NADANÝCH ŽIAKOV

Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov sa považuje vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho, ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne v odbornom vzdelávaní a príprave učebného odboru má škola záujem podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, remeselne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogickopsychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Na druhej strane môžu mať mimoriadne nadaní žiaci množstvo problémov pri zvládaní štúdia, či pri nadväzovaní sociálnych vzťahov. Zatiaľ čo v činnostiach, pre ktoré majú mimoriadne nadanie alebo o ktoré majú vysoký záujem, dosahujú vynikajúce výsledky, môžu dosahovať v iných oblastiach priemerné alebo slabé výsledky. Príčinou môže byť napríklad skutočnosť, že sa nevedia efektívne učiť, podceňujú precvičovanie a opakovanie učiva, preferujú vlastné tempo a spôsob učenia, zatiaľ čo spoločné tempo a frontálny spôsob výučby ich spomaľuje a demotivuje. Mimoriadne nadaní žiaci sa

často prejavujú ako výrazné osobnosti, čo však môže mať svoje negatíva, hlavne v oblasti sociálnej komunikácie. Môžu mať tiež problémy v sebahodnotení, v ponímaní seba samého, sú často citliví na hodnotenie inými, ťažko nadväzujú kontakty s druhými ľuďmi.

Títo žiaci nebývajú často pozitívne prijímaní svojím okolím – a to tak spolužiakmi, ako aj učiteľmi. Konflikty s učiteľmi môžu vznikať napríklad preto, že žiak nepovažuje niektoré predmety za dôležité, tiež preto, že svojimi vedomosťami a zručnosťami a neustálym záujmom o obsah výučby prevyšuje učiteľa alebo narúša vyučovanie. Problémy v komunikácii so spolužiakmi môžu prerásť do šikanovania nadaného žiaka – alebo na druhej strane môže dôjsť k prispôbeniu sa skupinovým normám a k zníženiu výkonnosti a ďalšieho rozvoja žiaka.

Pre pedagogických a odborných pracovníkov školy je veľmi dôležité zistiť, v čom žiak vyniká, ale aj aké má nedostatky a problémy a prispôbiť tomu svoju prácu s ním. Rovnako je dôležité, aby škola poznala vývoj žiaka už na základnej škole, doterajšiu pedagogicko-psychologickú prácu s ním, jeho anamnézu, vrátane rodinnej anamnézy. Významná je spolupráca všetkých učiteľov, ktorí mimoriadne nadaného žiaka učia, tiež spolupráca s rodičmi žiaka, so školským psychológom, výchovným poradcom, špeciálnym pedagógom, prípadne spolupráca so špecializovanými odbornými pracoviskami (centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, výskumným pracoviskom, vysokou školou). Vo výučbe týchto žiakov (praktickej a teoretickej) je vhodné využívať náročnejšie metódy a postupy, problémové a projektové vyučovanie, na základe individuálneho posúdenia. Aj mimoriadne nadaných žiakov treba vhodne zapájať do skupinovej výučby, do tímovej spolupráce (buď v roli vedúceho, alebo radového člena), čím sa rozvíja ich socializácia, tolerantnosť, adaptabilita, schopnosť kooperovať, včleňovať sa do pracovného kolektívu.

Škola môže umožniť mimoriadne nadaným žiakom výučbu niektorých špeciálnych predmetov, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho plánu, na základe odporúčaní so psychologického a špeciálno-pedagogického vyšetrenia. V rámci individuálneho vzdelávacieho plánu môže riaditeľ upraviť aj organizáciu vzdelávania a odbornej prípravy mimoriadne nadaného žiaka napríklad skrátením jej dĺžky, prípadne kombináciou obsahu vzdelávania viacerých odborov.

Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- žiaci budú integrovaní do bežných tried (nebudeme zriaďovať osobitné triedy, nepokladáme to za dobrý výchovný moment),
- žiaci budú absolvovať, v rámci štúdia v jednotlivých ročníkoch, preventívne skupinové programy zamerané na osobnostný rozvoj, rozvoj kreativity, zvládanie záťažových situácií, zdravý životný štýl pod vedením školskej psychologičky a následne, podľa potreby, individuálne konzultácie,
- v prípade mimoriadnych podmienok a situácií pripravíme individuálne učebné plány,
- podľa potreby budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať školskú psychologičku a špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií v ich správaní),
- vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line,
- v individuálnych plánoch sa môžu zaviesť aj špeciálne predmety štúdia, prípadne kombinácia viacerých obsahov predmetov,
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať mesačné stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne (školskej psychologičky), žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov počas ktorého budú žiaci prezentovať svoje názory,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti.

VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

V Deklarácii práv zdravotne postihnutých osôb vo vyhlásení Valného zhromaždenia OSN je definovaná zdravotne postihnutá osoba ako "osoba, ktorá nie je schopná si zaistiť, úplne alebo čiastočne, potreby bežného spoločenského života v dôsledku vrodeného či získaného nedostatku fyzických alebo duševných schopností". Zdravotne postihnuté osoby majú okrem iných práv právo na lekárske, psychologické a funkčné ošetrovanie, vrátane protetických a ortopedických pomôcok, na liečebnú a sociálnu rehabilitáciu, vzdelanie, pracovnú rehabilitáciu, poradenstvo, pomoc pri pracovnom umiestnení a ďalšie služby, ktoré im umožnia maximálne rozvinúť ich schopnosti a zručnosti a urýchlia proces ich začlenenia alebo návratu do spoločnosti. Tieto práva sú zakotvené aj v Ústave SR v Čl. 38 v ods. 2, ktorý hovorí: Mladiství a osoby zdravotne postihnuté majú právo na osobitnú ochranu v pracovných vzťahoch a na pomoc pri príprave na povolanie.

Medzi žiakov so zdravotným postihnutím sú zaradení žiaci s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabení alebo chorí, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s vývinovými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom alebo žiaci s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu.

Špeciálne vzdelávanie a odborná príprava pre žiakov so zdravotným postihnutím sa zabezpečuje formou individuálnej integrácie, integráciou v špeciálnej triede pre žiakov s určitým druhom postihnutia v bežnej strednej škole, alebo v špeciálnej škole pre zdravotne postihnutých žiakov. Podľa špecifických potrieb žiaka a požiadaviek odbornej prípravy je možné adaptovať štátny vzdelávací program, modifikovať obsah vzdelávania, upraviť organizáciu vyučovania, rozložiť do viacerých ročníkov, špecifické potreby zapracovať do individuálneho vzdelávacieho programu s využitím odbornej pomoci špeciálneho pedagóga (tiež triedneho učiteľa, výchovného poradcu, odborného lekára, dorastového lekára, školského psychológa, rehabilitačnej sestry). Formu špeciálneho vzdelávania žiaka treba dôsledne zvážiť podľa potrieb žiaka, druhu a stupňa jeho postihnutia, znevýhodnenia, charakteru vzdelávania, možností vytvoriť v bežnej škole špeciálne podmienky na vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím.

ŽIACI S TELESNÝM POSTIHNUTÍM

Pri zabezpečovaní podmienok na vzdelávanie žiakov s telesným postihnutím sa dostáva do popredia úprava prostredia školy – prístup k budove, vstup do budovy, vyučovacie priestory v učebniach a dielnach, úprava hygienických zariadení, zabezpečenie dopravy do školy. Realizovaná úprava prostredia musí viesť k maximálnej samostatnosti žiakov za dodržania požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

V rámci školy vytvárame podmienky pre žiakov so záchvatovými stavmi (hlavne epilepsiou), ktorí patria do skupiny žiakov s telesným postihnutím, a ktorých odborná príprava a následné umiestnenie na trhu práce je viac ako problémové.

Efektívna integrácia žiakov s telesným postihnutím do bežných stredných škôl predpokladá odbornú prípravu učiteľov a úpravu organizácie vzdelávania a odbornej prípravy, primeraný špeciálnopedagogický, zdravotný, psychologický a sociálno-poradenský servis, ktorý zabezpečujeme úzkou spolupracou s odbornými inštitúciami. Nevyhnutná je aj spolupráca školy so špecializovanými odbornými pracoviskami – centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, centrom špeciálno-pedagogického poradenstva a spolupráca s občianskymi združeniami pre telesne postihnutých, so zamestnávateľmi v regióne zamestnávajúcimi telesne postihnutých (chránené dielne).

ŽIACI S PORUCHAMI SLUCHU

Pri vytváraní podmienok vzdelávania žiakov s poruchami sluchu integrovaných v bežnej strednej škole sa zameriavame predovšetkým na formu komunikácie s nimi. Žiaci majú právo zvoliť si komunikačný prostriedok (posunková reč, kombinácia s hovorenou rečou, odpozeraním); veľkou výhodou je zapájanie IKT, audiovizuálnej techniky do vyučovania žiakov s poruchami sluchu (internet, grafické znázornenie učiva, využitie web-kamery, dištančná komunikácia, chat, e-mail, mobil, televízia

s teletextom, video kopírujúce aj skryté titulky ap.). Formu komunikácie prispôbujeme podľa potrieb žiaka, stupňa jeho sluchového postihnutia a realizovanej formy vyučovania. Vo vyučovaní v škole dodržiavame pravidlá komunikácie so žiakmi s poruchami sluchu:

- hovoriť smerom k triede, používať názorné prostriedky – nákresy, grafy,
- komentovať neočakávané reakcie na sluchové podnety, overovať pochopenie nových pojmov,
- zabezpečiť odhlučnenie tried,
- zvýšenú pozornosť venovať písomným prejavom žiakov, hlavne ak slúžia na hodnotenie výsledkov; treba sa vystríhať pred formálnymi chybami, pred skreslením preukaznosti skutočných vedomostí žiakov,
- v rámci praktického vyučovania zvoliť najvhodnejší spôsob komunikácie so zákazníkom, Podmienkou efektívnej integrácie žiakov s poruchami sluchu do bežných stredných škôl je primeraný špeciálno-pedagogický a psychologický servis (špeciálny pedagóg, výchovný poradca, školský psychológ), odborná príprava učiteľov a úprava organizácie vzdelávania a odbornej prípravy. V prípade potreby je možné zaradiť do učebného plánu sluchovo postihnutým žiakov strednej školy (kde dané postihnutie nie je kontraindikované pre výkon povolania) vyučovací predmet rozvoj komunikačných zručností. Vyučovať ho musí špeciálny pedagóg - surdopéd.

ŽIACI S PORUCHAMI ZRAKU

Pre žiakov s poruchami zraku integrovaným v bežných stredných školách je potrebné sprístupniť obsah vzdelávania v jednotlivých predmetoch vhodnou formou za využitia primeraných didaktických pomôcok, kompenzačných pomôcok (využitie elektronických alebo zvukových nosičov, reliéfnej podoby materiálov ap.). V písomnej komunikácii využívať čo najviac informačné a komunikačné technológie, aj s hlasovým výstupom. Podmienky odborného vzdelávania a prípravy čo najviac prispôbiť podmienkam výkonu povolání na trhu práce, zakomponovať prípravu na využívanie kompenzačných pomôcok pri práci. Nevyhnutné je upraviť organizáciu vzdelávania a odbornej prípravy žiakov s poruchami zraku v bežných stredných školách (učebný plán, dĺžka vzdelávania, individuálny vzdelávací plán, modifikácia vyučovacích metód, spôsobu hodnotenia žiaka ap.).

Podmienkou efektívnej integrácie žiakov s poruchami zraku do bežných stredných škôl je primeraný špeciálno-pedagogický a psychologický servis (školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca, školský psychológ), odborná príprava učiteľov a úprava organizácie vzdelávania a odbornej prípravy žiakov s poruchami zraku.

Prijatie uchádzačov s poruchami zraku o štúdium v učebnom odbore barbier, Barbierka je posudzované individuálne v závislosti od druhu a stupňa postihnutia.

ŽIACI S AUTIZMOM

Ide o veľmi špecifickú skupinu žiakov so zdravotným postihnutím s veľmi rôznorodými predpokladmi, potrebami a požiadavkami na vzdelávanie. Integrácia do bežných škôl závisí od ich mentálnej úrovne, na spôsobe ich komunikácie s prostredím, na celkovom správaní žiakov. Pri začleňovaní žiakov s autizmom do školského prostredia budeme dodržiavať uvedené zásady:

- čo najviac štruktúrovať vyučovanie (obsah, miesto aj čas),
- konkretizovať požiadavky,
- zabezpečiť maximálnu vizualizáciu informácií,
- vytvárať malé skupinky autistických žiakov,
- štruktúrovať teoretické vzdelávanie aj praktickú prípravu

ŽIACI SO ŠPECIFICKÝMI VÝVOJOVÝMI PORUCHAMI UČENIA (DYSLEXIA, DYSGRAFIA, DYSKALKÚLIA, DYSORTOGRAFIA AI.)

Počet žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia je vysoký, preto venujeme tejto problematike primeranú pozornosť. Ide o žiakov ohrozených školskou neúspešnosťou a ďalšími rizikami vzniku sociálno-patologických javov, nakoľko toto postihnutie je skryté. Problémy v správaní, ktoré sa občas vyskytujú u týchto žiakov, možno zvyčajne zvládnuť bežnými výchovnými a poradenskými postupmi. Vo všeobecnosti ide o žiakov s priemerným nadaním (vyskytujú sa aj nadpriemerní jedinci) – intelektové prekážky v ďalšom vzdelávaní na stredných školách teda nie sú.

Škola zabezpečuje, prostredníctvom odborných pracovníkov centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, špeciálneho pedagóga, školského psychológa), aby boli pedagógovia dobre informovaní o možnostiach a prekážkach vo vzdelávaní žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia, o individuálnych predpokladoch a potrebách konkrétnych žiakov o voľbe vhodných metód a foriem vyučovania a hodnotenia výsledkov (individuálne tempo, nahradenie písania dlhých textov testami, špeciálne formy skúšania) a v niektorých prípadoch aj o kompenzačných pomôckach (počítače – využitie korektúry textu, farebné čítanie, grafické počítačové programy).

Škola úzko spolupracuje s rodičmi žiakov, realizuje pravidelné stretnutia (klasifikačné obdobie, v prípade potreby častejšie), a tým priamo prezentuje podiel rodiča i samotného žiaka v procese začlenenia.

Úspešná integrácia týchto žiakov na stredných školách, získanie odbornej kvalifikácie, je predpokladom a podmienkou ich úspešnej integrácie do života, na trhu práce. Škola rešpektuje a aplikuje na vlastné podmienky systém nápravných postupov, kompenzačných postupov a pomôcok využívaných už v základnej škole. Rešpektovanie týchto postupov, pravidiel, ich tvorivá aplikácia na ďalšie úlohy, s ktorými sa žiak stretáva mu napomôžu zvládnuť aj úlohy, odborné učivo na strednej škole.

Všeobecné odporúčania – ako pracovať so žiakmi s jednotlivými diagnózami

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami **vyžaduje poskytnutie podporných opatrení** (PO) - podľa § 145 a) zákona 245/2008 Z. z. (školský zákon) - v bežnej triede SŠ so všetkými náležitosťami.

Vzdelávanie žiakov v SŠ podľa štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov so ŠVVP (ISCED 354 - úplné stredné odborné vzdelanie).

Pokiaľ žiak nemá vypracovaný individuálny vzdelávací program (IVP), platí nasledovné:

Požiadavky na úpravu prostredia triedy:

- nie sú nutné žiadne zmeny v organizácii vyučovania, žiak s PO sa bude zúčastňovať vyučovania spolu s kolektívom triedy;
- je vhodné, aby sedel v prvej lavici, resp. v prednej časti triedy, aby naňho pôsobilo čo najmenej rušivých podnetov, aby mohol učiteľ častejšie kontrolovať a overovať porozumenie inštrukciám, aby žiak mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami,
- umožniť žiakovi sedieť v lavici so spolužiakom, ktorý je schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- eliminovať množstvo predmetov vyložených na lavici počas vyučovacích hodín, mal by mať vyložené len aktuálne potrebné pomôcky, ostatné môžu byť pripravené vnútri lavice, aby zbytočne nerozptyľovali pozornosť,
- žiakovi s PO treba vysvetliť, že cieľom zmien je minimalizovať nadmerné podnety, ktoré prichádzajú z okolia a vyrušujú ho pri práci.

Kompenzačné pomôcky, špeciálne učebné pomôcky:

- didaktické: **všetky dostupné pomôcky, ktoré žiakovi zjednodušia proces učenia sa a prijímania nových poznatkov**, napr.:
- práca so slovníkom (cudzí jazyk),
- umožniť používať pomocné tabuľky (napr. informácie z gramatiky materinského a cudzieho jazyka),
- pravidlá slovenského pravopisu – kartičky s preberaným gramatickým javom,
- tabuľka násobenia, vzorové príklady jednotlivých matematických postupov, kalkulačka,
- názorný a obrazový materiál,
- metodické materiály potrebné na pochopenie, resp. preskúšanie učiva,
- podľa potreby umožniť písať poznámky na notebooku alebo poskytnúť žiakovi prefotené poznámky (prípadne umožniť skopírovať si ich od spolužiakov),
- umožniť spracovať písomný prejav na PC (referát, sloh...) a iné.

Učebné osnovy:

- žiak postupuje podľa učebných osnov SŠ vo všetkých predmetoch v plnom rozsahu bez ich redukovania, do úvahy sa berú odporúčania poradne.

Učebné plány:

- žiak postupuje podľa učebného plánu SŠ príslušného ročníka pri dodržiavaní MP a konkrétnych možností hodnotenia.

Úprava organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu:

- je zhodná so vzdelávaním v bežnej triede.

Zabezpečenie personálnej pomoci, odborného psychologického a špeciálno-pedagogického servisu:

- pre optimálny priebeh výchovy a vzdelávania žiaka so ŠVVP škola zabezpečí spoluprácu so zariadením poradenstva a prevencie, ktoré žiak navštevuje (CPP, súkromným CPP, ŠCPP a pod.).

Konkrétne vzdelávacie ciele (dlhodobé, krátkodobé):

Cieľom vzdelávania je, aby žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zvládol daný postupový ročník a štúdium ukončil záverečnou skúškou, resp. maturitnou skúškou.

Metódy hodnotenia a klasifikácie žiaka podľa druhu zdravotného znevýhodnenia:

- riadiť sa Vyhláškou 224/2022 Z. z. o strednej škole v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 182/2023, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 245/2008 (hodnotenie a klasifikácia žiaka s vývinovými poruchami alebo žiaka so zdravotným postihnutím – zohľadňovanie jeho poruchy alebo postihnutia),
- postupovať v súlade s Metodickým pokynom č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov SŠ (č. 2011-3533/8039-1:922),
- pri práci so študentom zohľadňovať informácie a odporúčania metodického materiálu „Metódy hodnotenia, tolerance a práce s deťmi so špecifickými poruchami učenia“,
- obsah vzdelávania vychádza zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie č. 2017/10211-2:10G0 s platnosťou od 1. 9. 2017,

- Metodicko-informatívny materiál Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole: časť venovaná žiakom so sy. ADHD, schválený MŠVVaŠ SR dňa 10. 4. 2013 pod číslom 20133982/16490:4-914;
- Vyhláška 318/2008 Z. z. z 23. júla 2008 „O ukončovaní štúdia na stredných školách“ a jej novelou č. 209/2011, ktorou sa dopĺňa Vyhl. 318/2008.
- v doložke vysvedčenia sa žiakom s PO uvedie : „Žiak/žiačka postupoval/-a podľa individuálneho vzdelávacieho programu.“

Žiaci so zdravotným znevýhodnením – porucha aktivity a pozornosti (ADHD/ADD)

Vo výchovno-vzdelávacom procese prihliadať na vlastnosti a prejavy, ktoré sú dôsledkom poruchy učenia a pozornosti:

- poruchy pracovnej pamäti a krátkodobého zapamätávania,
- poruchy priestorovej predstavivosti,
- odchýlky pozornosti najmä v distribúcii (rozdelenie) pozornosti,
- odchýlky zrakové a sluchovej percepcie,
- znížená kvalita písomného prejavu,
- potreba individuálneho pracovného tempa,
- rýchlejšie sa dostávajúci pocit únavy,
- nevyrovnané školské výkony,
- prípadne emocionálna labilita, neistota, obavy,
- nesamostatnosť v organizovaní svojej činnosti,
- možné poruchy emocionálneho vývinu, tenzia, úzkosť, obavy z neúspechu a pod.

Odporúčania vyplývajúce z poruchy učenia a pozornosti – VŠETKY PREDMETY:

- znížiť pracovné zaťaženie žiaka/žiačky tak, aby sa dostalo do súladu s jeho/jej schopnosťou udržať pozornosť a primeranú aktivitu,
- oslobodiť od časovo limitovaných prác, resp. ich obmedziť a hodnotiť tolerantne,
- napísať osnovu učebnej látky, ktorú sa má naučiť, vizualizácia, prehľadné usporiadanie učiva s farebným zvýraznením dôležitých pojmov, napr. prehľad gramatického a matematického učiva, vzorové postupy s vyznačeným postupom počítania,
- podľa potreby redukovať množstvo úloh, nie obsah učiva,
- zadávať najskôr jednoduché úlohy, ak ich zvláda, postupovať k zložitejším,
- čo nestihne vypracovať, doskúšať ústne,
- dovoliť vizualizáciu učiva, gramatické tabuľky, ponechať vzorové postupy, tabuľky,
- využívať pomôcky pri pamäťovom učení - pojmové mapy, osnova učiva, ktoré sa má naučiť - doplnená jednoduchými obrázkami, farebne zvýraznenými pojmami,
- používať jednoduché pokyny, ktoré má splniť - vzhľadom na oslabenú bezprostrednú sluchovú pamäť,
- na lavici počas vyučovania má len tie učebné pomôcky, ktoré momentálne potrebuje,
- počítať s dlhším pracovným časom vzhľadom na pomalšie psychomotorické tempo na základe oslabenej CNS a uplatňovaní kompenzácií,
- poskytnúť dostatok času na vyjadrenie myšlienky pri ústnych odpovediach,
- umožniť porozumenie učiva predĺženým výkladom, viackrát úlohu zopakovať,
- overiť si, či žiak/žiačka vypracoval/-a všetky zadania, ak nie, uistiť sa, či je to nevedomosť, alebo problém s pozornosťou,
- učivo precvičovať na jednom type príkladov a následne rovnaký typ použiť pri písomnej práci alebo ústnom skúšaní,
- tolerovať ťažšie čitateľné písmo, motorickú neobratnosť na základe oslabenej CNS,

- viesť žiaka/žiačku k značeniu domácich úloh hneď na vyučovacej hodine, overiť ich zapísanie do zošita, resp. slovníka na úlohy, prípadne poveriť kontrolou spolužiaka,
- preferovať tú formu overovania vedomostí, ktorá žiakovi/žiačke viac vyhovuje, postupovať individuálne s ohľadom na druh poruchy,
- dlhodobú úlohu rozdeliť na viac menších úloh s určeným termínom splnenia,
- úlohu rozdeliť na viac samostatných jednotiek, ktoré rieši postupne,
- mať napísanú osnovu látky, ktorú sa má naučiť,
- dbať na správne porozumenie zadaných otázok a úloh, overiť pochopenie zadania,
- vzhľadom k pomalému tempu v prípade potreby znížiť počet cvičení na samostatnú prácu, ale aj ďalej dbať na dokončenie úlohy,
- dostatočne včas informovať o ústnom preskúšaní, písomnej práci, upozorniť na preopakovanie si učiva (väčšie množstvo učiva, opakovanie tematického celku), dať viac času na domácu prípravu pred písomnou prácou,
- pri písaní písomných prác, slohových prác dať viac času na sformulovanie odpovedí a ich kontrolu, rešpektovať osobné tempo,
- v prípade nezvládnutej písomnej práce žiaka/žiačky ho/ju individuálne ústne doskúšať,
- pri priebežnom hodnotení učebných výsledkov ako aj pri záverečnej klasifikácii sa kladie dôraz na motivačnú zložku hodnotenia,
- pri overovaní vedomostí formou samostatnej práce s textom, vypracovávaní testov a pod. poskytnúť dlhší čas ako ostatným študentom - predĺžiť čas o 25 %, resp. o 50%,
- dovoliť kopírovanie poznámok od spolužiakov,
- klásť na žiaka/žiačku primerané nároky, zohľadňovať osobné limity podmienené poruchou,
- nevyzývať ho/ju k činnostiam, v ktorých z hľadiska svojho znevýhodnenia nemôže podať optimálny výkon,
- striedať činnosti vyžadujúce zvýšenú pozornosť s činnosťami, kedy pracuje samostatne, prípadne s relaxačnými chvíľkami,
- dôraz klásť na správnu motiváciu pri osvojovaní si nových poznatkov,
- citlivo prihliadať na osobnostné charakteristiky,
- posilňovať cieľavedomú a systematickú prácu,
- prihliadať na osobnostné charakteristiky žiaka/žiačky,
- podporovať jeho/jej sebadôveru, sebahodnotenie, sebarealizáciu najmä prostredníctvom činností, v ktorých je úspešný/-á,
- oceňovať aj za snahu a čiastkové úspechy v učení.

SLOVENSKÝ JAZYK:

- v prípade písomnej práce a pri vypracovávaní úloh vyplývajúcich z prečítaného textu poskytnúť viac času na písomné vypracovanie úlohy (podľa konkrétneho odporúčania),
- v prípade zlého výsledku z písomnej práce umožniť opravu ústnou formou,
- dovoliť používať kompenzačné pomôcky aj pri overovaní učiva,
- gramatické učivo overovať ústnou odpoveďou a dopĺňovacími cvičeniami,
- v diktátoch, ale tiež vo všetkých písomných prácach odlíšiť chyby v dôsledku oslabenej činnosti CNS (pozornosť, zrakové vnímanie, priestorová orientácia, psychomotorická koordinácia) - t. j. vynechávanie dĺžňov a mäkčeňov, zámena vizuálne podobných grafém, úprava;
- umožniť tiché predriekanie diktovaných slov a poskytnúť naň dostatok času, častejšie opakovať diktované slová, využívať výraznú artikuláciu,
- diktát neopravovať červenou farbou, zapisovať počet chýb, komentovať posun vo výkonoch,
- vhodné je diktát opravovať so žiakom/žiačkou ústne, aby sme získali reálny prehľad o jeho/jej vedomostiach,
- žiak/žiačka môže byť hodnotený/-á výsledkom nedostatočný z diktátu za podmienky, ak jej výkon nie je determinovaný diagnostikovanou poruchou, ale je dôsledkom nezaujmu a slabej prípravy,
- znalosť gramatického učiva/pravopisných javov preverovať skôr ústne,

- pri písaní slohových prác nehodnotiť pravopisnú, ale obsahovú časť, sústrediť sa na celkový dojem, nehodnotiť ani úpravu,
- porozumenie prečítaného textu preverovať po častiach, viesť žiaka/žiačku k zapisovaniu kľúčových pojmov z textu či k vytvoreniu osnovy, podľa ktorej bude prečítaný text reprodukovat;

CUDZÍ JAZYK:

- chybovosť v písomnom prejave hodnotiť tolerantne, nehodnotiť chyby vo vynechaní alebo zámene písmen, kritériom ovládania slovnej zásoby by malo byť jej ústne overovanie,
- v písomných prácach nehodnotiť pravopis,
- pri overovaní vedomostí formou samostatnej práce, testov poskytnúť viac času na vypracovanie zadanej úlohy (o 25%, resp. o 50 %),
- v prípade zlého výsledku z písomnej práce umožniť opravu ústnou formou,
- pozornosť zamerať viac na zvládnutie a osvojenie si slovnej zásoby, na zvládnutie prekladu a osvojenie si komunikačných zručností,
- nehodnotiť gramatickú stránku jazyka,
- v písomnom prejave tolerovať fonetický zápis slov,
- pri výučbe sa zamerať prednostne na praktické používanie cudzieho jazyka ako na dokonalé osvojenie si gramatických pravidiel,
- preferovať ústne preverovanie vedomostí a slovnej zásoby,
- poskytnúť dostatok času na prečítanie textu,
- čítanie a porozumenie hodnotiť len z vybranej časti textu,
- pomôcť žiakovi/žiačke so zvýraznením podstatných častí v textoch, prípadne jej pomôcť s jednoduchou osnovou či zapísaním kľúčových slov, podľa ktorých môže reprodukovat látku,
- redukovat obsah slovnej zásoby;

MATEMATIKA:

- dovoliť používať kompenzačné pomôcky (vzorové postupy, tabuľka vzorcov, premeny jednotiek, karty so vzorovým riešením) aj pri overovaní učiva,
- oslobodiť od písania časovo limitovaných úloh a úloh, kde má žiak/žiačka po ústnom zadaní učiteľa napísať/povedať výsledok,
- tolerovať použitie názoru,
- overiť porozumenie zadaným úlohám,
- pracovné postupy rozdeliť na menšie kroky,
- v slovných úlohách zvýrazniť podstatné údaje, farebne zvýrazniť podstatné údaje,
- čo nestihne vypracovať, doskúšať ústne,
- tolerovať nižšiu úroveň rysovania, rysovanie s presnosťou na mm,
- pri písomných a samostatných prácach poskytnúť dlhší čas alebo redukovat množstvo úloh,
- učivo precvičovať na jednom type príkladov a následne rovnaký typ použiť pri písomnej práci alebo ústnom skúšaní,
- zabezpečiť premostenie preberaného učiva s jeho praktickým využitím.

ODBORNÉ/NÁUKOVÉ PREDMETY :

- využívať grafické znázornenie, názor, vizuálnu oporu, pamäťové pomôcky aj počas overovania učiva ako kompenzačné pomôcky,
- dôležité informácie zapísať v bodoch,
- dovoliť odpovedať na otázky učiteľa,
- pri písomnom skúšaní voliť také formy, aby stačila len krátka odpoveď,
- preferovať ústne overovanie vedomostí pred písomným,
- pri písomných a samostatných prácach poskytnúť dlhší čas alebo redukovat množstvo úloh, overiť porozumenie zadaným úlohám,

- žiak s poruchou pozornosti sa učí najmä sluchovou cestou, preto je potrebné počas hodiny hlavnú myšlienku zdôrazniť viackrát, vždy inými slovami aj prostredníctvom žiaka,
- poznámky pre žiaka pripraviť vopred, žiak do poznámok dopisuje len kľúčové slová,
- kvôli oslabenému procesu automatizácie na zvládnutie učiva potrebuje viac času a časté opakovanie, ak nemá poznatky dostatočne zautomatizované, zabudne ich,
- využívať vizuálne aktivity (film, video), zvukové nahrávky, názorný materiál, manipuláciu s ním, prácu s pohybom,
- pri komplikovanom nákrese, grafickom znázornení sa stráca v čiarach, klesá koncentrácia pozornosti, nevie ich interpretovať,
- pri odpovedi treba pomôcť otázkami, lebo si ťažko vybavuje informácie z pamäti, všima si nepodstatné podnety, informácie,
- nové učivo usporiadať po krokoch, systematicky,
- zadávať otázky, na ktoré je jednoznačná odpoveď - aj pri písomnej práci.

Aplikácia špeciálnych vzdelávacích postupov u žiakov s pervazívnymi vývinovými poruchami (PVP) - (autistická porucha, Aspergerov syndróm):

- žiak vyžaduje poskytnúť dostatok času na splnenie úlohy, predĺžený výklad, viacnásobné opakovanie inštrukcie, jasné a konkrétne vysvetlenie zadania k samostatnej práci,
 - je potrebné dodržiavať metódy:
 - **vizualizácie učiva** (využívanie názorných pomôcok),
 - **štrukturalizácie** (času, priestoru, jednotlivých činností),
 - **individualizácie** (poznať špecifiká žiaka, intelektové predpoklady, úroveň pozornosti),
 - **motivácie** (ľahšie sa motivuje cez činnosti, ktoré žiakovi idú, zaujímajú ho),
 - žiaka nevystavovať činnostiam, v ktorých nemôže aj napriek snahe podávať optimálny výkon:
 - diktátach odlišiť špecifické chyby od ostatných (diakritika, interpunkcia, zámena y/i vynechanie alebo prehodenie grafém, nedopísanie slova, uplatnenie gramatických pravidiel, chyby pri spodobovaní a pod.),
 - alebo diktát napísať, ale nehodnotiť známku, prípadne motivačne oznámkovať vydarený diktát - 1, 2, 3,
 - pri overovaní vedomostí umožniť žiakovi pracovať s korekčnými a kompenzačnými pomôckami (pomocná tabuľka, pojmové mapy atď.),
 - jednotný postup všetkých vyučujúcich, aby žiak/žiačka nebol/-a disproporciami stresovaná pri overovaní vedomostí formou samostatnej práce s textom vo všetkých predmetoch,
 - poskytnúť dlhší čas ako ostatným žiakom,
 - najdôležitejšie časti v texte zvýrazniť,
 - preferovať „tiché“ činnosti,
 - pri súhrnnom vyjadrení hodnotenia brať do úvahy výsledok, ktorý žiak dosahuje s pomocou kompenzačných pomôcok rovnocenne s výsledkami ostatných žiakov,
 - dieťaťu s PVP, pomáha, ak má napísanú osnovu učebnej látky, ktorú sa má naučiť, vizualizácia, prehľadné usporiadanie učiva s farebným zvýraznením dôležitých pojmov, napr. prehľad gramatického a matematického učiva, vzorové postupy s vyznačeným postupom počítania,
 - podľa potreby redukcia množstva úloh, nie obsahu učiva,
 - zadávať najskôr jednoduché úlohy ak ich zvláda, postupovať k zložitejším,
 - overiť si, či žiak/žiačka vypracoval/-a všetky zadania; ak nie, uistiť sa, či je to nevedomosť.
1. požiadavky na zabezpečenie učebných materiálov, kompenzačných a špeciálnych učebných pomôcok:
 - vyžaduje sa podľa potreby (pomocné tabuľky, pojmové mapy, osnovy textov...),
 - kompenzačné pomôcky sú potrebné pri aplikácii vedomostí dieťaťa do praxe, dieťa môže zlyhávať pri pamäťovej aplikácii vedomostí z jednej oblasti do druhej, nedokáže sa sústrediť a

pozornosť rozdeliť na pamäťové vybavovanie učiva a zároveň sa koncentrovať na jeho aplikáciu, k práci potrebuje vizuálnu oporu,

- pomôcky pri pamäťovom učení – pojmové mapy, osnova učiva, ktoré sa má naučiť - doplnená jednoduchými obrázkami, farebne zvýraznenými pojmami,
- na lavici počas vyučovania má len tie učebné pomôcky, ktoré momentálne potrebuje predpísané poznámky (alebo prefotené) vlepovať do zošita,
- názorné pomôcky, vizuálne pomôcky (obrázky, fotografie, 3D predmety...).

Zoznam úprav, ktoré žiak potrebuje v danom vyučovacom predmete:

SLOVENSKÝ JAZYK:

Čítanie:

- rozvíjať prácu s textom, vyhľadávať informácie v texte, dodržiavať dejovú postupnosť textu porozumieť hlavnej myšlienke textu,
- orientovať sa v rôznych druhoch textov: pozvánka, oznam, inzerát, jedálny lístok, tlačivá a formuláre...,
- rozvíjať verbálny prejav, slovnú zásobu,
- vysvetľovať neobvyklé slová,
- reprodukcia textu - dbať na presnosť a rozvoj porozumenia prečítaného;

Písanie:

- oslobodiť od písania dlhších poznámok, dať možnosť odkopírovať si ich od spolužiakov alebo prefotené vlepovať do zošita,
- poskytnúť zvýšenú časovú dotáciu pri písaní a následnej kontrole,
- prejavovať zhovievavosť pri hodnotení písma,
- tolerovať výkyvy v tempe,
- diktáty – častejšie zopakovať diktovanú vetu, jej úseky, výrazne nadiktovať slová s dlhou samohláskou, dať čas na opravu,
- sloh: hodnotiť obsahovú stránku, dať predpísanú osnovu, zoznam použiteľných slov,
- dovoliť používať tabuľku slovných druhov, gramatických kategórií, vetných členov... - pomocné gramatické tabuľky podľa potreby,

CUDZÍ JAZYK:

- zamerať sa na osvojenie najdôležitejšej slovnej zásoby a vetných spojení najmä ústnou cestou,
- využívať v čo najväčšej miere názor (napr. spájať obrázky, predmety, situácie s napísanými slovami),
- sústrediť sa na praktické využitie jazyka,
- tolerovať fonetický zápis slov,
- nie je vhodné vysvetľovať viac gramatických pravidiel naraz,
- texty zväčšiť, rozstrihať a skladať ich do viet, textu,
- postupovať po malých krokoch od učiva, ktoré žiak zvládol k novému učivu;

MATEMATIKA:

- oslobodiť od písania časovo limitovaných úloh a úloh, kde má žiak po ústnom zadaní učiteľa napísať (povedať) výsledok bleskovky, päťminútovky (dať ich predpísané na papieri),
- často kontrolovať pochopenie zadania úlohy a správnosť postupu,
- poskytnúť dostatok času na riešenie, tolerovať použitie názoru a kalkulačky,
- odlíšiť chyby vzniknuté z nevládnutého učiva od chýb vzniknutých nesprávnym odpisom (zápisom), nepochopením,
- zadanie úloh voliť jednoducho a jednoznačne,
- preferovať numerické príklady pred dlhšími slovnými zadaniami a slovnými úlohami;

NÁUKOVÉ PREDMETY:

- žiak s PVP sa učí najmä **vizuálnou cestou**, počas hodiny hlavnú myšlienku zdôrazniť viackrát, podporiť vizualizáciou (obrázky, nákresy, fotografie, pomôcky...), využívať grafické znázornenie, názorný materiál, manipuláciu s ním, prácu s pohybom, využívať vizuálne aktivity (film, video), zvukové nahrávky,
- dôležité informácie zapísať v bodoch,
- poznámky pre žiaka pripraviť vopred, žiak do poznámok dopisuje len kľúčové slová,
- dovoliť odpovedať na otázky učiteľa,
- pri písomnom skúšaní voliť také formy, aby stačila len krátka odpoveď,
- preferovať ústne overovanie vedomostí pred písomným,
- môže byť oslabený proces automatizácie, na zvládnutie učiva potrebujú viac času a časté opakovanie, ak nemajú poznatky dostatočne zautomatizované, zabudnú ich,
- komplikovaný nákres, grafické znázornenie – stráca sa v čiarami, klesá koncentrácia pozornosti, nevie interpretovať,
- pri odpovedi pomôcť otázkami – ťažko si vybavuje informácie z pamäti, všíma si nepodstatné podnety, informácie,
- nové učivo usporiadať po krokoch, systematicky,
- zadávať otázky, na ktoré je jednoznačná odpoveď (aj pri písomnej práci),
- poruchy priestorovej orientácie, zrakové percepcie, pozornosti sťažujú orientáciu na mapách, grafických zobrazeniach, orientácia v slovníkoch;

GEOGRAFIA:

- namáhavejšia orientácia na mape, slepé mapy, súradnice, pozor na striedanie máp;

DEJEPIS:

- orientácia v časovej osi, letopočty problematicky sa v tom orientuje, zapamätanie si cudzích (latinských) pojmov, mien,

CHÉMIA: vzorce, rovnice, názvoslovie, prevody jednotiek, grafy,

BIOLÓGIA: množstvo pojmov, orientácia na obrázkoch,

ODBORNÉ KRESLENIE: perspektíva, proporcionalita, presnosť,

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA, ODBORNÝ VÝCVIK: hyper-/hypoaktivita, koordinácia, postreh, úrazy, neobratnosť,

- **zacieliť vzdelávanie žiaka/žiačky na praktické rady, potreby do života.**

Vyučovací proces je pre žiakov s PVP je náročnejší a vyžaduje špecifické prístupy:

- pri vysvetľovaní učiva používať krátke a výstižné vety (aj príkazy a inštrukcie musia byť jasné a jednoduché). Hovorme jasne a zreteľne žiakovi/žiačke môže robiť problém selektovať z počutého to podstatné (**porucha selektivity podnetov, narušenie sluchového kanála**),
- nechať radšej žiaka/žiačku urobiť jednu časť práce správne, než celú s chybami.
- zadávať kratšie úlohy postupne, radšej než jednu dlhú,
- radšej menej, ale správne, čo sa týka množstva látky,
- snažiť sa so žiakom/žiačkou vytvoriť si pozitívny a dôveryhodný vzťah, aby cítil/-a záujem a ochotu pomôcť,
- eliminovať negatívne hodnotenia, ktoré zväčša nevedú k náprave,
- **žiaka/žiačku je potrebné vopred osobne upozorniť, že dôjde k nejakej zmene vo vyučovacom procese a uistiť sa, či porozumel/-a, lebo nepredvídaná okolnosť môže spôsobiť veľkú neistotu a stres**, môže sa prejaviť ako dezorientácia, odmietavý postoj a iné problémové správanie,
- **jasne a zrozumiteľne ustanoviť požiadavky na prácu, mali by byť prehľadné, jednotné a v primeranom množstve,**

- ak žiak/žiačka odmieta konfrontačné situácie, napríklad súťaženie s rovesníkmi (telesná výchova), odporúčame rešpektovať tento postoj, nakoľko sa ťažko vyrovnáva so sociálnou konfrontáciou a neúspechom,
- vytvoriť priestor na tzv. relaxačné chvíľky – miesto na oddych, zohľadňovať rýchlejšiu unaviteľnosť,
- **venovať zvýšenú pozornosť prestávkam, kedy činnosti nie sú presne stanovené, štruktúrované,** je vyššia intenzita hluku, náročnosť riešenia sociálnych situácií a prichádza k zbytočným konfliktom. Žiak/žiačka ich nemusí vedieť adekvátne riešiť, potrebuje byť sám/sama, v pokoji, v tichu,
- počas školského roka sa môžu striedať tzv. lepšie a horšie obdobia, treba rešpektovať tieto výkyvy v školských výkonoch,
- v prípade výraznejšieho zmnoženia problémov v správaní, je vždy nutné zvažovať možnosť sociálneho presýtenia sa žiaka/žiačky (zvýšená miera sociálnej úzkosti) **a umožniť mu/jej tzv. sociálny oddych (po dohode s rodičmi vynechať napríklad jeden vyučovací deň, kedy sa bude pripravovať v rodinnom prostredí),**
- snažiť sa o začlenenie žiaka/žiačky do kolektívu, poukázať na jeho/jej silné stránky, **prijatie inakosti myslenia,** zapájať ho/ju do každodenných činností (povinností, snaha o akceptáciu zo strany spolužiakov – vytvorenie akceptujúceho prostredia),
- podporovať sebadôveru, sebauvedomovanie, sebarealizáciu,
- **vhodný výchovný princíp je tzv. láskavá prísnosť.**

Vo výchovno-vzdelávacom procese prihliadať na vlastnosti a prejavy, ktoré sú dôsledkom Aspergerovho syndrómu (AS) a poruchy pozornosti:

- narušenie pozornosti v koncentrácii, v distribúcii (rozdelení) pozornosti,
- deficit v porozumení,
- odchýlky zrakovej a sluchovej percepcie,
- rýchlejšia unaviteľnosť – výkyvy v školskej výkonnosti, striedanie nálad,
- potreba individuálneho pracovného tempa,
- emocionálna labilita, neistota, obavy z neúspechu, znížená sebadôvera, pocity menejcennosti a pod.,
- nevysvetľovať si pasívne prejavy a lakrimatózne aspekty (plačlivosť) v správaní ako odmietanie autority (rodič, učiteľ), **len ako potrebu pomoci v sociálnom fungovaní, s potrebou vysvetlenia a tolerantného prijímajúceho prístupu,**

Špeciálny prístup a postupy pri práci s jedincom s AS:

- byť nápomocný pri aktivitách s rovesníkmi,
- motivácia, štruktúrovanosť, denný plán činností,
- citlivo prihliadať na osobnostné vlastnosti.

Spolupracovať s rodičmi:

Pravidelná pomoc pri príprave na vyučovanie. Dohodnúť si spôsob zaznamenávania domácich úloh v škole, rodina zabezpečí ich vypracovanie v domácom prostredí. Označovať cvičenia, ktoré treba doma dopísať (nie všetko, čo nestihne v škole, ale vyberať podľa dôležitosti).

Správny režim dňa (prípravu na vyučovanie realizovať najneskôr do 18.00 hodiny).

Pravidelne zapisovať známky do IŽK, aby boli rodičia neustále informovaní o výkonoch svojho dieťaťa.

Informovať školu o zdravotnom stave dieťaťa, o prípadných zmenách v diagnóze.

Posilňovať systematickú a cieľavedomú prácu. **Všimáť si a oceňovať aj za snahu a čiastkové úspechy v učení, pôsobi to motivačne.** Spoluprácou rodiny a školy sa snažiť o pochopenie a zmiernenie nápadných výkyvov v správaní, vyplývajúcich z primárnej diagnózy, zo školskej záťaže a školského prostredia. Pokiaľ by sa vyskytli situácie, v ktorých by bolo dieťa vystavené posmeškom zo strany okolia, riešiť ich

hneď a adekvátnym spôsobom. **Nepotláčať inakosť žiaka/žiačky, ale vyzdvihovať ju ako pomôcku pre dosahovanie lepších výsledkov vo vzdelávaní aj v socializácii.**

Pri vzdelávaní sa budeme riadiť platnou legislatívou:

- Zákonom 245/2008 Z. z (školský zákon),
- Metodickým pokynom č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl č. 2011-3533/8039-1:922 a zároveň zohľadňovať poruchu pozornosti podľa § 55 ods. 4 Zákona 245/2008 - pri hodnotení a klasifikácii žiaka s vývinovými poruchami alebo žiaka so zdravotným postihnutím sa zohľadňuje jeho porucha alebo postihnutie,
- Vyhláškou MŠ SR 318/2008Z.z. 23.7. 2008 „O ukončovaní štúdia na stredných školách“.
- Dodatkom 11 k Štátnemu vzdelávaciemu programu schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR,
- Prílohou č. 2 k Dodatku č. 11 k Štátnemu vzdelávaciemu programu schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR - Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.
- Metodicky-informatívnym materiálom *Žiak s poruchami správania v ZŠ a SŠ* (schválilo MŠVaV SR 10.4. 2013 pod číslom 2013-3982/16490:4-914 s účinnosťou od 1.9.2013.

Hodnotenie a klasifikácia:

- pri priebežnom hodnotení je vhodné používať rôzne formy hodnotenia (napr. slovné hodnotenie, bodmi, percentami, s uvedením počtu chýb),
- pri slovnom skúšaní sa odporúča skúšať žiaka/žiačku kratšie a radšej dvakrát, ak píše písomnú úlohu, je vhodné ju rozdeliť na viac kratších častí,
- **časovo limitované testy (päťminútovky) sa neodporúčajú,**
- učiteľ môže povoliť žiakovi/žiačke opakovať slovnú odpoveď alebo test, ak bol nedostatočný výsledok zapríčinený neschopnosťou sústrediť sa z dôvodu rušivých vplyvov počas skúšania alebo **aktuálneho zdravotného či psychického stavu žiaka,**
- pri priebežnom hodnotení učebných výsledkov aj správania, ako aj pri záverečnej klasifikácii, sa **kladie dôraz na motivačnú zložku hodnotenia.**

Vývinové poruchy učenia: dyslexia, dysgrafia, dysortografia, dyskalkúlia

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné zohľadňovať vlastnosti a prejavy správania:

- deficit pozornosti koncentrácia, tenacita,
- intermitentné pracovné tempo, spomalené pri písomnom prejave, počítaní,
- oslabenie v oblasti verbálneho sociálneho úsudku - sociálna zrelosť, orientácia sa v sociálnych situáciách,
- oslabenie v oblasti krátkodobej auditívnej pamäti, dlhodobej pamäti vyžaduje časté opakovanie získaných informácií, pri učení zapájať čo najviac zmyslov,
- rýchlo sa dostavujúci pocit únavy,
- nevyrovnaný pracovný výkon,
- znížené porozumenie obsahu čítaného textu, neúhľadný písomný prejav,
- porucha matematických schopností,
- znížená frustračná tolerancia, oslabená vôľovo-motivačná zložka osobnosti.

Odporúčania pre vyučujúcich pri poruchách učenia:

- úlohu rozdeliť na viac samostatných jednotiek, ktoré žiak rieši systémom postupných krokov,
- dlhodobejšie úlohy rozdeliť na viac menších úloh s určeným termínom splnenia,
- presvedčiť sa, či žiak pochopil zadanie ucelene, jeho podstatu, znenie otázky,

- udržiavať pozornosť žiaka pri skúšaní vyžadovaním stručných odpovedí od žiakov jedného za druhým,
- stanoviť primerané krátkodobé čiastkové študijné ciele, ktoré je žiak schopný splniť v reálnom časovom termíne a trvať na ich dodržaní,
- preferovať písomné zadávanie úloh pred slovným,
- overiť si, či žiak správne porozumel zadaniu úlohy, najmä pri písomných samostatných prácach,
- s nadhľadom hodnotiť kvalitatívnu stránku písma pri písaní poznámok a nákresov v zošitoch,
- umožniť mu odkopírovať si poznámok od spolužiakov v prípade, ak žiak z časového hľadiska nemal možnosť zaznamenať všetky poznámky na vyučovacích hodinách alebo boli nečitateľné;

Kompenzačné pomôcky, špeciálne učebné pomôcky:

- tabuľka slovných druhov, vetných členov,
- v cudzom jazyku tabuľka na tvorenie časov, slovníky,
- pomôcky pri pamäťovom učení - pojmové mapy, osnova učiva,
- predpísané poznámky (alebo prefotené) vlepovať do zošita,
- pre nečitateľné písmo využiť možnosť spracovať niektoré písomné úlohy na PC (referát, projekt, sloh a pod.).

Pre udržanie pozornosti počas celého vyučovania VO VŠETKÝCH PREDMETOCH je potrebné:

- **podľa možností znížiť pracovné zaťaženie žiaka/žiačky** tak, aby sa dostalo do súladu s jeho/jej schopnosťou udržať pozornosť a primeranú aktivitu,
- **vplyvom oslabenia pozornosti sa môžu objavovať značné výkyvy v aktivite a vedomostiach** dieťaťa, čo sa na vyučovaní môže prejaviť tým, že nevie vypracovať úlohy, ktoré inokedy vyrieši, vtedy je dôležitá práca s kompenzačnými pomôckami, pomocou ktorých sa dieťa opätovne naštartuje k práci,
- **pri overovaní si vedomostí žiaka/žiačky formou samostatných prác uprednostňovať kratšie formy testov pred predĺženým pracovným časom**, rozdelenie testu na dve časti, menší počet úloh a pod.,
- upútať pozornosť jeho/jej aktívnym vtiahnutím do procesu vyučovania poverením určitými úlohami, napr. rozdávaním pomôcok, písaním kľúčových slov na tabuľu a pod.,
- požiadať ho/ju, aby voľne zopakoval/-a otázku či zadanie úlohy, t. j. presvedčiť sa, či pochopil/-a zadanie ucelene, prípadne jeho podstatu alebo znenie otázky,
- je vhodnejšie preferovať písomné zadávanie úloh ako slovné zadávanie úloh,
- na začiatku hodiny oznámiť presný program hodiny, na konci ho zrekapitulovať,
- snažiť sa, aby ústne pokyny učiteľa boli krátke, jednoduché a konkrétne, využívať názor,
- rešpektovať chvíľky „nepohody“,
- dať dôraz na motiváciu a pozitívne hodnotenie, nepripustiť, aby vznikol u žiaka/žiačky pocit menejcennosti pri stálom opakovaní neúspechu ani pocit výnimočnosti pri špeciálnom vedení, ktoré mu učiteľ poskytuje,
- dovoliť kopírovanie poznámok od spolužiakov.

Metodické postupy a kroky na dosiahnutie cieľa:

SLOVENSKÝ JAZYK:

- rozvíjať porozumenie prečítaného textu a jeho reprodukciu podľa dejovej línie - tvoriť osnovu rozprávania (text rozdeliť na viac častí, prečítať prvú časť, zreprodukovať, zapísať dôležitú časť deja - heslovito, potom čítať ďalšiu časť..., pracovať tým istým spôsobom až do konca článku. V závere podľa osnovy porozprávať celý príbeh, rozvíjať dejovú líniu príbehu),
- **vzhľadom na dysgrafiú v písomnostiach nehodnotiť chyby v diakritike a zámene grafém,**

- diktát hodnotiť počtom chýb, v doplňovacom diktáte nehodnotiť chyby v diakritike, zamerať sa na aplikáciu gramatického pravidla,
- zvládnutie gramatického javu overiť doplňovacím cvičením, ústnou odpoveďou (nehodnotiť chyby v diakritike, zamerať sa na hodnotenie pravopisného javu, po doplnení i-y viesť k sebakontrolu a doplneniu dlhej a krátkej slabiky - opätovne prácu skontrolovať),
- v písomnej práci a pri práci s textom poskytnúť viac času na písomné vypracovanie úlohy alebo redukciu úloh, overiť porozumenie zadaným úlohám,
- pri overovaní vedomostí v písomnej práci nediktovať otázky, je potrebné ich napísať, aby sa v nich dokázala spätne orientovať a prácu si skontrolovať,
- v prípade zlého výsledku z písomnej práce umožniť opravu ústnou formou,
- umožniť používanie kompenzačných pomôcok, gramatické tabuľky.... aj pri overovaní učiva, pri písomných prácach, naučiť ho/ ju s kompenzačnými pomôckami pracovať,
- tolerovať zníženú kvalitu písma vzhľadom na VPU,
- tolerovať pomalšie pracovné tempo.

CUDZÍ JAZYK:

- v prípade zlého výsledku z písomnej práce umožniť opravu ústnou formou,
- zamerať sa na osvojenie slovnej zásoby a vetných spojení najmä ústnou cestou, nehodnotiť chybovosť (zámeny, vynechávanie grafém) pri písomnom overovaní slovnej zásoby, *tolerovať fonetický zápis slov*,
- *využívať v čo najväčšej miere názor, vizualizáciu a mnestické (súvisiace so slabou pamäťou) pomôcky*,
- tolerovať zníženú kvalitu písma, pomalé pracovné tempo vzhľadom na VPU,
- *v prípade písomnej práce poskytnúť viac času na písomné vypracovanie úlohy alebo redukciu úloh, overiť porozumenie zadaným úlohám, umožniť používanie kompenzačných pomôcok (gramatické tabuľky a iné)*,
- pracovné postupy rozdeliť na menšie kroky

NÁUKOVÉ PREDMETY:

- *využívať grafické znázornenie, názor, vizuálnu oporu, mnestické pomôcky, pojmové mapy, dovoliť vizuálnu oporu (prezentáciu, projekt) pri prezentácii svojej práce,*
- *dôležité informácie zapísať v bodoch s farebným zvýraznením významných pojmov*
- *pri skúšaní voliť také formy, aby stačila len krátka odpoveď,*
- *dovoliť odpoveď na otázky učiteľa,*

ODBORNÉ PREDMETY:

- počas hodiny hlavnú myšlienku zdôrazniť viackrát, vždy inými slovami - aj prostredníctvom žiaka,
- zaraďovať prvky kooperatívneho vyučovania,
- eliminovať frontálne vyučovanie,
- využívať grafické znázornenie, názor, vizuálnu oporu,
- dôležité informácie zapísať v bodoch,
- poznámky pre žiaka pripraviť vopred, žiak do poznámok dopisuje len kľúčové slová,
- *u žiaka s poruchami učenia je oslabený proces automatizácie, na zvládnutie učiva potrebujú viac času a časté opakovanie, ak nemajú poznatky dostatočne zautomatizované, zabudnú ich.*

MATEMATIKA (pri dyskalkúlii):

- *dovoliť používať kompenzačné pomôcky (kalkulačka, tabuľka násobkov, tabuľka vzorcov, premeny jednotiek), naučiť dieťa s kompenzáciami pracovať,*
- *dovoliť používať karty s návodou riešenia* - napísaný vzorec - pod ktorým je vyriešený vzorový príklad, vzorový postup rysovania; pri dyskalkúlii je potrebné vychádzať z jednoduchých

príkladov s názorom, s nízkymi číslami, dať dieťaťu jednoduchý systém počítania, až po pochopení postupu, je možné náročnosť učiva stupňovať,

- v písomných prácach redukovať počet úloh, dovoliť používať kompenzácie,
- dovoliť používanie názorných pomôcok v geometrii, tolerovať nepresnosti v rysovaní.
- pri súhrnnej písomnej práci nechať k dispozícii vzorovú kartu, aby si dieťa mohlo riešenie pripomenúť a aplikovať ho na daný príklad v písomnej práci, ak sa nedokáže zorientovať v učive, učiteľ ho usmerní,
- často kontrolovať porozumenie zadania úlohy a správnosť postupu, správnosť výberu kompenzačnej pomôcky,
- oslobodiť od písania časovo limitovaných úloh a úloh, kde má žiak po ústnom zadaní učiteľa napísať (*povedať*) *výsledok* - dieťa s poruchou pozornosti nedokáže pamäťovo aplikovať vedomosti, potrebuje zrkovú oporu, nesmie byť stresované časom, vtedy pracuje chaoticky, dostáva sa do tenzie, zhoršuje sa pozornosť,
- dovoliť farebne rozlíšiť znamienka, pozičnú hodnotu číslic v čísle,
- v slovných úlohách zvýrazniť podstatné údaje,
- odlíšiť chyby vzniknuté z nezládnutého učiva od chýb vzniknutých nesprávnym odpisom (zápisom),
- zadanie úloh voliť jednoducho a jednoznačne,
- preferovať numerické príklady pred dlhšími slovnými zadaniami a slovnými úlohami.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením – narušená komunikačná schopnosť (NKS)

Metodické postupy a kroky na dosiahnutie cieľa:

Vo výchovno-vzdelávacom procese zohľadňovať špecifiká osobnosti a poznávacích procesov:

- ťažkosti v schopnosti samostatného vyjadrovania a porozumenia,
- oslabené jazykové rovinu,
- ťažkosti s porozumením abstraktných pojmov,
- ťažkosti v nadobúdaní a osvojovaní si novej slovnej zásoby,
- pomalšie reagovanie na pokyny,
- zníženú mieru pozornosti, zvýšenú unaviteľnosť,
- neadekvátne emocionálne reakcie,
- zníženú sebadôveru,
- nerovnomerné výkony,
- potrebu individuálneho pracovného tempa, individuálneho prístupu zo strany pedagóga (predĺženie času o 25 %, resp. o 50% v každom vyučovacom predmete).

Odporúčané pedagogické postupy:

- dovoliť využívať kompenzačné pomôcky, pomôcť využívať ich,
- pomôcť pri vytváraní systému vo vedomostiach,
- preferovať ústne skúšanie,
- poskytovať dlhší čas na vypracovanie úloh,
- kontrolovať porozumenie zadaniam,
- dovoliť opakovať slovnú odpoveď alebo test, ak bol nedostatočný výsledok zapríčinený nepriaznivým aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom, emocionálnou rozladenosťou,
- náročné testy zaraďovať na prvé hodiny,
- členenie zadania, zväčšené písmo, podčiarknutie dôležitých slov v texte...,
- predĺžený výklad, písomné práce rozdeliť na viac častí,
- cieľom hodnotenia je hlavne motivovanie k lepšiemu výkonu,
- pri hodnotení výkonov sa zamerať na hodnotenie obsahu a nie formy, používať pozitívne formulácie,
- písanie testov s možnosťou výberu odpovedí,

- voliť takú formu preverovania vedomostí, pri ktorej podá lepší výkon (používanie kompenzačných, vlastne vyrobených pomôcok),
- zvoliť si také spôsoby činností, v ktorých môže žiak/žiačka podávať optimálny výkon, ktorý zodpovedá jeho/jej skutočným schopnostiam,
- pri preberaní nového učiva zistiť správnosť pochopenia a umožniť dlhší čas na upevnenie, zautomatizovanie učiva,
- v prípade potreby tolerovať pomalé pracovné tempo,
- podporovať a taktne usmerňovať spôsoby sebarealizácie,
- vyjadrovať sa stručne, uprednostniť krátke a jasné inštrukcie, otázky zadávať tak, aby žiak/žiačka mohol/mohla odpovedať jednoznačne,
- pri komunikácii udržiavať zrakový kontakt, poskytnúť dostatok času na dokončenie prehovoru, neprerušovať a neopravovať rečový prejav,
- zabrániť vystavovaniu žiaka/žiačky situáciám, ktoré by mohli vyvolať pocit poníženia, napr. ústny prejav pred triedou,
- podporovať všetky snahy žiaka/žiačky o ústnu i písomnú komunikáciu a viesť ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov,
- zachovávať diskretnosť o problémoch žiakov s NKS a nereferovať o nich pred inými žiakmi či rodičmi,
- ak sa objaví vysmievanie žiaka/žiačky spolužiakmi, treba tento problém riešiť,
- individuálny prístup.

Kompenzačné opatrenia:

- používať čo najviac názoru a čo najviac konkretizovať,
- písomku nediktovať, predkladať v písomnej podobe a prehľadnej úprave,
- v predmetoch, v ktorých sa prepisuje učivo z tabule, učebnice alebo sa priamo diktuje, v prípade potreby poskytnúť žiakovi/žiačke vypracované učivo nenechávať ho/ju prepisovať,
- pri známkach únavy vyplývajúcej zo zdravotného postihnutia (NKS) umožniť oddych,
- úlohy v písomných prácach pripravovať prehľadne,
- klásť na žiaka/žiačku primerané požiadavky, nevzývať k takým činnostiam, v ktorých z hľadiska svojho zdravotného znevýhodnenia nemôže podávať optimálny výkon (prispôbiť množstvo a náročnosť úloh schopnostiam).

Spôsob overovania vedomostí vo všetkých predmetoch:

- hodnotenie má motivačnú funkciu, neporovnávať výkony žiaka/žiačky s ostatnými žiakmi, ale porovnávať vlastné výkony a napredovanie,
- vylúčiť časovo limitované úlohy,
- pri hodnotení a klasifikácii zohľadňovať individuálne schopnosti žiaka/žiačky, momentálnu náladu, psychický stav,
- pri skúšaní vo všetkých predmetoch brať ohľad na NKS, žiak/žiačka ťažko zvláda skúšanie pred spolužiakmi, preto je potrebné uprednostniť písomnú formu preverovania vedomostí, výber formy odpovede určiť tiež v závislosti od druhu úlohy,
- písomné a kontrolné práce nediktovať, predkladať v písomnej podobe a v prehľadnej úprave, podľa potreby zredukovať množstvo úloh v rozsiahlej písomnej práci, poskytnúť dostatočný čas na jej vypracovanie (známku takto dosiahnutú brať ako rovnocennú so známkami ostatných spolužiakov),
- pri hodnotení nebrať do úvahy vynechanú úlohu,
- v prípade neúspešnosti pri preverovaní vedomostí umožniť preskúšanie inou formou.

Aplikácia špeciálnych vzdelávacích postupov v jednotlivých predmetoch:

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA:

- **v gramatike** využívať doplňovacie cvičenia, ale aj diktáty - skrátené, s hodnotením jedného gramatického javu, nácvikové diktáty a postupne náročnosť zvyšovať, hodnotiť po známku dobrý,
- umožniť docvičenie gramatických pravidiel, pomôcť pri orientácii v gramatických tabuľkách,
- je vhodné pomôcť priblížiť zadanie, nasmerovať na využitie kompenzačných pomôcok, uistiť sa o správnosti postupu,
- dôraz klásť na opakovanie, na zlepšovanie pamäti,
- tolerovať ťažkosti s naučením sa pojmov, kategórií, básní, textov, s reprodukciami textov,
- zamerať sa na porozumenie textu, čítať radšej kratšie úseky, ale cvičiť orientáciu v texte, odpovede na otázky, vyhľadávanie v texte, zlepšovať tieto čitateľské zručnosti, v slohových prácach nehodnotiť pravopis a úpravu, poskytnúť dostatočný čas na ich tvorbu,
- tolerovať pomalé pracovné tempo,
- písomné práce rozdeliť na viac častí,
- nenechávať prepisovať texty,
- pomôcť pri vytváraní systému vo vedomostiach,
- dovoliť opakovať slovnú odpoveď alebo test, ak bol nedostatočný alebo zapríčinený nepriaznivým aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom, emocionálnou rozladenosťou,

CUDZÍ JAZYK:

- pri čítaní a práci s textom poskytnúť viac času,
- v písomnom prejave tolerovať slová., ktoré sú napísané aspoň foneticky správne - nebrať do úvahy chyby vyplývajúce z NKS: vynechané písmená, prehodené poradie písmen, zámena písmen, chýbajúca diakritika,
- zamerať sa na osvojenie si najdôležitejšej slovnej zásoby, vetných a slovných spojení, a to hlavne sluchovou cestou,
- sústrediť sa na praktické využitie jazyka,
- postupovať po menších krokoch,
- viacmyslový prístup.

MATEMATIKA

- kontrolovať pochopenie zadania a správnosť postupu,
- poskytnúť dostatok času na riešenie úloh,
- zopakovať niektoré postupy pri riešení úloh, pomoc pri porozumení zadaniam a slovným úlohám,
- pri konštrukčných úlohách (geometria) zohľadňovať správny postup, nehodnotiť úroveň technického prevedenia zobrazenia,
- kontrolovať nielen výsledok, ale aj správnosť postupu,
- učivo nacvičovať s jednoduchými hodnotami,
- tolerovať používanie pomôcok: kalkulačka, tabuľky, číselná sieť, štvorčekový papier a pod.,
- dlhší čas na fixáciu učiva,
- na domácu úlohu zadávať príklady už počítané v škole,
- úprava písomných prác s jednoduchým zadáním, zadanie úloh písané v štruktúre: jedna veta – jeden riadok, zvýrazniť a podčiarknuť podstatné veci v slovných úlohách.

NÁUKOVÉ PREDMETY:

- podporovať vizualizáciu učiva, v prípade potreby pri písomnom hodnotení využívať formu testov s možnosťou výberu správnej odpovede.

6 PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Na SOŠ obchodu služieb je spracovaná smernica BOZP, ktorá stanovuje základné podmienky a postupy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na vylúčenie alebo obmedzenie faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce a všeobecné zásady prevencie. Smernica stanovuje a bližšie konkretizuje práva a povinnosti zamestnancov, technika BOZP, zástupcov zamestnancov pre BOZP a všeobecne právnych predpisov. Táto smernica, je spracovaná v zmysle zákona č. 124/2006 Zb. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným právnym predpisom, vyhláškam, technickým normám a predpisom ES.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s praktickým vyučovaním. Učitelia, MOV, žiaci a rodičia so podrobne s týmito rizikami oboznámení.

Škola má spracovanú Metodickú osnovu vstupného školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrany pre žiakov a učiteľov. Obsahom školenia sú predpisy a normy používané v odbore, miesta, na ktorých sú umiestnené lekárničky prvej pomoci, vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazoch detí, žiakov a študentov, traumatologického plánu, nariadenie vlády o ochrane zdravia zamestnancov pri práci, o bezpečnej prevádzke a používaní strojov, Zákonníka práce, o prácach mladistvých, poskytovaní prvej pomoci, o požiarnom nebezpečenstve v organizácii, inštruktáži používania prenosných hasiacich prístrojov a pod.

7 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

Stredná odborná škola obchodu a služieb v Prievidzi považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známku. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia.

Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

7.1 PRAVIDLÁ HODNOTENIA ŽIAKOV

Počas štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy a metódy a

prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znáмка z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii sa riadi vyučujúci Metodickým pokynom č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl,
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov počas jeho štúdia jednotlivých predmetov sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.

- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Si osvojil účinné metódy a formy štúdia.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručností a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania.

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.

- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu **Klasifikácia** je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Žiak na konci prvého a druhého polroka je hodnotený takto:

- Prospel s vyznamenaním
- Prospel veľmi dobre
- Prospel
- Neprospeľ

Ak je žiak neklasifikovaný, nedostane vysvedčenie, iba výpis z katalógového listu. O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia na konci prvého, druhého polroka, môže do 3 pracovných dní odo dňa skončenia obdobia školského vyučovania požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie žiaka.

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly, napomenutia triedneho učiteľa, výstraha triedneho učiteľa, výstraha riaditeľa školy, podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Výchovné opatrenia sú oznámené

v elektronickej podobe prostredníctvom Edupage, závažnejšie aj v písomnej podobe rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčania psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Musí spĺňať tieto funkcie:

- diagnostická, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a ich nedostatkov,
- prognostická, ktorá identifikuje zodpovedajúce predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- motivačná, ovplyvňujúca pozitívnu motiváciu žiakov,
- výchovná, formujúca pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- informačná, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- rozvíjajúca, ktorá ovplyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- spätnoväzbová, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

V rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu akceptujeme na našej škole tieto funkcie a na základe nižšie uvedených kritérií využívame nasledovné formy hodnotenia:

1) podľa výkonu žiaka

- a) výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
- b) hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard). Hodnotia sa vzdelávacie výstupy priamo na vyučovacej hodine a po ukončení vzdelávacieho programu maturitné témy, zadania a úlohy na záverečnej, maturitnej a absolventskej skúške,
- c) individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

2) podľa cieľa vzdelávania

- a) sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (záverečná, maturitná a absolventska skúška),
- b) formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom. Hodnotí sa ústne a využíva sa najmä pri hodnotení kľúčových kompetencií.

3) podľa času

- a) priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia na vyučovacej hodine,
- b) záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia (štvrtročne, polročne, ročne).

4) podľa informovanosti

- a) formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť (testy, písomné práce, ap.),
- b) neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

5) podľa činnosti

- a) hodnotenie priebehu činnosti, napr. rôznych cvičení, úloh a pod.,
- b) hodnotenie výsledku činnosti, napr. test, výkres, model, výrobok a pod.

6) podľa prostredia

- a) interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,
- b) externé hodnotenie prebieha v škole inými ľuďmi napr. učiteľ z inej školy, odborník z praxe, inšpektor a pod.

Hodnotenie jednotlivých predmetov je súčasťou osnov jednotlivých predmetov v ŠkVP a je založené na **hodnotiacom štandarde**. Je to súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overovanie vzdelávacích výkonov – výkonových štandardov. Zisťuje sa, či žiak predpísaný vzdelávací výstup zvládol alebo nie.

Hodnotiaci štandard zahŕňa:

Kritériá hodnotenia zisťujú mieru realizácie plánovaných výsledkov, určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že učenie bolo ukončené a preukázané pre požadovaný výkonový štandard. Je dôležité aby kritériá hodnotenia boli definované na jeden výkon, aby boli konkrétne, jasné, stručné, zamerané buď na proces (činnosť) alebo na výsledok činnosti. V ŠkVP sú jasne deklarované kritériá napr. pre ústnu odpoveď, písomnú prácu, skupinovú prácu, ap.

Spôsoby a postupy hodnotenia podľa nasledovných kritérií:

- a) podľa počtu skúšaných žiakov
 - individuálne
 - skupinovo
 - frontálne
- b) podľa časového zaradenia
 - priebežné skúšanie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),

- súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),
- záverečné skúšanie (záverečné, maturitné, absolventské alebo opravné skúšky).

c) podľa spôsobu vyjadrovania sa ústne hodnotenie (otázka – odpoveď),

- písomné hodnotenie (cieľový test, test voľných odpovedí, stanovenie (určenie niečoho), prípadová štúdia, projekt, zistenie a pod.),
- praktické hodnotenie (cvičenia, simulácie, projekty a pod.).

d) podľa vzdelávacích výstupov sa hodnotia kognitívne (rozumové) kompetencie napr. pamäťové alebo aktuálne činnosti a praktické kompetencie (výrobok, proces, postup). Odporúčame zaviesť tzv. „Portfólio“ ako súbor dokumentov o rôznych aktivitách žiaka a jeho výsledkoch, ako aj o oblastiach jeho aktivít, činností a miery ich praktického zvládnutia. Je to súbor dôkazov, ktoré umožňujú hodnotiť rozvoj kompetencií za určité obdobie. Pri hodnotení praktických kompetencií sa veľmi osvedčilo hodnotenie na základe „Referencií“ kompetentných osôb, odborníkov alebo organizácií, ktoré vypovedajú o kvalite vedomostí, zručností a postojoch. Rôzne metódy hodnotenia praktických a kognitívnych kompetencií ukazuje nasledovná tabuľka.

7. 2 Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia

Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia

ODBORNÉ KOMPETENCIE	KOGNITÍVNE KOMPETENCIE
Praktické cvičenia Simulované situácie	Ústna odpoveď (krátke, súvislé a obmedzené odpovede, doplnenia)
Úloha hrou	Písomné odpovede (testy)
Ústne odpovede	Projekt
Projekt	Zistenie
Zistenie	Stanovenie (niečo určiť)
Stanovenie (niečo určiť)	Porovnanie
Prípadová štúdia	Prípadová štúdia
Zapisovanie do pracovnej knihy	Školská práca
Protokoly	Úlohy a cvičenia
Správy	
Osobný rozhovor	Dotazník

Pri rozhodovaní o využití uvedených postupov platia tieto zásady:

- praktické, ústne a písomné overovanie by sa malo používať vtedy, ak je možné overiť kompetencie na základe kritérií v určitom stanovenom čase,
- písomné overovanie by sa malo použiť tam, kde sa dá predložiť vopred pripravený písomný materiál,
- portfólio by sa malo použiť vtedy, keď ide o priebežné hodnotenie a nie je možné hodnotiť kompetencie podľa kritérií v stanovenom čase.

Pravidlá hodnotenia (spôsoby hodnotenia a kritériá hodnotenia) sa vypracovávajú na celé obdobie štúdia pre všetky ročníky.

Sú stanovené v učebných osnovách vyučovacích predmetov a sú záväzné pre učiteľa a žiaka.

O kritériách hodnotenia sú žiaci informovaní na začiatku školského roka jednotlivými vyučujúcimi predmetov

Súčasťou hodnotenia musí byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť vlastný výkon, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. V každom ŠkVP musia byť vytvorené jasné a objektívne pravidlá hodnotenia. Pri formulovaní pravidiel dodržiavame nasledujúce usmernenia: -hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne,

- hodnotíme podľa miery splnenia (úspešnosť) daných kritérií,
- klasifikujeme iba prebrané a upevnené učivo,
- používame platnú klasifikačnú stupnicu,
- v predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode,
- písomné práce oznamujeme žiakom vopred,
- učíme žiakov pracovať aj s chybou, ap.

8 ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA

Republiková únia zamestnávateľov (ďalej len „RÚZ“) ako profesijná organizácia podľa § 28 ods. 2 písm. c) Zákona č.61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave v znení neskorších predpisov vydáva jednotné zadania pre záverečné skúšky v učebnom odbore 6462 H barbier, barbierka, ktoré sú spracované v súlade s § 18 a § 19 vyhlášky č. 224/2022 Z. z o strednej škole.

Jednotné zadanie záverečnej skúšky obsahuje :

- Jednotnú formu zadania pre praktickú časť záverečnej skúšky
- Jednotnú formu zadania pre teoretickú časť záverečnej skúšky

8.1 Praktická časť záverečnej skúšky

(1) V praktickej časti záverečnej skúšky sa overuje úroveň osvojených zručností a spôsobilostí žiaka a jeho schopnosť využiť získané teoretické poznatky a vedomosti pri riešení konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru vo vyžrebovanej téme.

(2) Žiak v praktickej časti skúšky preukazuje, že je spôsobilý pracovnú úlohu analyzovať, zaobstarať si informácie, vyhodnotiť a aplikovať vhodný postup spracovania úloh. Určuje si čiastkové úlohy a zostavuje podklady k spracovaniu úlohy. Žiak preukazuje schopnosť plánovať a koordinovať svoju prácu a môže zdokumentovať postup pracovných úkonov (činností), skontrolovať a sfinalizovať výsledok práce. Žiak počas celého procesu dodržiava technické normy a pravidlá BOZP a PO. Poslednou fázou je odovzdanie výsledkov práce, poskytovanie odborných informácií, môže zostavovať preberací protokol, zhodnotenie a zdokumentovanie výsledkov práce.

(3) Organizácia praktickej časti záverečnej skúšky:

Téma praktickej časti záverečnej skúšky je komplexného charakteru so zameraním na a „pracovné činnosti spojené s tvorbou pánskeho strihu nožnicami, módného pánskeho strihu s chemickou úpravou vlasov alebo úpravou a dofarbením brady a fúzov a holením tváre.

Skúška trvá 5 hodín (1h = 60 min). Na začiatku skúšky je čas určený na prípravu pracoviska a v priebehu skúšky je prestávka. Rozsah času na prípravu a rozsah prestávky určí škola v organizačných pokynoch záverečnej skúšky, v systéme duálneho vzdelávania po dohode so zamestnávateľom. Rozsah prípravy a preštrávky sa nezapočítava do celkovej dĺžky skúšky.

Čas trvania záverečnej skúšky pre žiakov so zdravotným znevýhodnením možno so súhlasom predsedu skúšobnej komisie pre záverečnú skúšku primerane predĺžiť.

Praktická časť záverečnej skúšky sa vykonáva ako individuálna alebo ako skupinová.

Pred začiatkom záverečnej skúšky sa žiaci tri po sebe idúce vyučovacie dni nezúčastňujú na vyučovaní. Tieto dni sú určené na prípravu žiakov na skúšku.

Na praktickej časti záverečnej skúšky možno používať len učebné pomôcky uvedené v zadaní.

Praktická časť záverečnej skúšky sa môže konať v dielni školy, na pracovisku zamestnávateľa alebo na pracovisku praktického vyučovania.

Priebeh praktickej časti záverečnej skúšky je verejný. Ak sa praktická časť záverečnej skúšky koná na pracovisku zamestnávateľa alebo pracovisku praktického vyučovania, priebeh záverečnej skúšky môže byť na žiadosť zamestnávateľa neverejný.

Hodnotenie praktickej časti skúšky sa rozdeľuje na 3 časti:

- príprava a plánovanie – 20 %;
- realizácia pracovnej činnosti – 60 %;
- riadenie kvality, dodržiavanie BOZP – 20 %

(4) Žiak v praktickej časti záverečnej skúšky preukazuje, že je spôsobilý:

- vyžrebovanú tému analyzovať a zaobstarať si informácie a vyhodnotiť ich;
- používať schválené učebné pomôcky - vhodné náradie, pomôcky a prístroje;
- zvoliť a aplikovať vhodné prípravky a materiály, hospodárne s nimi zaobchádzať;
- zvoliť správne technologické postupy;
- naplánovať postup realizácie úlohy, určiť čiastkové úlohy;
- dodržiavať hygienické predpisy a BOZP na prevádzke aj s ohľadom na ochranu spotrebiteľa, ekológiu a životné prostredie;
- v stanovenom časovom limite predviesť praktické práce na zadaných úlohách;
- odovzdať výsledok práce, poskytnúť odborné informácie, zhodnotiť a zdokumentovať výsledky práce.

(5) Téma praktickej časti záverečnej skúšky sa má rozložiť na pracovné úlohy vrátane pracovného plánu, bezpečnostných opatrení a na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, na opatrenia na ochranu životného prostredia a na kontrolu a riadenie kvality.

(6) Jednotlivé pracovné úlohy musia byť pri realizácii praktickej časti záverečnej skúšky ručne alebo počítačovo zaznamenané. Skúšobná komisia môže dať skúšanému žiakovi pri zadaní úlohy k dispozícii príslušné podklady pre praktickú časť záverečnej skúšky ako aj pre evidenciu jednotlivých činností a postupov.

(7) V rámci praktickej časti záverečnej skúšky musia byť preukázané predovšetkým nasledovné zručnosti:

- určenie kvality a stavu vlasov a vlasovej pokožky;
- voľba vhodných prípravkov a účesu podľa kvality vlasov, anatómie tváre a lebky a požiadaviek klienta/modela;
- odfarbovanie, farbenie, melírovanie, trvalé tvarovanie vlasov alebo úprava a dofarbenie brady a fúzov podľa požiadavky klienta/modela;
- strihanie pánskych vlasov;
- konečná úprava účesu zvolenou technikou vodovej ondulácie alebo ondulácie železom; - holenie a ošetrovanie pleti.

(8) Na hodnotenie praktickej časti záverečnej skúšky sú smerodajné všeobecné kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov:

- pochopenie úlohy;
- analýza úlohy;
- voľba postupu;
- voľba a použitie pomôcok, špeciálnych zariadení, prístrojov a materiálov;
- organizácia práce;
- dodržiavanie noriem, hygieny a pravidiel bezpečnosti práce;
- ochrana životného prostredia;
- výsledok práce.

(9) V rámci jednotného zadania praktickej časti záverečnej skúšky v učebnom odbore 6462 H barbier je určená jedna téma, v ktorej si na realizáciu záverečných skúšok škola, resp. zamestnávateľ vytvorí podľa potreby viacero variantov, z ktorých si žiaci žrebujú konkrétne zadanie.

8. 2 Teoretická časť záverečnej skúšky

(1) V teoretickej časti záverečnej skúšky sa overuje úroveň vedomostí žiaka vo vyžrebovanej téme.

(2) Témy na teoretickú časť záverečnej skúšky sú záväzné pre všetky školy v učebnom odbore 6462 H barbier, barbierka.

(3) Na teoretickú časť záverečnej skúšky je určených 25 tém.

(4) Teoretická časť záverečnej skúšky trvá najviac 15 minút. Príprava žiaka na teoretickú časť záverečnej skúšky trvá 15 minút až 30 minút.

(5) Čas trvania záverečnej skúšky pre žiakov so zdravotným znevýhodnením možno so súhlasom predsedu skúšobnej komisie pre záverečnú skúšku primerane predĺžiť.

(6) Priebeh teoretickej časti záverečnej skúšky je verejný.

(7) Skúšajúci citlivo riadi rozhovor so žiakmi, kladie pomocné a stimulačné otázky, vyjadruje súhlas alebo nesúhlas s tvrdeniami žiaka, pričom ho vedie k tomu, aby svoje názory podopieral argumentmi a využíval pri tom písomnú prípravu a tiež vlastné poznatky získané počas prípravy na záverečnú skúšku.

(8) Na hodnotenie teoretickej časti záverečnej skúšky sú smerodajné nasledovné kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov:

- porozumenie téme;
- správne používanie odbornej terminológie;
- vecnosť a správnosť odpovede;
- komplexnosť odpovede;
- samostatnosť prejavu;
- schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov.

9 FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Finančná gramotnosť je **schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.**

Východiskovým dokumentom pre zapracovanie finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov a do vyučovania je Národný štandard finančnej gramotnosti.

Národný štandard finančnej gramotnosti, verzia 1.2, platný od 1.9.2017 vymedzuje šírku poznatkov, zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií, z ktorého vyplýva, že absolvent strednej školy by mal byť schopný:

- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- poznať základné pravidlá riadenia financií,
- rozoznávať riziká v riadení financií,
- stanoviť si finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie,
- rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť sporiť,
- efektívne používať finančné služby,
- plniť svoje finančné záväzky,
- zveľaďovať a chrániť svoj aj zverený majetok,
- porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny, podniku,
- hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie, inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností,
- porozumieť základným pojmom v jednotlivých témach,
- orientovať sa v oblasti finančného trhu (Národná banka Slovenska, komerčné banky, poisťovne, finanční sprostredkovatelia a ostatné finančné inštitúcie),
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať,
- ovládať práva, povinnosti, klady a riziká osoby fungujúcej ako podnikateľ,
- zostaviť a prezentovať vlastný podnikateľský zámer, myslieť strategicky, analyzovať a riešiť problémy.

Národný štandard finančnej gramotnosti popisuje minimálne požiadavky na finančné, ekonomické a právne vzdelávanie žiakov prostredníctvom osvojených kompetencií. Dôraz sa kladie na praktické využitie poznatkov a prepojenie s realitou, nielen na nadobudnutie teoretických vedomostí.

Žiak ovláda pojmy vyskytujúce sa v jednotlivých témach. Toto ovládanie znamená, že žiak:

- rozumie zadaniam úloh, v ktorých sa tieto pojmy vyskytujú,
- vie ich správne použiť pri formuláciách svojich odpovedí,
- vie dôležité pojmy stručne opísať (definovať).

Národný štandard finančnej gramotnosti je usporiadaný do šiestich tém:

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Plánovanie, príjem a práca

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Úver a dlh
Sporenie a investovanie
Riadenie rizika a poistenie.

Jednotlivé témy škola implementuje do svojho školského vzdelávacieho programu. Jednotlivé témy sú rozpísané do čiastkových kompetencií. Tieto čiastkové kompetencie sú popísané na úrovniach, pričom na týchto úrovniach sú opísané poznatky, zručnosti a skúsenosti, ktoré by mali byť žiaci schopní preukázať.

Témy NŠFG sú zaradené do vzdelávania podľa potrieb žiakov a vzdelávacích podmienok školy. NŠFG je využitý na vytvorenie tém v rámci učebných osnov všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov v rámci finančného vzdelávania, digitálny edukačný obsah a ďalšie podporné materiály.

Vzhľadom na charakter vzdelávania v oblasti finančnej gramotnosti je vhodné uplatňovanie integrovaného vyučovania. To umožňuje predstaviť vzdelávací obsah v jeho komplexnosti. Vedie k prepájaniu poznatkov, vnímaniu súvislostí a umožňuje aplikáciu už nadobudnutých zručností. Výsledky vzdelávania v jednotlivých predmetoch lepšie odzrkadlia životnú realitu. Integráciu je možné realizovať na úrovni čiastkovej aktivity, projektu, tematického celku, ale aj na úrovni integrovaného učebného predmetu.

Pre vzdelávanie je dôležité, aby bola problematika po odbornej stránke správna. Vo finančnom vzdelávaní je preto dôležité disponovať odbornými vedomosťami z oblasti financií. Nevyhnutná je aj schopnosť adekvátne používať základné ekonomické pojmy. Cieľ finančného vzdelávania spočíva v získavaní **kompetencií nevyhnutných pre zodpovedné finančné správanie v celoživotnej perspektíve, ako je existenčné zabezpečenie seba a svojej rodiny, rozvoj filantropie** a aktívna účasť na trhu finančných produktov a služieb.

Žiakov je potrebné pripravovať na vyhľadávanie správnych informácií, kritické myslenie, rozoznávanie potrebného od zbytočného, odlíšenie pravdivého od nepravdivého i efektívne využívanie informácií a zdrojov dostupných z okolia. Oprieť sa možno o čitateľské stratégie a o kritické myslenie, ktoré žiaka povedú k zodpovednému rozhodovaniu a správaniu.

Žiak by mal identifikovať dôležité informácie. K tomu môže prispieť:

- využívanie autentických materiálov – reklamné letáky, inzeráty, komerčné ponuky,
- precvičovanie čítania s porozumením – uplatňujte rôzne metódy podporujúce čítanie s porozumením (napr. I.N.S.E.R.T., čítanie s predvídaním),
- vyhľadávanie varovných signálov klamlivých ponúk (drobné písmo, neprehľadnosť zmluvy).

Úlohou finančného vzdelávania nie je len rozvoj orientácie v problematike financií, ale so žiakmi je potrebné precvičovať aj to, ako vybrať najlepšie riešenie za daných podmienok. Okrem ekonomických kritérií je potrebné zvažovať i okolnosti rodinné, spoločenské, právne, etické, ale aj ekologické. Nájdene riešenia potom porovnávať s osobnými preferenciami, skúsenosťami a intuíciou. Tento širší kontext predstavuje ďalej priestor pre ekonomicky zodpovedné rozhodovanie.

Finančné vzdelávanie sa prelína viacerými vzdelávacími oblasťami i prierezovými témami. K žiakom sa teda dostáva rôznymi spôsobmi. Finančná gramotnosť nie je samostatným predmetom, preto vyžaduje začlenenie finančnej gramotnosti do vzdelávacieho procesu istú mieru koordinácie. Jednotlivé predmetové komisie majú vo svojich plánoch zapracované opatrenia na integráciu finančnej gramotnosti.

Podstatnou témou vzdelávania v oblasti finančnej gramotnosti je hospodárenie domácnosti a je úzko previazané s rodinným prostredím. Z tohto dôvodu je vhodné informovať rodičov o zámeroch,

princípoch a cieľoch finančného vzdelávania. Je dôležité vytvoriť také prostredie, ktoré bude pre všetky zúčastnené strany bezpečné. Jednou z možností, ako sa vyhnúť práci s citlivými osobnými údajmi alebo rodinnými údajmi, je vyučovať finančnú gramotnosť prostredníctvom inscenačných metód. Týmto prístupom je možné rozptýliť niektoré obavy rodičov spojené s využívaním citlivých údajov a zvýšiť ochotu spolupracovať.

Metódy a formy práce

Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania. Na tento účel využívame najmä heuristickú metódu, resp. metódu riešenia problémov a situačné metódy.

Heuristická metóda býva často charakterizovaná ako metóda učenia objavovaním. Žiakom sa nepredkladajú hotové fakty alebo výsledky, ale sú podnecovaní, aby sami hľadali riešenia.

Situačné metódy majú veľmi blízko k životnej realite. Ich podstatou je riešenie istej problémovej situácie, ktorá je zrkadlom skutočnej udalosti. Žiaci potom používajú svoje vedomosti a zručnosti, pracujú s informačnými zdrojmi, ale zohľadňujú aj svoje skúsenosti, názory a postoje. Spoločne diskutujú o možných riešeniach, hľadajú ich výhody a nevýhody a rozhodujú sa, ktoré riešenie je za daných podmienok najlepšie.

- Dôležitá je podpora žiackeho objavovania a samostatného riešenia problémových situácií
- Dávať žiakom kreatívne problémové otázky a úlohy, ktoré sa ich bezprostredne dotýkajú. Napr. Porovnať tri ponuky telefónnych programov vhodných pre žiakov. Vybrať najvýhodnejšiu ponuku a svoj výber zdôvodniť.
- Nepredkladať žiakom k osvojeniu hotové riešenia, podporovať aktívne objavovanie efektívnych stratégií. Napr. Žiakom predložiť nevyrovnaný rodinný rozpočet. Úlohou je nájsť problém a predložiť niekoľko možností riešenia.
- Viesť žiakov k poznaniu, že každý problém má viacero možných riešení, ktoré sú ovplyvnené okolnosťami konkrétnej situácie, napr. finančnou situáciou celej rodiny, zamestnaním.
- Postaviť finančné vzdelávanie na zručnostiach potrebných pre praktický život
- Zamerať sa na finančné situácie spojené s chodom domácnosti, napr. rodinný rozpočet, plánovanie dovolenky, plánovanie štúdia detí, poistenie auta.
- Pracovať s príkladmi, ktoré sú blízke bežnému životu žiakov.
- Presunúť vyučovanie zo školských lavíc do reálneho prostredia (vzdelávacie výlety, exkurzie), napr. do banky, do zmenárne, do obchodu, kde je možné porovnávať ceny rôznych balení výrobkov alebo výhodnosť nákupu, príp. marketingové triky.
- Prekonať izolovanosť vyučovacích predmetov
- Predkladať žiakom také problémy, ktoré vyžadujú uplatnenie vedomostí, zručností a schopností z viacerých predmetov. V reálnom živote sa tiež veci nedejú izolovane, napr. nakupovanie nie je len o matematike, ale premietajú sa doň aj psychologické, sociálne, zdravotné a právne aspekty.
- Pokúsiť sa v rámci nejakej aktivity alebo projektu integrovať vzdelávací obsah niekoľkých predmetov.
- Finančné vzdelávanie realizovať prostredníctvom digitálnych technológií.

- Využívať vo výučbe počítače, mobilné telefóny, interaktívne tabule, tablety.
- Neobmedzovať sa na individuálnu prácu, digitálne technológie je možné efektívne využívať i pri skupinovej práci (napr. kvízy cez interaktívne webstránky).
- Viesť žiakov k využívaniu on-line finančných kalkulačiek
- Zoznámiť žiakov s možnosťami i rizikami on-line finančných kalkulačiek.
- Pripraviť pre žiakov úlohy, pri ktorých musia využiť on-line finančné kalkulačky (napr. prepočet kurzu pri výmene peňazí, výpočet výšky čistej mzdy, výpočet výšky splátky pri úvere).
- Porovnávať spracovanie úlohy a jej výsledky pomocou tradičných výpočtov a prostredníctvom on-line finančných kalkulačiek.

Projektová metóda vnáša do vyučovania poznanie, viac reality a samostatného hľadania informácií, tak isto pomáha u žiakov vytvárať potrebné životné kompetencie. Ide o spoločné premýšľanie, diskusiu či spoločné riešenie, ktoré vedie k uskutočneniu cieľa. Žiaci pracujú v skupine, čo podporuje ich spoluprácu. Využívajú pri tom dostupné zdroje, pri ktorých sa učia rozlišovať ich vierohodnosť. Výučba teda nemusí prebiehať len v priestoroch učebne. Je možné využívať konzultácie s odborníkmi, knižnicu, internetové zdroje, odbornú literatúru, noviny, časopisy a pod. Na projekt je vhodné využiť súvislý čas, ktorý by za ideálnych podmienok nemal byť členený pevne stanovenými vyučovacími hodinami podľa rozvrhu. Celkový čas jedného projektu sa líši a je závislý od náročnosti témy.

Organizačná štruktúra projektového vyučovania:

- Úvodná motivácia, pri ktorej sú stanovené základné otázky, vymedzené ciele a úlohy projektu, dohodnuté pravidlá a pod.
- Práca v skupinách, kedy dochádza k vyhľadávaniu informácií.
- Prezentácia projektu – sú prezentované závery, porovnávané výsledky projektov a hľadané súvislosti.
- Hodnotenie projektu, jeho jednotlivých častí a sebareflexia v rámci projektu.

Za ideálnych podmienok má žiacky projekt reálnu podobu, teda žiaci dlhodobo pripravujú a zrealizujú svoje projektové nápady v podobe podujatia, akcie (organizácia veľtrhu cvičných firiem, organizácia predajnej burzy prác žiakov pre rodičov a priateľov školy, zbierky a pod.)

Inscenačné metódy založené na simulácii a hraní rolí predstavujú spôsob ako žiakov vtiahnuť do finančnej problematiky. Je možné rozvíjať finančné stratégie, ale zároveň nepracovať s citlivými údajmi. Umožňujú hlbšie porozumenie vzdelávaciemu obsahu, ale sú vhodné najmä pre rozvoj sociálnych zručností, kedy sa žiaci učia rozhodovať. Žiaci sa správajú tak, ako to vyžaduje ich rola, vciťujú sa do situácie. Hrať rolu v prevažnej miere dospelých je pre žiakov motivujúce a zábavné. Tým, že žiaci predstierajú inú osobu, môžu problém preskúmať z iného uhla pohľadu. Inscenačné metódy sú vhodné aj pre nácvik asertívnej komunikácie. Jednoduchú úroveň simulácie predstavujú napríklad trhy, kde žiaci vytvárajú (práca) a predávajú (obchodovanie) produkty. Pokročilú úroveň simulácie predstavujú fiktívne cvičné firmy, ktoré spolu obchodujú podľa bežných pravidiel, ale používajú fiktívne peniaze.

Pre viaceré témy finančného vzdelávania sú veľmi vhodné diskusie a diskusné hry. Žiaci môžu byť rozdelení i na skupiny obhajujúce určitý názor či postoj alebo môže ísť o diskusiu žiakov a učiteľa. Žiaci by sa mali na diskusiu vopred pripraviť, nájsť si argumenty a podklady pre svoje tvrdenia.

Diskusné hry precvičujú schopnosť komunikácie, vyjednávania a dosahovania súhlasu, formulácie názoru a pocitu, načúvania, vciťovania sa. Slúžia aj k ujasňovaniu a formovaniu hodnôt a postojov, zamysleniu sa nad novými problémami. Na dosiahnutie týchto je potrebné stanoviť pravidlá diskusie a kontrolovať ich dodržiavanie.

Ďalšie metódy zaradované do vyučovania:

- **Brainstorming** – predstavuje skupinovú techniku zameranú na získanie čo najväčšieho množstva nápadov na danú tému. Je založená na skupinovom výkone. Princíp spočíva v tom, že členovia skupiny sú schopní vyprodukovať oveľa viac nápadov, ako by vymysleli jednotlivo. Pri brainstormingu je nutné dodržiavať pravidlá, najmä to, že zverejnené nápady nebudú nikým komentované ani hodnotené. I ten zdanlivo najbláznivejší nápad môže totiž niekoho ďalšieho inšpirovať. Pri brainstormingu ide predovšetkým o získanie kvantity nápadov.
- **Myšlienková (mentálna) mapa** – predstavuje graficky usporiadaný text (prípadne doplnený obrázkami) s vyznačenými súvislosťami. Využíva sa na zapamätanie, na učenie, na grafické zobrazenie alebo na riešenie problémov. Zvyčajne sa začína hlavným námetom uprostred papiera (tabule) a kreatívnym využitím rôznych obrázkov, kódov, symbolov i farieb je vytvorená myšlienková (mentálna mapa).
- **Icebreaker** (prelomenie ľadov, ľadolamka) sa zaraďuje na začiatok hodiny, pred úvodný informačný blok. Poskytuje priestor na bližšie vzájomné zoznámenie. Slúži k prelomeniu ľadov, k prekonaniu začiatkových formálnych bariér, k odpútaniu účastníkov od problémov každodenného života, na naladenie sa na program a na navodenie neformálnej priateľskej atmosféry. Vhodný je tiež vtip alebo krátky príbeh.
- **Doplňovačky, osemsmerovky** – tvoria metodický základ, ktorý je jednoduchý a časovo nenáročný. Ide o rýchle cvičenia, pomocou ktorých si žiaci zopakujú to podstatné z preberanej látky. Niekedy môžu slúžiť aj ako motivácia. Učebnú metódu zvolí vyučujúci v závislosti od preberaného učiva. Pri niektorých témach je vhodnejší tradičný frontálny výklad spojený so záverečným zopakovaním, pri iných aktivizujúce metódy.
- **Didaktické hry** predstavujú ďalšiu možnosť, ako v praxi realizovať alebo spestriť finančné vzdelávanie. Medzi didaktické hry môžeme zaradiť aj klasické skupinové hry alebo strategické hry, ktoré sú spracované ako doskové hry, prípadne počítačové aplikácie. Môžu plniť funkciu motivačnú i upevňovaciu. Prostredníctvom didaktických hier je možné so žiakmi riešiť aj zložité učebné problémy:
 - Zbierať skúsenosti s hraním didaktických hier:
 - Čerpať námety z odborných publikácií.
 - Získať osobnú skúsenosť s hraním týchto hier.
 - Vyskúšať hru napr. Business Master a pod.
 - Využívať rôzne dostupné aplikácie s finančnou tematikou.Finančné vzdelávanie je koncipované tak, že prostredníctvom vzdelávacieho obsahu prepája konkrétne učebné predmety s činnosťou žiakov realizovanou v škole i mimo nej.

Aktivity súvisiace s finančnou gramotnosťou:

- Súťaž „Poznaj svoje peniaze „
- Súťaž „Viac ako peniaze“ - organizuje Junior Achievement Slovakia
- Súťaž „Finančná gramotnosť“ v spolupráci s Partners Group
- Súťaž Ochrana spotrebiteľa – Spotrebiteľské okno– tvorba časopisu
- Olympiáda o Európskej únii, súťaž „Mladý Európan“
- Súťaž „Mladý účtovník“ – formou testovania a riešenia úloh, organizuje firma KROS
- Ekonomické hry
- Súťaž v marketingu –prezentácie teleshoppingu

10 ČITATELSKÁ GRAMOTNOSŤ

Čitateľská gramotnosť sa považuje za **existenčnú a základnú kompetenciu** vzdelaného človeka, bez ktorej nemožno dosiahnuť všetky ďalšie kompetencie. Nároky na čitateľskú zručnosť sa stále zvyšujú a jednotlivci sa ocitajú pred nutnosťou pracovať s textovými informáciami novými a komplikovanejšími spôsobmi. Ukazuje sa, že čoraz viac žiakov a dospelých osôb má **problém so základnými jazykovými zručnosťami**, ako je napríklad **slovná zásoba a jazyková vybavenosť**. Ide pritom o nevyhnutný základ pre vývoj vyšších úrovní čitateľskej gramotnosti.

Čitateľská gramotnosť tvorí základný prvok, základnú stavebnú jednotku, bez ktorej nemožno budovať ďalšie prvky a celkovo funkčnú gramotnosť. Ak totiž žiak nerozumie prečítanému textu a nevie odpovedať na úlohy, ktoré sú späté s textom, len veľmi ťažko bude môcť riešiť slovné úlohy z matematiky, vysvetliť príčiny vzniku vojny v dejepise, objasniť „záhady“ vo svete prírody, súvisiacej s predmetmi ako biológia, fyzika či chémia a podobne. Na základe štúdií PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) a PISA (Programme for International Students Assessment), ktoré monitorujú úroveň čitateľskej gramotnosti, pričom PIRLS sa zameriava na čitateľskú gramotnosť žiakov 4. ročníka a štúdia PISA sa venuje skúmaniu štyroch oblastí, medzi ktoré patrí aj čitateľská gramotnosť (okrem toho skúma aj matematickú gramotnosť, prírodovednú gramotnosť a gramotnosť zameranú na riešenie problémov), pričom sú testovaní žiaci vo veku 15 rokov, je možné vyčleniť tri aspekty čitateľskej gramotnosti, a to: ciele čítania, procesy porozumenia a čitateľské zvyklosti a postoje. Ak žiak rozvíja všetky tri aspekty čitateľskej gramotnosti, osvojuje si a rozvíja si pritom potrebné kompetencie na to, aby mohol porozumieť a používať v živote také písomné formy, ktoré jednak majú hodnotu pre neho samotného, ale sú zároveň vyžadované spoločnosťou.

Čitateľská gramotnosť je teda schopnosť spracovávať informácie, ktoré sa v texte nachádzajú, pričom toto spracovávanie sa realizuje činnosťami, ktoré sú vykonávané prostredníctvom aplikovania konkrétnych schopností, a to:

- schopnosť vyberať informácie,
- schopnosť odlíšiť dôležité informácie od okrajových, vedľajších informácií,
- schopnosť vyhľadávať vzťahy medzi informáciami,
- schopnosť zhrusťovať, zjednodušovať text,
- schopnosť vyvodzovať závery,
- schopnosť čítať medzi riadkami,
- schopnosť hodnotiť informácie,
- schopnosť kriticky nazerať na informácie.

Na základe vyššie uvedených schopností je následne možné vymedziť päť druhov činností, procesov, ktoré umožňujú žiakovi pochopiť text. Ide o takzvané procesy čitateľskej gramotnosti. PISA vymedzuje tri rozsiahlejšie procesy, ktoré v skutočnosti zahŕňajú päť čiastkových procesov čitateľskej gramotnosti:

Procesy čitateľskej gramotnosti:

1. *nájdenie a získanie informácie,*

- porozumenie priamo vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie v texte,

- dôraz na jednotlivé časti textu,
- vyhľadávanie slov, slovných spojení, myšlienok v texte (doslovne alebo synonymicky) a podobne.

2. integrácia a interpretácia (ide o spojenie dvoch rovín, a to utvárania širšieho porozumenia a rozvíjania interpretácie)

- dôraz na vzťahy v celom texte i medzi časťami celku, – rozlíšenie podstatných informácií od nepodstatných v texte,
- zistenie základných údajov z grafu, tabuľky, mapy, diagramu v texte,
- interpretácia a integrácia myšlienok a informácií z textu,
- logické spracovanie informácií v texte, nachádzanie súvislostí medzi jednotlivými myšlienkami v texte, – vyjadrenie hlavnej myšlienky a vytvorenie názvu textu,
- vyvodzovanie priamych záverov z textu, hľadanie podporných dôkazov v texte a podobne.

3. uvažovanie a hodnotenie (uvažovanie a hodnotenie sa zameriava jednak na formu a jednak na obsah textu)

- skúmanie a kritické hodnotenie obsahu textu, skúmanie a kritické hodnotenie jazyka textu (vyžaduje využitie širších vedomostí),
- dôraz na obsah textu, dôraz na formu textu,
- posúdenie celkovej hodnoty textu, jeho celistvosť a zrozumiteľnosť, význam textu pre čitateľa, vyjadrenie čitateľovho stanoviska k textu a jeho obhájenie pomocou dôkazov a argumentov mimo textu,
- hodnotenie kvality textu, a to z hľadiska využitia jazykových prostriedkov,
- posúdenie výberu lexikálnych prostriedkov, jazykového štýlu autora, úplnosti textových zložiek a podobne.

Základné čitateľské stratégie

1. *Skimming* – zoznámenie sa s materiálom na čítanie, slúži na zoznámenie sa s textom, či sa mu budeme venovať hlbšie (všímame si obrázky, zvýraznené slová, úpravu textu, obsah).
2. *Scanning* – skenovanie textu, zručnosť využiteľná pri hľadaní konkrétneho údaju, napr. slovo, telefónne číslo, vzorec, znak...
3. *Searchreading* – výskumné čítanie je technika, ktorou hľadáme kľúčové slová a frázy, ktoré pomáhajú nájsť špecifické informácie. Spája sa s podrobnejším štúdiom nájdeného výrazu alebo frázy, prípadne písania poznámok. V tomto prípade celý text nie je dôležitý.
4. *Extenzívne čítanie* – čítanie dlhších, súvislých textov vyžadujúcich všeobecné pochopenie.
5. *Intenzívne čítanie* – kratšie texty, výber špecifických informácií, presné detailné čítanie.
6. *Pojmová mapa*
7. *Cinquain* – päťlístok - metóda, prostredníctvom ktorej môžeme dosiahnuť syntézu vedomostí, reflektovať porozumenie danej témy a vytvoriť k nej svoj postoj.

8. *RAP* – (read – čítanie, ask – vyvodenie otázok, paraphrase – vlastnými slovami odpovedaj na otázky)
9. *SQ3R* – (survey – preskúmaj, question – pýtaj sa, o čom to je, read – čítaj, recite – prerozprávaj obsah, review – tvor osnovu, krátky sumár).
10. *Stratégia3-2-1*– napíš tri informácie, čo si sa dozvedel, dve informácie, ktoré ťa zaujali, 1 informácia, ktorú si sa nedozvedel.
11. *PLAN* – študijná-čitateľská aktivita vhodná na informačné texty. P – predpoveď, o čom bude text, L – lokalizuj známe a neznáme informácie v pojmovej mape, A – aplikuj, pripíšte krátku charakteristiku k vyznačenému pojmu, N –note, vedomosti spracuj a voľne prerozprávajte podľa pojmovej mapy, urobte krátky sumár.
12. *PROR* – Preread – aktivity pred čítaním, uvažuj, čo už o danej téme vieš, Read – čítaj – podčiarkuj slová, rob stručné poznámky, Organize – usporiadaj nové informácie do pojmovej mapy, grafu, kartičiek, Review –opakuj si informácie nahlas, nahlas si dávaj otázku a odpovedaj si na ňu.

Práca s textom

Komunikačnú spôsobilosť a čitateľskú gramotnosť žiakov je potrebné rozvíjať **vo všetkých všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetoch**, preto predmetové komisie by mali mať vo svojich plánoch zapracované opatrenia na zlepšenie čítania a čítania s porozumením. Všetky stanovené ciele rozvoja čitateľskej gramotnosti, stratégie a metódy aplikujú vyučujúci v konkrétnych témach vyučovacích hodín daných predmetov. Na splnenie konkrétnych cieľov sa využívajú moderné aktivizujúce metódy, kvalitná dostupná literatúra, ako aj rôzne formy práce s využitím vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Majú naplánované aktivity na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti a komunikačnej spôsobilosti vo vyučovacom i mimovyučovacom čase.

Práca s textom vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia

Najväčší priestor na rozvoj čitateľskej gramotnosti je venovaný práve hodinám slovenského jazyka. Dôraz sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať. Kľúčové jazykové kompetencie, ktoré sa majú rozvíjať, sú počúvanie, komunikácia (hovorenie), čítanie a písanie → s porozumením. Obsahové osnovanie predmetu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem (repciu) umeleckého textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Najdôležitejším prvkom v tejto koncepcii literárnej výchovy je sústredenie dôrazu na čítanie ako všestranné osvojovanie umeleckého textu. Cieľom sa stáva rozvoj čitateľských schopností, ktoré ďaleko presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu. Vzdelávací štandard predmetu slovenský jazyk a literatúra uvádza poznávacie a čitateľské kompetencie, v ktorých sú okrem požiadaviek na techniku čítania uvedené jednotlivé analytické a interpretačné zručnosti, ktoré potrebuje žiak na to, aby porozumel prečítanému textu.

Pri výučbe cudzích jazykov dostávajú žiaci priestor na spracovanie témy prostredníctvom učebných úloh na vyjadrenie vlastného názoru, pocitov, vedomostí a skúseností v ústnej alebo písomnej podobe. Ďalej môžu začať pracovať na tvorivých úlohách alebo projektoch, využiť a spojiť nové poznatky s predchádzajúcimi a využívať aj medzipredmetové vzťahy.

Práca s textom vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda

Cieľom je rozvíjať poznanie žiaka v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo schopné samostatne sa orientovať v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Žiaci majú okrem učebníc k dispozícii, prezentácie, pracujú s textom v papierovej i elektronickej podobe. Na hodinách sa sústreďujú popri práci so súvislými textami aj na porozumenie nesúvislým textom (tabuľky, grafy, schémy a pod.).

Text sa stáva východiskom pri získavaní nových poznatkov.

Práca s textom vo vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami

Schopnosť žiakov pracovať s informáciami, jeden z cieľov výchovy a vzdelávania, sa postupne stáva nielen prostriedkom učenia sa v škole, ale aj poznávania mimo školy a naplnenia osobných záujmov a potrieb žiaka. Žiak rozvíja schopnosť porozumieť a ústne i písomne sa vyjadriť k matematickým záležitostiam, teda reprodukovať názvy a základné vlastnosti známych matematických objektov, vysvetľovať výpočty a výsledky (obvykle viac než jedným spôsobom), vysvetľovať záležitosti, ktoré sa týkajú vzájomných vzťahov a porozumieť ústnym i písomným vyjadreniam iných osôb o týchto záležitostiach.

Práca s textom vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť a Človek a hodnoty

Na hodinách sa čitateľská gramotnosť rozvíja okrem učebnice, pracovných listov aj prostredníctvom práce s písomnými prameňmi, ktorá rozvíja hlavne kritické myslenie žiakov. Žiaci prameň interpretujú, sú schopní argumentovať a prijať názor iného. Vedia sa orientovať v konkrétnych pojmoch a chápu ich význam.

Práca s textom vo vzdelávacej oblasti Odborné vzdelávanie

U žiakov rozvíjame čitateľskú gramotnosť čítaním pracovných postupov, vyhľadávaním informácií explicitne (priamo v texte), čítaním súvislých i nesúvislých textov (obrázkov, schém, náčrtov, fotografií) a ich aplikáciou v praktických činnostiach.

Úlohy na rozvoj čitateľskej gramotnosti

Nadväzovať na dosiahnutú úroveň čitateľskej a informačnej gramotnosti, umožniť žiakom prístup ku všetkým informačným zdrojom, využívať knižnično-informačné služby a podujatia knižníc. Počas vyučovacích hodín vyčleniť čas na čítanie z dôvodu slabej slovnej zásoby žiakov.

Reagovať na prečítané – reprodukovať prečítaný text, prípadne čítať grafy, schémy, slovné, či výtvarné zobrazenie prečítanej ukážky. V predmetoch, v ktorých žiaci vynikajú, majú možnosť sa ďalej vzdelávať v mimo vyučovacom čase a v záujmových útvaroch a súčasne sa zapájať do rôznych umeleckých súťaží a predmetových olympiád.

Formovať kladný vzťah žiakov ku knihe a literatúre, zorganizovať súťaž čitateľskej zručnosti žiakov, prezentácie, projekty a čitateľské aktivity - realizovať priebežne počas celého školského roka s cieľom motivovať žiakov k samostatnému čítaniu. Marec - mesiac knihy - realizovať aktivity vo vyučovacom i mimovyučovacom čase. Realizovať exkurzie - návšteva knižnice, návštevy divadelných predstavení.

Venovať zvýšenú pozornosť čítaniu s porozumením, klásť dôraz na rozvíjanie jazykového prejavu, prácu s informáciami a schopnosti argumentovať, s cieľom zvyšovania úrovne vyučovania slovenského jazyka a literatúry. Prierezovo využívať možnosti na rozvoj čítania s porozumením na všetkých vyučovacích predmetoch.

Na jednotlivých vyučovacích predmetoch využívať inovačné metódy a formy práce, porovnávať informácie z rôznych zdrojov, využívať multimediálne programy, zaraďovať prácu s internetom s prepojením na bežný život, pracovať s nesúvislými textami akými sú mapy, grafy, tabuľky a vyvodzovať vzťahy medzi informáciami. Rozvíjať schopnosti žiakov vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy individuálneho štúdia a samostatnej práce s informáciami. Formovať kladný vzťah žiakov ku knihe a literatúre. Na hodinách slovenského jazyka a literatúry viesť žiakov k aktívnemu poznávaniu a čítaniu pôvodnej slovenskej klasickej a modernej literatúry. Rozvíjať schopnosť spisovne komunikovať a argumentovať v písomných aj ústnych prejavoch, systematickú pozornosť venovať dôslednému osvojovaniu si materinského jazyka.

Rozvíjať čitateľskú gramotnosť vo všetkých predmetoch vyučovania, zvlášť v maturitných predmetoch, zintenzívniť prípravu na testovanie na externú časť MS hlavne v triedach so slabšie prospeievajúcimi žiakmi. Do vyučovacieho procesu častejšie zaraďovať prácu vo dvojiciach, v skupinách a využívať diferenciaciu úloh pre žiakov podľa ich schopností. Klásť väčší dôraz na spoločnú analýzu (učiteľ – žiaci) zadaných úloh. Ďalej rozvíjať schopnosť spisovne komunikovať a argumentovať v písomných a ústnych prejavoch.

K pravidelným aktivitám patria:

- zapojenie sa do celoslovenského projektu „Záložka do knihy“ spája slovenské školy – komunikácia a spolupráca medzi školami
- Swap kníh pod názvom „Dajme knihám druhú šancu“, účasť v súťaži Majster rétor –vyžaduje si spisovné vyjadrovanie sa v materinskom jazyku a ovládanie jedného svetového jazyka
- príprava žiakov na umelecký prednes,
- návšteva divadelných predstavení - inšpirovať žiakov k čítaniu cez vizuálny zážitok v divadle,
- burza učebníc pre žiakov našej školy,
- možnosť otestovania jazykových zručností prostredníctvom lingvakvízu,
- Európsky deň jazykov – prekladateľská súťaž, vytváranie pozitívneho vzťahu,
- vlastná tvorba žiakov – písanie poézie a prózy

Škola ponúka žiakom možnosť zažiť interaktívne vzdelávanie mimo bežnej výučby. Organizujú ich rôzne subjekty a zameriavajú sa na rôzne oblasti, ako sú kritické myslenie, kreativita, prevencia závislostí, alebo dejiny 20. storočia pomocou dramatickej výchovy.

Typy workshopov:

Workshopy zamerané na rozvoj zručností: workshopy zamerané na kritické myslenie, kreativitu, tímovú prácu a ďalšie zručnosti, ktoré sú dôležité pre budúci osobný a profesijný život.

Workshopy zamerané na prevenciu: zamerané na prevenciu závislostí, napríklad fajčenia, alebo iných závislostí.

Workshopy s historickou tematikou: prostredníctvom dramatickej výchovy a osobných príbehov približujú žiakom dejiny 20. storočia, napríklad obdobie druhej svetovej vojny alebo obdobie totality...

Workshopy zamerané na konkrétne oblasti: zamerané na digitálne zručnosti, umenie, alebo ekológiu.

Organizátori workshopov: sú organizácie, s ktorými máme dlhoročné skúsenosti, spolupracujeme na pravidelnej báze. Tieto aktivity sú každoročne súčasťou plánu práce školy a plánov jednotlivých predmetových komisií.

11 PREDCHÁDZANIE VŠETKÝM FORMÁM DISKRIMINÁCIE, RASIZMU, XENOFÓBIE, ANTISEMITIZMU, INTOLERANCIE, RIZIKU ICH AKCEPTÁCIE A PODPORY NIELEN V ŠKOLE, ALE AJ MIMO NEJ

Poslaním strednej odbornej školy obchodu a služieb nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj **formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov.**

Ciele v systéme výchovy a vzdelávania, zakotvené v Školskom vzdelávacom programe spočívajú v **cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností a emocionálnej zrelosti žiaka.**

Cieľom výchovy a vzdelávania každého žiaka Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Nábr. J. Kalinčiaka 1 v Prievidzi je vytvorenie podmienok pre získanie kompetencie na tvorivú odbornú činnosť v povolaní, získanie a posilňovanie úcty k ľudským právam a základným slobodám, príprava na zodpovedný život v spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rozvoja osobnosti, kontrola regulácie svojho správania.

Realizácia aktivít preventívneho a informačného charakteru má jednoznačné zameranie na **predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie, riziku ich akceptácie a podpory nielen v škole, ale aj mimo nej.**

PRIMÁRNymi sú informácie o občianskych a ľudských právach, etických a morálnych hodnotách a fungovaní politického a spoločenského systému.

- **V školskom poriadku** sú v rovnakej miere zastúpené práva a povinnosti žiakov rešpektujúc Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, Dohovor práv dieťaťa a platnú školskú legislatívu.
- Žiaci si svoje práva uplatňujú osobne a inštitucionálne prostredníctvom **žiackej školskej rady.**
- Základné úlohy výchovy k ľudským právam sú zapracované do **tematických výchovnovzdelávacích plánov jednotlivých predmetov.**
- Smernica – **Prevenencia a riešenie šikanovania, násillia, drogových závislostí a prevencie rizikového správania žiakov v škole a v jej pracoviskách a v Školskom internáte** – cieľom je vzhľadom na závažnosť šikanovania poskytnúť základné informácie zamestnancom Strednej odbornej školy služieb obchodu a služieb, Nábr. J. Kalinčiaka 1, Prievidza o formách jeho prejavoch, návrhoch riešenia, pri oboznamovaní zákonných zástupcov žiakov so skutočnosťami, ktoré súvisia s realizáciou výchovno-vzdelávacieho procesu a majú vplyv na jeho priebeh, kvalitu a výsledky. V škole je zriadený **školský podporný tím.**
- Nástenný panel s tematikou **„Šikana, kyberšikana“ a „Povedz NIE!“ – fajčenie, sociálne siete- ako sa správať, drogy, alkohol..**

OBLASTI ZAMERANIA aktivít školy k prevencii a riešeniu prejavov diskriminácie, extrémizmu, segregácie:

Aktivity uskutočnené na pravidelnej báze v spolupráci s poradenskými centrami:

- Ako nepodľahnúť nástrahám dospievania – SCPPPaP, Bojnická cesta 47, Prievidza
- Sociálno-psychologický tréning – SCPPPaP, Bojnická cesta 47, Prievidza

- Kariérne poradenstvo
- Mestská polícia v Prievidzi – Mgr. Vít Zajac - témy: nástrahy dospievania a šikana
- Štátna polícia v Prievidzi – Dr. Peter Zubál - téma: ako sa nestáť zločincem
- Spolupráca s poradenskými zariadeniami v okresoch Prievidza, Partizánske: SCPPPaP na Bojnickej ulici 47 v Prievidzi, CPPPaP na Bakalárskej ulici 2 v Prievidzi, ČŠPP na Úzkej ulici 2 v Prievidzi, CPPPaP Veľká okružná 1107/15 a Februárova 153/3v Partizánskom a ČŠPP pri ŠŽ na Námestí baníkov v Handlovej, ČŠPP v Kremnici.

12 STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA ŠKOLY

Stredná odborná škola obchodu a služieb
Nábřežie J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza

Názov dokumentu	Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania školy
Školské vzdelávacie programy	Hotelové a gastronomické služby, Beauty služby, Obchodné služby
Učebné a študijné odbory	6462 H barbier, barbierka, 6456 H kaderník, kaderníčka, 2964 H cukrár, cukrárka, 6444 H čašník, servírka, 6445 H kuchár, kuchárka, 2980 H pracovník v potravinárstve – výroba trvanlivých potravín, 6323 K hotelová akadémia, 6425 K kaderník – vizážista, kaderníčka – vizážistka, 6463 K kozmetik – vizážista, kozmetička – vizážistka, 6442 K obchodný pracovník, 6403 L podnikanie v remeslách a službách
Platnosť	od 1. 1. 2026
Zodpovednosť	riaditeľ školy, školský digitálny koordinátor, predmetové komisie

12.1 Východiská stratégie

Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania školy vychádza zo zamerania Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Prievidzi, ktorá dlhodobo poskytuje odborné vzdelávanie v oblasti **gastronómie, služieb, beauty odborov, obchodu a potravinárstva**.

Digitálna transformácia reaguje na:

- meniace sa požiadavky trhu práce,
- rastúce uplatnenie digitálnych technológií v odborných prevádzkach,
- potrebu rozvoja digitálnych kompetencií absolventov naprieč odbormi,
- skúsenosti školy s dištančným a hybridným vzdelávaním.

12.2 Vízia digitálnej transformácie

Víziou školy je vytvárať moderné, bezpečné a podnetné digitálne prostredie, ktoré podporuje odborné vzdelávanie, praktickú prípravu a rozvoj digitálnych, kľúčových a odborných kompetencií žiakov vo všetkých odboroch školy.

12.3 Strategické ciele digitálnej transformácie

12.3.1 Rozvoj digitálnych kompetencií žiakov

- využívať digitálne technológie pri riešení odborných úloh v jednotlivých odboroch školy
- rozvíjať schopnosť pracovať s digitálnymi informáciami, evidenciou a dátami podľa zamerania odboru
- viesť žiakov k samostatnému a bezpečnému používaniu digitálnych nástrojov v pracovnom prostredí

12.3.2 Integrácia digitálnych technológií do vyučovania

- systematicky využívať digitálne technológie vo všeobecnovzdelávacích a odborných predmetoch

- aplikovať digitálne nástroje v odbornom výcviku v súlade s reálnymi pracovnými postupmi
- podporovať projektové a problémové vyučovanie s využitím digitálnych technológií

12.3.3 Prepojenie digitálneho vzdelávania s praxou a trhom práce

- zosúladiť digitálne postupy používané v škole s požiadavkami zamestnávateľov
- rozvíjať digitálne zručnosti žiakov v rámci odborného výcviku, praxe a programu Erasmus+
- využívať spätnú väzbu z praxe na skvalitňovanie digitálneho vzdelávania

12.3.4 Rozvoj digitálnych kompetencií pedagogických zamestnancov

- podporovať vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti digitálnych technológií prostredníctvom aktualizčných, inovačných vzdelávaní a online vzdelávacích platforiem
- vytvárať priestor na zdieľanie digitálnych materiálov a dobrej praxe v predmetových komisiách a spolupráce s odborníkmi z praxe
- využívať digitálne nástroje pri plánovaní, realizácii a hodnotení vyučovania

12.3.5 Bezpečné a etické využívanie digitálnych technológií

- etické využívanie digitálnych technológií a umelej inteligencie je jedným zo základných pilierov stratégie digitálnej transformácie školy. Ide o vytváranie bezpečného, spravodlivého a zodpovedného digitálneho prostredia pre žiakov, učiteľov a rodičov.
- viesť žiakov k zásadám kybernetickej bezpečnosti a ochrany osobných údajov v súlade s platnou legislatívou
- rozvíjať mediálnu gramotnosť a kritické myslenie žiakov
- zabezpečovať dodržiavanie pravidiel bezpečného digitálneho prostredia v škole

Riadenie a vyhodnocovanie digitálnej transformácie

Za koordináciu a realizáciu stratégie digitálnej transformácie zodpovedá vedenie školy v spolupráci so školským digitálnym koordinátorom, predmetovými komisiami a pedagogickými zamestnancami.

Na zabezpečenie plnenia stratégie je potrebné:

- pravidelne hodnotiť napĺňanie cieľov digitálnej transformácie školy
- prerokovávať výsledky hodnotenia v pedagogickej rade
- aktualizovať stratégiu podľa potrieb školy a legislatívnych zmien

12.4 Implementácia stratégie

Implementácia digitálnej transformácie prebieha prostredníctvom bežného výchovno-vzdelávacieho procesu, odborného výcviku, práce predmetových komisií a riadiacej činnosti vedenia školy.

Digitálna transformácia sa uplatňuje diferencovane podľa charakteru jednotlivých odborov:

- **gastronomické odbory** – vedenie evidencií, výpočty, normovanie, tvorba jedálnych lístkov v digitálnej podobe a používanie pokladničných systémov,
- **beauty odbory** – tvorba a uchovávanie fotografickej dokumentácie výsledkov práce, využívanie digitálnych nástrojov na prezentáciu služieb a produktov, podporu komunikácie so zákazníkmi
- **obchodné odbory** – práca s dátami, administratíva, komunikácia so zákazníkom,
- **potravínárske odbory** – zaznamenávanie výrobných postupov a sledovanie kvality výrobkov

12.5 Materiálno-technické zabezpečenie

Škola postupne zabezpečuje:

- digitálne zariadenia a softvérové vybavenie,

- internetové pripojenie v učebniach a odborných pracoviskách,
- technické vybavenie podporujúce hybridné a dištančné vzdelávanie.

12.6 Merateľné ukazovatele plnenia stratégie

- využívanie digitálnych technológií vo vyučovaní a odbornom výcviku
- digitálne spracované výstupy žiakov
- účasť pedagogických zamestnancov na vzdelávaniach
- začlenenie digitálnej bezpečnosti do vyučovania

12.7 Bezpečnosť a ochrana údajov

Škola zabezpečuje ochranu osobných údajov a dodržiavanie zásad kybernetickej bezpečnosti v súlade s platnou legislatívou (GDPR)

12.8 Záverečné ustanovenia

Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania je neoddeliteľnou súčasťou Školského vzdelávacieho programu školy a je súčasťou systému zabezpečovania kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, podporuje rozvoj digitálnych a odborných kompetencií žiakov a kvalitu odborného vzdelávania v danom odbore.

PRÍLOHA

TÉMATICKE VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE PLÁNY V UČEBNOM ODBORE 6462 H BARBIER, BARBIERKA

UČEBNÉ OSNOVY V UČEBNOM ODBORE 6462H BARBIER, BARBIERKA

UČEBNÉ OSNOVY VŠEOBECNOVZDELÁVACÍCH PREDMETOV

VŠEOBECNE VZDELÁVANIE
slovenský jazyk a literatúra
cudzí jazyk anglický jazyk
etická výchova náboženská výchova
občianska náuka
biológia
matematika
informatika
telesná a športová výchova

Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov vychádzajú zo Štátnych vzdelávacích programov, ktorých štandardy sú určené pre trojročné učebné odbory SOŠ. Dostupné sú na webovom sídle:
<https://siov.sk/statne-vzdelavacie-programy/>

UČEBNÉ OSNOVY ODBORNÝCH PREDMETOV

ODBORNÉ VZDELÁVANIE
Teoretické vzdelávanie
ekonomika
materiály
technológia
odborné kreslenie
zdravoveda
psychológia a spoločenská výchova
Praktická príprava
cvičenia z informatiky
cvičenia z komunikácie

cvičenia z technológie
odborný výcvik

UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET EKONOMIKA

Názov predmetu	Ekonomika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, Barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Ekonomika
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 60 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, Barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Ekonomika
rozsah výučby	spolu 93 vyučovacích hodín

Charakteristika a ciele vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet ekonomika spolu s ostatnými odbornými predmetmi v učebnom odbore 6462 H barbier, Barbierka vytvára základ odborného vzdelávania. Má medzipredmetový charakter, dopĺňa vedomosti a zručnosti žiaka, rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov. Žiaci získajú základné poznatky z makroekonomiky, mikroekonomiky, osobných financií, výchovy k podnikaniu a spotrebiteľskej výchovy a sveta práce. Vzdelávanie smeruje tak, aby žiaci dokázali v praxi hospodárne vykonávať prácu, pristupovali k nej zodpovedne a v záujme dosiahnutia rentability a ziskovosti zamestnávateľského subjektu a boli pripravení aj na samostatnú podnikateľskú činnosť v odbore. Vo vybraných tematických celkoch sú zahrnuté aj čiastkové a celkové kompetencie, zručnosti a skúsenosti z Národného štandardu finančnej gramotnosti, zamerané na to, aby ich žiaci boli schopní aplikovať v každodennom súkromnom aj pracovnom živote.

V druhom ročníku je učivo zamerané na základné ekonomické pojmy, podstatu podnikateľskej činnosti ako základu trhovej ekonomiky. Ďalej sa žiaci oboznámia s podstatou národného hospodárstva, bankovou sústavou a poisťovníctvom.

V treťom ročníku je učivo zamerané na problematiku majetku podniku, ekonomickej, personálnej, odbytovej činnosti podniku a riadenia podniku.

Predmet vedie žiakov aj k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti, aby porozumeli základným vzťahom v trhovej ekonomike. Úlohou predmetu je spolu s ostatnými

odbornými predmetmi vytvárať základ ekonomického myslenia a rozvíjať intelektuálne schopnosti žiakov.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania ekonomiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu ekonomiky proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehĺbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu ekonomiky patria aj ukážky vybraných druhov zmlúv, písomností a reklamných prostriedkov, preto využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti simulácie experimentov. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka.

Cieľom vyučovacieho predmetu ekonomika v učebnom odbore 6462 H barbier, barbierka je poskytnúť žiakom základné poznatky z ekonomiky všeobecne, ako aj súbor vedomostí, zručností a kompetencií z ekonomiky podniku, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní, odbornom výcviku a občianskom živote. Žiaci získajú poznatky o založení a úspešnom prevádzkovaní súkromného podniku.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v bežnej triede.

- skupine, vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť podproblémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať).

Obsah vzdelávani

Rozpis učiva

2. ročník

(1 hodina týždenne; spolu 33 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Základné ekonomické pojmy	7

1.1 Ekonómia a ekonomika 1.2 Potreby, členenie potrieb. 1.3 Uspokojovanie potrieb 1.4 Výroba, výrobné faktory, tovar 1.5 Peniaze, funkcie a formy peňazí 1.6 Základné ekonomické otázky 1.7 Typy ekonomík	
2. Trh a trhový mechanizmus	7
2.1 Trh a formy trhov 2.2 Subjekty trhu 2.3 Dopyt a krivka dopytu 2.4 Ponuka a krivka ponuky 2.5 Rovnovážna cena 2.6 Konkurencia a jej druhy 2.7 Trhový mechanizmus	
3. Právne formy podnikania	9
3.1 Podnik - charakteristika 3.2 Založenie a vznik podniku 3.3 Zrušenie a zánik podniku 3.4 Druhy podnikov 3.5 Živnosť, druhy živnosti 3.6 Povinnosti a práva podnikateľa 3.7 Obchodné spoločnosti - osobné 3.8 Obchodné spoločnosti - kapitálové 3.9 Družstvá - vznik a zánik	
4. Národné hospodárstvo	10
4.1 Podstata národného hospodárstva 4.2 Štátny rozpočet - príjmy a výdavky 4.3 Sústava daní - priame dane 4.4 Nepriame dane - druhy 4.5 Banková sústava - centrálna banka 4.6 Aktívne a pasívne bankové operácie 4.7 Poisťovníctvo - základné pojmy 4.8 Životné poistenie - druhy 4.9 Neživotné poistenie - druhy 4.10 Poisťovníctvo, význam a úlohy	

3. ročník

(2 hodiny týždenne; spolu 60 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Majetok podniku	10
1.1 Majetok podniku - členenie 1.2 Dlhodobý majetok 1.3 Obstarávanie majetku 1.4 Oceňovanie majetku	

1.5 Opatrenie majetku	
1.6 Odpisovanie majetku - hmotného	
1.7 Odpisovanie majetku -nehmotného	
1.8 Krátkodobý majetok	
1.9 Kolobeh majetku	
1.10 Inventarizácia majetku	
2. Ekonomická stránka činnosti podniku	10
2.1 Náklady- charakteristika, členenie	
2.2 Variabilné a fixné náklady	
2.3 Možnosti znižovania nákladov	
2.4 Kalkulačný vzorec - tvorba cien	
2.5 Výnosy- charakteristika, členenie	
2.6 Hospodársky výsledok podniku	
2.7 Rozdelenie hospodárskeho výsledku	
2.8 Zdroje financovania - vlastné, cudzie	
2.9 Výpočet hospodárskeho výsledku	
2.10 Tvorba cena	
3. Odbytová činnosť podniku	9
3.1 Marketing, pojem, význam	
3.2 Marketingový mix - nástroje	
3.3 Výrobok, životný cyklus	
3.4 Ceny, tvorba cien	
3.5 Distribúcia, distribučné kanály	
3.6 Propagácia	
3.7 Riešenie problémových úloh	
3.8 Výpočet ceny hotových výrobkov	
3.9 Opakovanie učiva -odbytová činnosť	
4. Personálna činnosť podniku	9
4.1 Personalistika - význam a úlohy	
4.2 Vznik pracovného pomeru	
4.3 Pracovná zmluva - náležitosti	
4.4 Skončenie pracovného pomeru	
4.5 Hmotná zodpovednosť	
4.6 Odmeňovanie pracovníkov	
4.7 Sociálne zabezpečenie	
4.8 Mzda - druhy miezd	
4.9 Výpočet mzdy	
5. Riadenie podniku	2
5.1 Pojem a podstata manažmentu	
5.2 Manažérske funkcie	
6. Stratégia podniku	4
6.1 Podnikové ciele a stratégie	
6.2 Vymedzenie podnikových cieľov	
6.3 Strategické rozhodnutia	
6.4 Podnikové plánovanie a rozhodovanie	

7. Podnikateľské riziko	6
7.1 Podnikateľské riziko 7.2 Organizačná štruktúra podniku 7.3 Typy organizačných štruktúr 7.4 Manažéri a vedenie ľudí v podniku 7.5 Profil manažéra 7.6 Štýly vedenia ľudí	
8. Kontrolná činnosť podniku	3
8.1 Kontrola - pojem, význam 8.2 Druhy kontroly 8.3 Kontrolné orgány	
9. Charakteristické znaky odboru	7
9.1 Úloha a funkcie odboru 9.2 Sieť obchodov a prevádzok 9.3 Zásobovanie, obstarávanie 9.4 Inventarizácia 9.5 Odbytová činnosť 9.6 Propagácia 9.7 Cena a cenová politika	

UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET MATERIÁLY

Názov predmetu	Materiály
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Materiály
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Materiály
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Materiály
rozsah výučby	spolu 129 vyučovacích hodín

Charakteristika a ciele vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet materiály v učebnom odbore 6462 H barbier, poskytuje žiakom teoretické vedomosti o materiáloch používaných pri výkone barbierskej profesie. Žiak nadobúda základné poznatky o získavaní, vlastnostiach, využití a skladovaní materiálov a surovín. Naučí sa ako suroviny a materiály správne aplikovať v praxi. Obsah predmetu nadväzuje na učivo z chémie zo základnej školy, dopĺňa a rozširuje poznatky žiaka z učiva technológie a umožňuje porozumieť správnej a bezpečnej aplikácii prípravkov v praxi. Úlohou predmetu je oboznámiť žiakov so stavbou, funkciou a vlastnosťami vlasov a fúzov, s prípravkami, ich zložením a účinkoch na vlasy, fúzy a pokožku, čo umožní žiakom lepšie pochopiť pracovné postupy, správnu aplikáciu prípravkov, manipuláciu s nimi a ich skladovanie.

V prvom ročníku obsah učiva poskytuje žiakovi vedomosti z trichológie o druhoch vlasov na ľudskom tele, stavbou vlasového korienka a vlasovej stonky, štruktúrou fúzov, rastom vlasov a fúzov, ich farbou, fyzikálnymi a chemickými vlastnosťami, ich poškodením a chorobami. Žiaci získajú vedomosti o vode, hodnote pH, prostriedkoch na umývanie, holenie a po holení.

V druhom ročníku sa venuje prípravkom na úpravu vlasov, brady a fúzov, účinným chemickým látkami používaným pri úpravách pánskych vlasov, brady a fúzov, prostriedkom na farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov, kozmetickým surovinám a ich účinkom.

V treťom ročníku je učivo zamerané na prostriedky na ošetrovanie vlasov a fúzov, prostriedky pánskej osobnej hygieny a spôsoby depilácie a epilácie a na prostriedky na pestovanie pánskej pleti a rúk.

Cieľom predmetu je aj výchova žiakov k presnej svedomitej práci, k dodržiavaniu pravidiel hygieny a bezpečnosti práce, k používaniu správnej odbornej terminológie, k získavaniu informácií o nových prípravkoch a ich použití.

Vyučovací predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti bezpečnej a hygienickej práce. Budeme žiakov viesť aj k hospodárnemu využívaniu materiálu.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania.

Súčasťou každého tematického celku pre lepšie zvládnutie učiva a jeho prehĺbovanie bude precvičovanie odborných kompetencií prípadovými štúdiami a praktickými cvičeniami.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu materiály patria názorné ukážky prípravkov z katalógov jednotlivých firiem a z ich internetových stránok. Pre praktické ukážky a ukážky prípravkov sa vo veľkej miere budú využívať moderné digitálne technológie a internet.

Vyučovací predmet kladie zvýšené požiadavky na vyučujúceho, jeho sústavný kontakt s odbornou literatúrou, novinkami v odbore, predpismi, sledovanie nových technológií a progresívnych foriem výučby pomocou informačných technológií.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v odbornej učebni. Žiaci absolvujú aj odborné školenia.

Obsah vzdelávania

Rozpis učiva

1. ročník

(2 hodiny týždenne; spolu 66 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Vlasý a fúzy	33
1.1 Druhy vlasov na ľudskom tele podľa miesta rastu 1.2 Druhy vlasov podľa ľudskej rasy 1.3 Druhy vlasov podľa hrúbky a tvaru vlasovej stonky 1.4 Vznik vlasu 1.5 Vývoj vlasu 1.6 Vlasové ústrojenstvo 1.7 Vlasový korienok 1.8 Vlasová stonka 1.9 Stavba vlasu – kutikula 1.10 Stavba vlasu – kortex 1.11 Stavba vlasu - medula 1.12 Výmena vlasov a fúzov – cyklus rastu 1.13 Charakteristika jednotlivých fáz cyklu rastu 1.14 Živý a mŕtvy vlas 1.15 Farba vlasov a fúzov 1.16 Uloženie vlasového farbiva 1.17 Vnímanie farby vlasov a fúzov 1.18 Šedivenie vlasov a fúzov 1.19 Fyzikálne vlastnosti vlasov a fúzov - mechanické 1.20 Fyzikálne vlastnosti vlasov a fúzov – elastické 1.21 Statická elektrina vlasu a fúzov 1.22 Savosť vlasov a fúzov 1.23 Hrúbka vlasov a fúzov 1.24 Chemické vlastnosti vlasov a fúzov 1.25 Chemické väzby vo vlase 1.26 Štruktúra vlasového keratínu 1.27 Zmeny v štruktúre vlasu a fúzov 1.28 Získané poškodenie vlasov a fúzov – nešetrná starostlivosť 1.29 Poškodenie vlasov a fúzov poveternostnými vplyvmi 1.30 Vrodené a dedičné zmeny 1.31 Choroby vlasov a fúzov 1.32 Praktické cvičenie – pozorovanie vlasov a fúzov pod mikroskopom 1.33 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o vlasoch a fúzo	
2. Voda, hodnota pH	7
2.1 Požiadavky na kvalitu vody v odbore 2.2 Tvrdosť vody 2.3 Voda z chemického hľadiska 2.4 Odvodenie a vysvetlenie pojmu pH 2.5 Meranie pH 2.6 Kyslé a zásadité prostredie v barbierskej praxi 2.7 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o hodnote pH	

3. Prostriedky na umývanie	18
3.1 Význam prostriedkov na umývanie 3.2 Druhy nečistoty 3.3 Umývanie a zmáčavosť 3.4 Povrchov aktívne látky – tenzidy 3.5 Stavba tenzidov 3.6 Odstraňovanie nečistoty 3.7 Emulzie a emulgátory 3.8 Výroba emulzií 3.9 Druhy emulzií, zmiešané emulzie 3.10 Mydlá – história výroby 3.11 Mydlá z chemického hľadiska 3.12 Výroba mydla 3.13 Druhy mydiel 3.14 Nevýhody mydiel, syndety 3.15 Šampóny na vlasy, bradu a fúzy – história výroby 3.16 Zloženie a výroba šampónov 3.17 Druhy šampónov 3.18 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o prostriedkoch na umývanie	
4. Prostriedky na holenie a po holení	8
4.1 Mydlá na holenie 4.2 Krémy na holenie 4.3 Peny a gély na holenie 4.4 Oleje na holenie 4.5 Prostriedky po holení 4.6 Vody po holení 4.7 Gély a krémy po holení 4.8 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o prostriedkoch na holenie a po holení	

2. ročník

(1 hodina týždenne; spolu 33 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Prostriedky na fixáciu vlasov a úpravu brady a fúzov	5
1.1 Mechanizmus fixácie vlasov, rozdelenie prípravkov 1.2 Prostriedky s olejovým základom 1.3 Prostriedky s vodným a alkoholovým základom 1.4 Prostriedky s alkoholovým základom 1.5 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o prostriedkoch na fixáciu vlasov a úpravu brady a fúzov	
2. Účinné chemické látky v barbierskom odbore	6

2.1 Alkalické látky a ich účinok – amoniak a ďalšie používané alkalické látky	
2.2 Redukčné látky, ich účinok a použitie	
2.3 Oxidačné látky, ich účinok a použitie	
2.4 Kyslé látky, ich účinok a použitie	
2.5 Stabilita a uchovávanie prostriedkov	
2.6 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o účinných chemických látkach v barbierskom odbore	
3. Prostriedky na farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov	12
3.1 Rozdelenie prostriedkov na farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov	
3.2 Prírodné farbivá	
3.3 Kovové farby	
3.4 Temporantné, semitemporantné a semipermanentné farby	
3.5 Demi-permanentné farby	
3.6 Permanentné farby	
3.7 Zloženie oxidačných farieb	
3.8 Princíp zafarbenia oxidačnou farbou	
3.9 Výber koncentrácie H ₂ O ₂ pri farbení	
3.10 Prostriedky na farbenie obočia a rias	
3.11 Poškodenie vlasov a fúzov pri farbení	
3.12 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o prostriedkoch na farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov	
4. Kozmetické suroviny a ich účinky	10
4.1 Minerálne oleje a vosky	
4.2 Organokremičité zlúčeniny	
4.3 Lipidy, zložené lipidy	
4.4 Oleje	
4.5 Živoč. tuky	
4.6 Rastlinné vosky	
4.7 Živočíšne vosky	
4.8 Alkoholy	
4.9 Syntetické látky	
4.10 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o kozmetických surovinách	

3. ročník

(1 hodina týždenne; spolu 30 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Prostriedky na ošetrovanie a regeneráciu vlasov a fúzov	7
1.1 Prostriedky na ošetrovanie vlasovej stonky a fúzov	
1.2 Prostriedky na ošetrovanie vlasového koreňa	
1.3 Prejavy, príčiny a možnosti riešenia androgénnej alopecie	
1.4 Prostriedky na ošetrovanie vlasovej pokožky	
1.5 Biologicky účinné látky – prehľad	
1.6 Samostatne a komplexne účinné látky	

1.7 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o prostriedkoch na ošetrovanie a regeneráciu vlasov a fúzov	
2. Prostriedky na pánsku osobnú hygienu	6
2.1 Vonné látky 2.2 Získavanie prírodných vonných látok 2.3 Pánske vonné kompozície 2.4 Posudzovanie a odskúšanie vône 2.5 Dezodoranty a antiperspiranty 2.6 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o prostriedkoch na osobnú hygienu	
3. Prostriedky a spôsoby depilácie a epilácie	6
3.1 Depilácia – význam, história 3.2 Rôzne metódy depilácie 3.3 Chemická depilácia 3.4 Epilácia 3.5 Špeciálne metódy epilácie u mužov 3.6 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o depilácii a epilácii	
4. Prostriedky na pestovanie pánskej pleti a rúk	11
4.1 Hygiena zdravej kože 4.2 Čistiace prostriedky 4.3 Pánske pleťové vody 4.4 Pánske pleťové mlieka a oleje 4.5 Pánske pleťové krémy 4.6 Charakteristika vybraných druhov pleťových krémov 4.7 Pánske pleťové masky 4.8 Zábaly 4.9 Obklady 4.10 Prostriedky na ošetrovanie a pestovanie rúk 4.11 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o prostriedkoch na pestovanie pánskej pleti a rúk	

UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET TECHNOLOGIA

Názov predmetu	Technológia
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 hodín
Ročník	prvý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Technológia
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín

Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Technológia
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 60 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Technológia
rozsah výučby	spolu 225 vyučovacích hodín

Charakteristika a ciele vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet technológia v učebnom odbore 6462 H barbier, poskytuje žiakovi teoretické vedomosti z barbierského odboru, ktoré sú základom pre praktické zručnosti a výkon barbierského povolania. Dobrá úroveň získaných poznatkov v technológii je predpokladom úspešného vykonávania pracovných činností v odbornom výcviku, kde ich žiaci aplikujú v praxi. Úlohou predmetu je oboznámiť žiakov so správnymi technologickými postupmi barbierských úkonov čo umožní žiakom lepšie pochopiť pracovné postupy a správnu aplikáciu prípravkov.

V prvom ročníku je učivo zamerané na poznatky o histórii a vývoji barbierstva a o jeho súčasnej prevádzke, jej zariadení, prístrojoch, ich údržbe a správnej a bezpečnej manipulácii s nimi, dodržiavaní hygienických zásad, najmä pri práci s britvou, sanitácii prevádzky, bezpečnosti pri práci, základných technologických postupoch pri umývaní, masáži, úprave vlasov, strihaní a na nové spôsoby holenia a úpravy brady a fúzov.

V druhom ročníku sa venuje pánskym strihom a najmä novým, súčasným technikám a postupom pri strihaní pánskych vlasov a chemickým úpravám pánskych vlasov najmä farbením vlasov, brady a fúzov.

Tretí ročník je zameraný na módne a náročné strihy, vystrihávanie vzorov/ornamentov do pánskeho účesu a špeciálne úpravy vlasov, brady a fúzov, ich ošetrovaním, správnej voľbe a na špeciálnu starostlivosť o pánsku pleť a ruky.

Cieľom predmetu je aj výchova žiakov k presnej svedomitej práci, k dodržiavaniu pravidiel hygieny a bezpečnosti práce, k používaniu správnej odbornej terminológie, k získavaniu informácií o nových technológiách, prípravkoch a nových trendov v úprave a starostlivosti o pánske vlasy, pleť, bradu a fúzy. Dôležitou súčasťou vyučovacích hodín je podpora estetického cítenia, tvorivosti a kreativity pri práci.

Cieľom vyučovacieho predmetu technológia v učebnom odbore 6462 H barbier je poskytnúť žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o správnych technologických postupoch pri barbierských úpravách, nových, súčasných spôsoboch pri strihaní pánskych vlasov a holení, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní, odbornom výcviku a občianskom živote. Rozvíjať a skvalitňovať odborné kompetencie v súlade s požiadavkami stanovenými charakteristikou učebného odboru. Vyučovací predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe

tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti bezpečnej a hygienickej práce. Budeme žiakov viesť aj k hospodárnemu využívaniu materiálu.

Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný najmä s odborným výcvikom a materiálmi a aj s ostatnými odbornými vyučovacími predmetmi odborným kreslením, zdravovedou, psychológiou, spoločenskou komunikáciou a ekonomikou.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu technológia patrí názorné predvedenie daných úkonov a technické manuály pracovných postupov a ukážky prípravkov z katalógov jednotlivých firiem. Pre praktické ukážky a ukážky prípravkov sa vo veľkej miere budú využívať moderné digitálne technológie, internet a odborné školenia.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania.

Súčasťou každého tematického celku pre lepšie zvládnutie učiva a jeho prehĺbovanie bude precvičovanie odborných kompetencií prípadovými štúdiami, simulovanými situáciami, technologickými a praktickými cvičeniami.

Vyučovací predmet kladie zvýšené požiadavky na vyučujúceho, jeho sústavný kontakt s odbornou literatúrou, novinkami v odbore, predpismi, sledovanie súčasnej účasovej módy a progresívnych foriem výučby pomocou informačných technológií. Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v odbornej učebni. Žiaci absolvujú aj odborné školenia.

Obsah vzdelávania

Rozpis učiva

1. ročník

(3 hodiny týždenne; spolu 99 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Úvod, prevádzka pánskeho salónu Barbiers	5
1.1 Úvod, história a vývoj barbierstva	
1.2 Priestorové usporiadanie a zariadenie pánskeho salónu Barbiers	
1.3 Nádrie, pomôcky a ich údržba	
1.4 Prístroje a ich údržba	
1.5 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomosti v praxi teórie o zariadení pánskeho salónu Barbiers a údržbe prístrojov	
2. Predpisy o bezpečnosti a hygiene pri práci	13
2.1 Platná legislatíva pre bezpečnosť práce a ochranu zdravia pri práci	
2.2 Zodpovednosť organizácie za BOZP	
2.3 Zodpovednosť pracovníka za BOZP	
2.4 Protipožiarna ochrana	

2.5 Manipulácia s elektrickými prístrojmi, zásady prvej pomoci	
2.6 Základné zdravotnícke a hygienické požiadavky pre prácu v epidemiologicky závažných činnostiach, prevádzkový poriadok	
2.7 Hygienické predpisy pre zriaďovanie prevádzkarní	
2.8 Hygienické požiadavky na bielizeň	
2.9 Upratovanie a dezinfekcia prevádzkarne	
2.10 Čistenie a dezinfekcia náradia a pomôcok,	
2.11 Dekontaminácia v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, sterilizácia	
2.12 Zásady osobnej hygieny a úpravy barbiera	
2.13 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o predpisoch bezpečnosti a hygieny pri práci	
3. Umývanie vlasov	9
3.1 Význam umývania vlasov	
3.2 Náradie, pomôcky, šampóny a regeneračné prípravky	
3.3 Príprava zákazníka na umývanie vlasov, diagnóza vlasov a pokožky hlavy	
3.4 Klasické umývanie vlasov v predklone	
3.5 Technologický postup pri umývaní vlasov	
3.6 Kyslý kúpeľ	
3.7 Ošetrovanie vlasov a vlasovej pokožky po umývaní	
3.8 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri umývaní vlasov	
3.9 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o umývaní vlasov	
4. Masáž pokožky hlavy	9
4.1 Význam a účinok masáže	
4.2 Druhy masáže	
4.3 Použitie prípravkov na masáž pokožky hlavy	
4.4 Pracovný postup pri povrchovej masáži	
4.5 Pracovný postup pri prúdivej masáži	
4.6 Pracovný postup pri krúživej masáži	
4.7 Ďalšie spôsoby masáže a masáž elektrickým prístrojom	
4.8 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri masáži pokožky	
4.9 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o masáži hlavy	
5. Úprava pánskych účesov onduláciou horúcim vzduchom	9
5.1 Princíp ondulácie horúcim vzduchom	
5.2 Náradie, pomôcky a prípravky na onduláciu horúcim vzduchom	
5.3 Techniky vodovej ondulácie	
5.4 Kvalita vlasov a jej vplyv na účes	
5.5 Rôzne spôsoby úpravy pánskych účesov onduláciou horúcim vzduchom	
5.6 Konečná úprava účesu a použitie stylingových prípravkov	
5.7 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri ondulácii horúcim vzduchom	
5.8 Technologické cvičenie techniky ondulácie horúcim vzduchom	
5.9 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o úprave pánskych účesov onduláciou horúcim vzduchom	
6. Úprava pánskych účesov onduláciou železom	7

6.1 Vývoj ondulácie železom 6.2 Náradie, pomôcky a prípravky na onduláciu železom 6.3 Druhy elektrických ondulačných želiez 6.4 Spôsoby natáčania a žehlenia vlasov 6.5 Rôzne spôsoby úpravy pánskych účesov onduláciou železom 6.6 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri ondulácii železom 6.7 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o úprave pánskych účesov onduláciou železom	
7. Strihanie vlasov	23
7.1 Význam strihania vlasov 7.2 Náradie a pomôcky na strihanie vlasov 7.3 Nožnice, britvy, druhy a údržba 7.4 Elektrické strojčeky, druhy a údržba 7.5 Techniky strihania vlasov a ich charakteristické znaky 7.6 Strihanie vlasov nožnicami cez prsty a do dlane 7.7 Preriedovanie vlasov efilačnými nožnicami 7.8 Kíľavý strih nožnicami 7.9 Zrezávanie vlasov britvou 7.10 Strihanie vlasov nožnicami cez hrebeň, strihanie do stratena 7.11 Strihanie vlasov elektrickým strojčekom, strihanie do stratena 7.12 Druhy pánskych strihov 7.13 Príprava zákazníka, náradia a pomôcok pred strihaním 7.14 Voľba strihu podľa typu zákazníka a kvality vlasov 7.15 Strih vlasov elektrickým strojčekom 7.16 Klasický pánsky strih do prechodu 7.17 Zástrih kontúr, druhy a zaholenie zástrihu 7.18 Odstraňovanie chlpkov v ušiach a nose 7.19 Úprava obočia nožnicami 7.20 Strihanie detí 7.21 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri strihaní vlasov 7.22 Technologické cvičenie techniky strihania vlasov 7.23 Praktické cvičenie aplikovanie vedomostí v praxi teórie o strihaní vlasov	
8. Holenie a úprava brady a fúzov	24
8.1 Z histórie holenia a úpravy brady a fúzov 8.2 Náradie, pomôcky a materiál na holenie 8.3 Druhy britiev a ich vlastnosti 8.4 Ovládanie britvy 8.5 Starostlivosť o klasickú britvu 8.6 Pomôcky na ostrenie klasickej britvy, ostrenie britvy 8.7 Použitie britvy s vymeniteľnou čepeľou (shavete) 8.8 Príprava zákazníka na holenie 8.9 Rôzne spôsoby zmäkčovania chlpkov a ich účinky na pokožku a fúzy 8.10 Mydlenie, použitie klasického mydla, peny, gélu, gélovej peny 8.11 Horúci obklad (Hot Towel), rôzne spôsoby naparenia	

8.12 Napínanie pokožky 8.13 Pracovný postup pri holení technikou Hot Towel (tzv. suché holenie) 8.14 Preholovanie a vyholovanie 8.15 Umývanie a ošetrovanie pleti po holení, IceTowel - studený obklad 8.16 Pracovný postup pri tzv. mokrom holení len s mydlením 8.17 Voľba a použitie prípravkov na ošetrovanie a pestovanie pleti 8.18 Úprava fúzov a brady, náradie a pomôcky 8.19 Rôzne druhy fúzov a spôsoby ich úpravy 8.20 Rôzne druhy brady a spôsoby ich úpravy 8.21 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri holení 8.22 Technologické cvičenie holenie 8.23 Technologické cvičenie úprava brady a fúzov 8.24 Praktické cvičenie - aplikovanie vedomostí v praxi teórie o holení a úprave brady a fúzov	
--	--

2. ročník

(2 hodiny týždenne; spolu 66 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Pánske strihy	26
1.1 Druhy pánskych strihov 1.2 Strihanie dohola („headshave“ vyholená hlava) 1.3 Technologický postup holenia hlavy technikou Hot Towel 1.4 Umývanie a ošetrovanie pokožky hlavy po holení 1.5 Voľba a použitie prípravkov na ošetrovanie po holení hlavy 1.6 Príprava zákazníka a rozdelenie vlasov pred strihaním 1.7 Strih na ježka 1.8 Pánsky plastický strih 1.9 Základný pánsky tupý strih 1.10 Nástrih špičkami nožníc a rozličné nástrihové a preriedňovacie techniky 1.11 Pánsky kombinovaný strih 1.12 Polodlhé pánske strihy 1.13 Dlhé pánske strihy 1.14 Vysvetlenie projekčného uhla 1.15 Módné pánske strihy 1.16 Fade, druhy (skin, zero, low, middle, classic, V-shapedNeckline)= na kožu, zero, nízky, stredný, klasický, do tvaru V, armádne strihy 1.17 Rôzne spôsoby strihov a úprav (FlatTop, SlickBack, Comb Over, Tapers, BrushUp, LongSideSweptHair, LongTextured Top, MessyQuiff, SpikedHair, LooseSide Part 1.18 Pompadur a jeho variácie 1.19 Rôzne štýly klasického pánskeho strihu, Bombage, Biznis klasika 1.20 Použitie nástrojov – rôzne typy elektrických strihacích strojčekov a veľkosti hlavíc, kontúrovací elektrický strojček, holiaci strojček, britva, nožnice, technik strihu a postupov 1.21 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri strihaní pánskych vlasov 1.22 Technologické cvičenie – plastický strih	

1.23 Technologické cvičenie – základný tupý strih	
1.24 Technologické cvičenie – nástrihové a priedávacie techniky	
1.25 Technologické cvičenie – módne pánske strihy	

2. Trvalý styling pánskych vlasov	12
2.1 Chemicko-fyzikálny proces 2.2 Druhy preparácie vlasov 2.3 Preparačné a ustaľovacie roztoky 2.4 Prípravky používané pred a po preparácii vlasov 2.5 Pracovný postup pri trvalom stylingu pánskych vlasov 2.6 Pracovný postup pri objemovej preparácii pánskych vlasov 2.7 Trvalé uhladzovanie a vyrovnávanie pánskych vlasov 2.8 Preparácia poškodených vlasov 2.9 Neúspechy pri preparácii vlasov 2.10 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri trvalom stylingu pánskych vlasov 2.11 Technologické cvičenie - natáčanie objemovej preparácie pánskych vlasov 2.12 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o trvalom stylingu pánskych vlasov	
3. Odfarbovanie a melírovanie pánskych vlasov	9
3.1 Mechanizmus odfarbovania vlasov 3.2 Zložky odfarbovacej zmesi a ich význam 3.3 Príprava odfarbovacieho roztoku 3.4 Voľba koncentrácie peroxidu vodíka 3.5 Pracovný postup odfarbovania pánskych vlasov 3.6 Melírovanie pánskych vlasov 3.7 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri odfarbovaní a melírovaní pánskych vlasov 3.8 Technologické cvičenie odfarbovanie a melírovanie pánskych vlasov 3.9 Praktické cvičenie -aplikovanie vedomostí v praxi teórie o odfarbovaní a melírovaní pánskych vlasov	
4. Farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov	19
4.1 Prostriedky na farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov - rozdelenie 4.2 Charakteristika prostriedkov na farbenie vlasov, brady a fúzov 4.3 Krátkodobé tónovanie pánskych vlasov, brady a fúzov 4.4 Čiastočné farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov 4.5 Demipermanentné farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov 4.6 Trvalé permanentné farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov 4.7 Odtiene farieb 4.8 Voľba farebného odtieňa 4.9 Príprava náradia a pomôcok a zákazníka pred farbením vlasov 4.10Príprava farbiaceho roztoku 4.11 Pracovný postup farbenia pánskych vlasov 4.12 Umývanie vlasov a pokožky po farbení	

4.13 Ošetrovanie vlasov a pokožky po farbení	
4.14 Príprava náradia, pomôcok a zákazníka pred farbením brady a fúzov 4.15 Pracovný postup farbenia brady a fúzov 4.16 Umývanie a ošetrovanie brady a fúzov po farbení 4.17 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri farbení pánskych vlasov, brady a fúzov 4.18 Technologické cvičenie – farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov 4.19 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o farbení pánskych vlasov, brady a fúzov	

3. ročník

(2 hodiny týždenne; spolu 60 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Súčasná móda pánskych účesov	22
1.1 Vývoj a módne trendy v oblasti barbierstva 1.2 Význam brady v histórii 1.3 Účesy a brady v Egypte 1.4 Grécke účesy a brady 1.5 Úprava vlasov v Ríme 1.6 Germánske účesy, fúzy a brady 1.7 Renesančná úprava fúzov a brady 1.8 Barokové a rokokové parochne 1.9 Empírové účesy a bokombrady 1.10 Účesy, bokombrady, fúzy a účes na ježka v období biedermeieru 1.11 Pánske účesy na začiatku 19. storočia 1.12 Pánske účesy z 20., 30., 40., 50., 60., 70., 80. a 90. rokov 1.13 Charakteristika súčasnej módy pánskych účesov 1.14 Voľba pánskeho účesu podľa typu zákazníka 1.15 Voľba pánskeho účesu s prihliadnutím na vek zákazníka 1.16 Voľba pánskeho účesu s prihliadnutím na povolanie a spoločenské postavenie zákazníka 1.17 Voľba pánskeho účesu s prihliadnutím na kvalitu vlasov 1.18 Voľba pánskeho účesu podľa anatómie tváre a lebky 1.19 Voľba pánskeho účesu s prihliadnutím na nepravidelnosti anatómie tváre a lebky a rastu vlasov 1.20 Úprava mužov v interkultúrnom (medzikultúrnom) kontexte 1.21 Technologické cvičenie – voľba pánskeho účesu 1.22 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o módnych trendoch a voľbe pánskeho účesu	

2. Náročné a špeciálne úpravy pánskych účesov, brady a fúzov	9
2.1 Náročné a špeciálne úpravy pánskych účesov 2.2 Lineap - tvarovanie, vyholovanie kontúr elektrickým strojčekom a britvou 2.3 Dofarbenie strihu krátkodobými farebnými postrekmi a práškami 2.4 ScissorFade – nožnicový výtrat 2.5 HairTattoo design - extravagantné kreácie, vystrihávanie, vyholovanie rozličných vzorov/ornamentov nožnicami, elektrickým strojčekom a britvou 2.6 Náročné a špeciálne úpravy brady a fúzov 2.7 Linkovanie brady 2.8 Prvky HairTattoo design v brade 2.9 Technologické cvičenie – náročné a špeciálne úpravy pánskych účesov brady a fúzov	
3. Ošetrovanie a regenerácia pánskych vlasov, brady a fúzov	9
3.1 Význam ošetrovania a regenerácie vlasov 3.2 Rôzne vplyvy na stav a kvalitu vlasov 3.3 Účinok prípravkov na vlas, vlasovú pokožku a vlasový korienok 3.4 Starostlivosť o pánske vlasy 3.5 Starostlivosť o bradu a fúzy 3.5 Charakteristické znaky, príčiny, umývanie a ošetrovanie mastných vlasov	
3.6 Charakteristické znaky, príčiny, umývanie a ošetrovanie vlasovej pokožky pri tvorbe lupín 3.7 Charakteristické znaky, príčiny, umývanie a ošetrovanie pri vypadávaní vlasov 3.8 Technologické cvičenie – ošetrovanie a regenerácia pánskych vlasov, brady a fúzov 3.9 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o ošetrovaní a regenerácii pánskych vlasov, brady a fúzov	
4. Starostlivosť o pánsku pleť a ruky	14
4.1 Starostlivosť o pánsku pleť 4.2 Farbenie a úprava obočia 4.3 Úprava obočia žiletkou 4.4 Nanášanie ošetrojúcich prípravkov na tvár, masáž 4.5 Pánske masky a obklady 4.6 Epilačné techniky strojčekom, nožnicami, britvou a ohňom 4.7 Depilačné techniky vytrhávaním, voskom a niťou 4.8 Opaľovanie chĺpkov na ušiach ohňom 4.9 Odstraňovanie chĺpkov z nosa, uší a tváre voskom 4.10 Starostlivosť o ruky, manikúra 4.11 Masáž rúk a zábaly 4.12 Technologické cvičenie – farbenie a úprava obočia 4.13 Technologické cvičenie – manikúra, masáž rúk 4.14 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o starostlivosti o pánsku pleť a ruky	
5. Vlasové náhrady a doplnky pre mužov	6

5.1 Androgénna alopecia, možnosti riešenia	
5.2 Druhy a výroba vlasových náhrad a doplnkov pre mužov	
5.3 Úprava vlasových náhrad a doplnkov	
5.4 Použitie rôznych vlasových náhrad, doplnkov a postrekov pre mužov	
5.5 Technologické cvičenie – výroba, použitie a úprava vlasových doplnkov	
5.6 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o androgénnej alopecii a možnosti jej riešenia	

UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET ODBORNÉ KRESLENIE

Názov predmetu	Odborné kreslenie
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Odborné kreslenie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Odborné kreslenie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Odborné kreslenie
rozsah výučby	spolu 129 vyučovacích hodín

Charakteristika a ciele predmetu.

Predmet odborné kreslenie rozvíja u žiakov fantáziu a tvorivú schopnosť budúcich barbierov. Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získavajú na tomto predmete, veľmi úzko súvisia s ovládaním poznatkov technológie, dejepisu, materiálov, zdravotvedy, ale aj psychológie človeka a odborným výcvikom. Vyučujúci vedie žiakov k samostatnej práci.

Učivo tohto predmetu zameriava dostatočnú pozornosť na prekresľovanie a zachytenie technologických detailov. Na hodinách odborného kreslenia sa používajú ako predlohy fotografické záznamy medzinárodných veľtrhov, ktoré sú zárukou najnovších trendov v oblasti starostlivosti o

vlasý, bradu a fúzy, rôznych pánskych a dámskych strihov účesov, ale aj odborné časopisy venujúce sa najnovším trendom danej odbornej oblasti.

Cieľom vyučovacieho predmetu odborné kreslenie v učebnom odbore 6462 H barbier je viesť žiakov k osvojeniu si potrebných kresliarskych zručností, usmerňovať, cibriť vkus a rozvíjať obrazotvornosť žiakov. Žiaci získajú základné vedomosti o správnom kreslení náčrtov, schém vlasov, pánskych účesov, brady a fúzov. Naučia sa graficky znázorňovať tvorivé myšlienky a čítať odborné výkresy. Obsah predmetu zahŕňa niekoľko samotných okruhov.

V prípravnom kreslení sa žiaci učia znázorňovať rovné, zvlnené a kučeravé vlasý, bradu a fúzy a ich odlišnosti pri svetle a tieni. Prípravou pre návrhové kreslenie je kresba pánskej a dámskej hlavy a tváre podľa proporčných mierok. Na základe vedomostí a zručností dokážu žiaci kresliť návrhy jednoduchých, módnych aj náročných účesov. Návrhové kreslenie slúži k vytváraniu vlastných návrhov účesovej tvorby, iných detailov tváre, prípadne s použitím historických prvkov. Vyučujúci vedie žiakov k samostatnej tvorivej práci. Na hodinách odborného kreslenia sa používajú predlohy, výkresy, odborné časopisy. Vyučovanie sa dopĺňa návštevami galérií, výstav, odbornej prezentácie, súťaže, ktoré majú v žiakoch vzbudiť záujem o umenie, ale hlavne záujem o svoj odbor.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania odborného kreslenia majú rozvíjať schopnosti žiakov, samostatnosť, ale hlavne tvorivosť. Učiteľ má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu. Pri výučbe používa formu výkladu, rozhovoru a usmerňuje samostatnú prácu. Odporúča odborné časopisy, vzorové ukážky prác žiakov.

Povolanie barbiera je veľmi náročné na vedomosti a zručnosti. Šikovnosť a pohyblivosť rúk je rovnako dôležitá ako nadanie na výtvarný prejav. Barbier je tvorcom nielen účesu, ale aj úpravy brady a fúzov. Pracuje so živým materiálom, vlasmi a ochlpením tvárových častí, ktoré sú súčasťou výzoru človeka. Ich úpravou dotvára osobnosť človeka, umožňuje mu aby mal dobrý pocit zo svojho vzhľadu. Základnou požiadavkou na osobnosť barbiera je náročnosť na estetické cítenie, vkus a schopnosť spĺňať požiadavky elegancie. Barbier, ktorý si osvojí tieto zručnosti a bude ich pri práci uplatňovať, má nádej vyniknúť v odbore. Estetické cítenie, vkus a elegancia sa musí ešte podprieť dobre rozvinutou tvorivou fantáziou a schopnosťou aplikovať módne požiadavky pri práci so zákazníkom.

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovacom predmete odborné kreslenie proporcionálne zastúpenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevneniu kľúčových kompetencií žiaka.

Významným prvkom vo výchovnovzdelávacom procese predmetu odborné kreslenie patria aj ukážky pracovných postupov na tabuli, fólii, prác žiakov, ktoré umožňujú rozvíjať predstavivosť, prehlbovať variabilitu podľa najnovších poznatkov.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v klasickom prostredí školy a žiaci majú možnosť zúčastniť sa na aktuálnych súčasných výstavách.

Obsah vzdelávania

Rozpis učiva

1. ročník

(2 hodiny týždenne; spolu 66 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Význam odborného kreslenia pre odbor	4
1.1 Úvod do predmetu odborné kreslenie, kritéria hodnotenia predmetu	
1.2 Význam kreslenia, pomôcky na kreslenie, základná úprava výkresov	

1.3 Normalizované písmo	
2. Prípravné kreslenie	20
2.1 Cviky na uvoľnenie ruky, kresba rovných čiar a vlnoviek špirál a prstencov 2.2 Nácvik rozdielneho tlaku ruky 2.3 Svetlo a tieň, vnímanie svetlých a tmavých variácií účesov 2.4 Práca so svetlom a tieňom pri kaderníckych prácach 2.5 Kreslenie prameňa vlasov – prípravné cvičenia 2.6 Kresba rúročky, vlny 2.7 Geometrické vzory členenia vlasov, fúzov a brady - zvlnený vlasový dielik, prstenec, lokňa, vrkoč 2.8 Kreslenie – zvlnené vlasy, kučery 2.9 Tieňovanie vlasov, fúzov 2.10 Opakované nákresy vlasových dielcov, brady a fúzov	
3. Kresba hlavy, tváre a jej častí	22
3.1 Kresba tváre – oko, oči; nos, pery, uši	
3.2 Detaily- tieňovanie oči 3.3 Detaily- tieňovanie nos, pery 3.4 Proporčné rozdelenie hlavy – porovnanie a kresba hlavy z rôznych pohľadov 3.5 Kresba podľa proporčných mierok 3.6 Rôzne typy tváre – muž, žena dieťa 3.7 Kresba tváre z profilu 3.8 Opakovanie – základný pohľad vrátane rastu vlasov, a nákres jednoduchého účesu 3.9 Schéma pánskeho strihu 3.10 Schéma dámskeho strihu	
4. Kresba rozličných účesov	22
4.1 Nákres dievčenského a chlapčenského jednoduchého účesu 4.2 Chlapčenský a dievčenský účes podľa predlohy 4.3 Pánsky a dámsky denný účes 4.4 Pánsky a dámsky účes vytvorený voľným uschnutím 4.5 Pánsky a dámsky účes vytvorený fúkanou onduláciou (prvky spoločenského a večerného účesu) 4.6 Účesy športového charakteru 4.7 Tvar účesu podľa typu nositeľa 4.8 Moderný pánsky účes – kresba 4.9 Moderný pánsky účes – maľba, akvarel, pastel 4.10 Nákresy vybraných účesov podľa predlohy	

2. ročník

(1 hodina týždenne; spolu 33 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Návrhové kreslenie	5
5.1 Princíp návrhovej kresby 5.2 Pokus o návrh jednoduchého dámskeho a pánskeho účesu s použitím námetov na voľné cvičenie	
2. Vhodný účes, fúzy a brada podľa typu tváre a pri určitých	14

nedokonalostiach jednotlivých častí tváře	
6.1 Nákres a rozbor účesu pre oválnu tvár, vysunutá a ustupujúca brada 6.2 Nákres a rozbor účesu pre okrúhlu tvár, hrubý a tenký krk 6.3 Nákres a rozbor účesu pre štvorcovú a obdĺžnikovú tvár, vysoký a nízky rast vlasov 6.4 Nákres a rozbor účesu pre srdcovitý (trojuholníkový) typ tváre, vysoké a nízke čelo 6.5 Nákres a rozbor účesu pre dlhý typ tváre, široké lícne kosti, široká čeľusť 6.6 Analýza tváre – výber a nákres účesov, odstavajúce uši a iné nedokonalosti	
3. Kresby rôznych strihových riešení	8
7.1 Postup pri návrhoch na rozličné strihy 7.2 Strihanie do postupna, strihanie do stratena 7.3 Strih na ježka - predný pohľad, bočný pohľad, zadný pohľad 7.4 Plastický strih - predný pohľad, bočný pohľad, zadný pohľad 7.5 Tupý strih - predný pohľad, bočný, zadný pohľad 7.6 Kombinovaný strih - predný pohľad, bočný pohľad, zadný pohľad 7.7 Fade	
4. Úprava fúzov a brady	6
7.1 Rôzne spôsoby úpravy brady 7.2 Návrhy, realizácia, prevedenie 7.3 Rôzne spôsoby úpravy fúzov 7.4 Návrhy, realizácia, prevedenie 7.5 Návrhy na farebné riešenie brady a fúzov 7.6 Tónovanie, farbenie a melírovanie pánskych vlasov	

3. ročník
(1 hodina týždenne; spolu 30 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Využitie historických prvkov v účesoch	18
8.1 Účesové prvky v Starovekom Egypte vrátane fúzov a brady 8.2 Grécke účesy a brady 8.3 Úprava fúzov a brady v Ríme 8.4 Románske a gotické vplyvy na účesy (kučervenie vlasov) 8.5 Renesančná úprava fúzov a brady 8.6 Barokové a rokokové parochne a účesy 8.7 Empírové účesy a bokombrady	
8.8 Biedermeier - úprava fúzov a brady 8.9 Secesné prvky pre pánske účesy 8.10 Vplyv 19. a 20. storočia 8.11 Vplyv hippies, unisexová móda, bob, sasson, pankové a heavy metal prvky	
2. Súčasná módna účesová tvorba	8

9.1 Návrhy a účesy pre mladistvých	
9.2 Pánske účesy a návrhy pre bradu a fúzy	
9.3 Účesy pre stredný vek, návrhy pre bradu a fúzy	
9.4 Módne návrhy pre bradu a fúzy	
9.5 Zhotovenie nákresov súčasných trendov účesov s využitím historických prvkov, úpravou brady a fúzov a rôznych doplnkov	
9.6 Vlasové náhrady	
9.7 Aktuálne módne trendy v barbierstve	
9.8 Náročná úprava účesov, brady a fúzov, vlasové náhrady, HairTattoo	
3. Návrhové kreslenie	4
10.1 Vypracovanie vlastného návrhu súťažného účesu, strihu brady a fúzov s využitím historických prvkov a vlasových ozdôb	

UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET ZDRAVOVEDA

Názov predmetu	Zdravoveda
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Zdravoveda
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Zdravoveda
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne, spolu 45 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Zdravoveda
rozsah výučby	spolu 177 vyučovacích hodín

Rozpis učiva

1. ročník

(2 hodiny týždenne; spolu 66 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Úvod do predmetu	4
1.1 Význam zdravotvedy pre kaderníka 1.2 Životospráva kaderníka 1.3 Osobná hygiena kaderníka 1.4. Starostlivosť o ruky, nohy, obuv, odev	
2. Úvod do biológie	6
2.1. Charakteristika živých a neživých organizmov 2.2 Charakteristika bunky 2.3 Stavba bunky 2.4 Organizácia živých systémov 2.5 Nebunkové a jednobunkové organizmy 2.6 Mnohobunkové organizmy a bunkové kolónie	
3. Somatológia - Tkanivá	3
3.1 Tkanivo- charakteristika, typy tkanív 3.2 Epitelové, spojivové, svalové, nervové 3.3 Orgány, sústavy orgánov, organizmus	
4. Kostrová sústava	6
4.1 Vznik, vývoj a stavba kostí 4.2 Spojenie kostí, význam kostry 4.3 Kostra hlavy 4.4 Kostra chrbtice, trupu 4.5 Kostra horných končatín 4.6 Kostra dolných končatín	
5. Svalová sústava	4
5.1 Stavba a funkcia svalu 5.2 Typy svalového tkaniva 5.3 Systém svalov - hlavy, krku, trupu 5.4 Svaly horných a dolných končatín	
6. Krvné tkanivo	6
6.1 Krv – charakteristika, zloženie 6.2 Funkcie krvi	

6.3 Červené krvinky, funkcia, ochorenia	
6.4 Biele krvinky, funkcia, ochorenia	
6.5 Krvné doštičky, funkcia, ochorenia	
6.6 Krvné doštičky, funkcia, ochorenia	
7. Cievna a obehová sústava	8
7.1 Cievny - stavba a delenie, funkcia	
7.2 Rozdelenie ciev – tepny , žily, vlásočnice	
7.3 Srdce – stavba	
7.4 Funkcia srdca, krvný tlak	
7.5 Veľký, telový krvný obeh	
7.6 Malý, pľúcny krvný obeh	
7.7 Miazgový , lymfatický systém	
7.8 Slezina	
8. Dýchacia sústava	5
8.1 Význam a rozdelenie dýchacej sústavy	
8.2 Horné dýchacie cesty	
8.3 Dolné dýchacie cesty	
8.4 Pľúca	
8.5 Výmena plynov, dýchacie procesy	
9. Tráviaca sústava	16
9.1 Tráviace orgány a ich funkcie	
9.2 Ústna dutina, pažerák, žalúdok	
9.3 Tenké, hrubé črevo, konečník	
9.4 Pečeň	
9.5 Podžalúdková žľaza	
9.6 Trávenie, vstrebávanie	
9.7 Metabolizmus, energetická hodnota potravín	
9.8 Zloženie potravy	
9.9 Bielkoviny	
9.10 Tuky	
9.11 Cukry	
9.12 Voda a minerálne látky I.	
9.13 Minerálne látky II.	
9.14 Vlákna	
9.15 Vitamíny rozpustné v tukoch	
9.16 Vitamíny rozpustné vo vode	
10. Látkové riadenie organizmu	8
10.1 Hormóny	
10.2 Žľazy s vnútornou sekréciou	
10.3 Hypotalamus, podmozgová žľaza	
10.4 Štítna žľaza, príštítné teliesko	
10.5 Podžalúdková žľaza	
10.6 Nadobličky	

10.7 Mužské a ženské pohlavné hormóny	
10.8 Vplyv hormónov na rast a stav vlasov	

2. ročník

(2 hodiny týždenne; spolu 66 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Močovo – pohlavná sústava	12
1.1 Stavba močovej rúry, obličky 1.2 Funkcia močovej rúry 1.3 Tvorba moču 1.4 Vývodné močové cesty, vylučovanie moču 1.5 Stavba pohlavnej sústavy muža 1.6 Funkcia pohlavnej sústavy muža 1.7 Stavba pohlavnej sústavy ženy 1.8 Funkcia pohlavnej sústavy ženy 1.9 Oplodnenie 1.10 Tehotenstvo 1.11 Pôrod 1.12 Plánovanie rodičovstva	
2. Nervová sústava	7
2.1 Nervová sústava, zloženie 2.2 Nervová bunka a nervové vlákna 2.3 Centrálna nervová sústava 2.4 Periférna nervová sústava 2.5 Podmienený reflex 2.6 Nepodmienený reflex 2.7 Reflexný oblúk	
3. Zmyslová sústava	3
3.1 Zrakové ústrojenstvo 3.2 Sluchové ústrojenstvo 3.3 Chuťové a čuchové ústrojenstvo	
4. Prvá pomoc pri poranení na pracovisku	14
4.1 Zásady prvej pomoci PP 4.2 Obväzová technika 4.3 Bezvedomie 4.4 Šokový stav 4.5 Rany, typy krvácania 4.6 Poleptanie 4.7 Vonkajšie poranenia a PP 4.8 Vnútorne poranenia a PP	

4.9 Poranenia pohybového ústrojenstva 4.10 Umelé dýchanie 4.11 Masáž srdca 4.12 Poškodenie organizmu teplom 4.13 Protipožiarna ochrana 4.14 Bezpečnosť pri práci s elektrickými zariadeniami	
5. Mikrobiológia	9
5.1 Mikrobiológia, lekársky odbor 5.2 Morfológické vlastnosti vírusov 5.3 Morfológické vlastnosti baktérií 5.4 Morfológické vlastnosti húb, plesní 5.5 Patogenita mikroorganizmov 5.6 Mikroorganizmy v tele zdravého človeka 5.7 Antibiotiká v liečbe mikroorganizmov 5.8 Zásady používania ATB 5.9 Najvýznamnejšie choroboplodné MO u človeka	
6. Epidemiológia	13
6.1 Epidemiológia, vedný odbor, význam 6.2 Pramene nákazy 6.3 Prenos nákazy 6.4 Črevné nákazy 6.5 Nákazy dýchacích ciest 6.6 Krvné nákazy 6.7 Nákazy kože 6.8 Protiepidemiologické opatrenia 6.9 Preventívne a represívne opatrenia 6.10 Očkovanie 6.11 Dezinfekcia 6.12 Dezinsekcia a deratizácia 6.13 Dekontaminácia rúk, pracovných nástrojov a pomôcok	
7. Charakteristika kože	8
7.1 Anatómia kože 7.2 Pokožka a zamša 7.3 Podkožné väzivo 7.4 Funkcie kože 7.5 Vedľajšie kožné orgány 7.6 Kožné žľazy 7.7 Stavba vlasu 7.8 Typy pleti	

3. ročník

(1,5 hodiny týždenne; spolu 45 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Opakovanie z 2. ročníka	3
1.1 Charakteristika kože 1.2 Funkcie kože 1.3 Vedľajšie orgány kože	
2. Choroby kože	28
2.1 Vonkajšie a vnútorné príčiny kožných chorôb 2.2 Kožné choroby z mechanických príčin 2.3 Kožné choroby z fyzikálnych príčin 2.4 Kožné choroby z chemických príčin 2.5 Primárne chorobné prejavy na koži 2.6 Sekundárne chorobné prejavy na koži 2.7 Vírusové kožné ochorenia 2.8 Bakteriálne kožné ochorenia 2.9 Plesňové kožné ochorenia 2.10 Parazitárne kožné ochorenia 2.11 Kožný ekzém - atopický ekzém 2.12 Kontaktné ekzémy 2.13 Žihľavka 2.14 Poruchy pigmentácie 2.15 Nezhubné nádory kože 2.16 Zhubné nádory kože 2.17 Prevencia nádorových ochorení kože 2.18 Psoriáza	
3. Choroby vlasov a vlasovej pokožky	7
3.1 Alopécie - charakteristika, príčiny 3.2 Alopécie – rozdelenie, liečba 3.3 Vypadávanie vlasov 3.4 Šedivenie vlasov 3.5 Chemické poškodenie vlasov a pokožky kaderníckymi úkonmi 3.6 Alergické reakcie po kaderníckych úkonoch	
4. Chyby a choroby nôh a rúk	7

4.1 Choroby pohybového systému	
4.2 .Ploché nohy	
4.3 Ochorenia žíl na dolných končatinách	
4.4 Burgerova choroba	
4.5 Cukrovka	
4.6 Chyby a choroby rúk	
4.7 Starostlivosť o ruky a nohy	

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU PSYCHOLÓGIA A SPOLOČENSKÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Psychológia a spoločenská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Psychológia a spoločenská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Psychológia a spoločenská výchova
rozsah výučby	spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Predmet psychológia je zaradený do odborných predmetov, ale obsahuje aj informácie všeobecného charakteru, ktoré človek potrebuje v akomkoľvek spoločenskom styku. Obsah učiva korešponduje s obsahovou náplňou predmetov občianska náuka a etická výchova. Učivo je rozdelené do hlavných tematických celkov: Všeobecná psychológia, Sociálna komunikácia, Vývinová psychológia, Psychológia osobnosti, Sociálna psychológia, Psychológia práce, Aplikovaná psychológia.

Na vzdelávacie oblasti ŠVP sme vyčlenili 1 hodinu týždenne.

Obsah predmetu je štruktúrovaný do tematických celkov. Psychológia významovo a obsahovo zasahuje do oblastí sociológie a spoločenskej komunikácie. Tento predmet je komplexom spoločenskovedných informácií a systémov.

Zároveň pripravuje žiaka tak, aby získané vedomosti využil v praxi.

Pri zostavovaní učebného plánu pre odbor barbier, barbierka sme prihliadali na proporionalitu a primeranosť učiva podľa schopností žiakov.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby z nich boli moderné, vzdelané a široko orientované osobnosti s otvorenými možnosťami uplatnenia v službách. Psychológiu zaraďujeme k dôležitým faktorom dynamického rozvoja modernej spoločnosti. Žiaci si preto na základe najnovších poznatkov v tejto oblasti rozšíria svoje poznanie vo sfére sociálnych systémov, ich fungovaní, vzťahov, spoznajú svoju osobnosť, ale aj osobnosť druhých, naučia sa v oblasti sociálnej a

masovej komunikácie pôsobiť čo najefektívnejšie. Osvoja si základné metódy, techniky a postupy ako na človeka pôsobiť a ovplyvňovať ho, hlavne vo vzťahu ku zákazníkovi. Študenti majú zvládnuť teóriu a prax sebareflexie, poznávať druhých, vcítiť sa do potrieb, postojov, myslenia a názorov iných ľudí. Naučiť sa asertívne správať, zvládnuť metódy a techniky pri riešení netypických a konfliktných situácií. Dôležitou súčasťou tohto predmetu je naučiť žiaka orientovať sa v komunikačnom priestore vzhľadom k cieľom, funkciám a očakávaných efektom sociálnej a masovej komunikácie.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania psychológie majú stimulovať rozvoj komunikačných schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru.

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu psychológia a spoločenská výchova proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie komunikatívne a sociálno - interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom.

Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehĺbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v bežnej triede a v počítačovej učebni.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu psychológia je osvojiť si teoretické poznatky o psychológii a naučiť sa ich aplikovať v modelových situáciách. Výučba sa zameriava na oblasť sociálnej teórie, psychológie a praxe. Absolvent získa vedomosti o spoločenskej etikete a spoločenskom styku, ktoré sú jedným z výrazných prejavov osobnosti človeka. Štúdium je koncipované tak, aby absolvent zvládol základy psychológie, ktoré bude môcť neskôr využiť vo svojej praxi, prípadne v najrôznejších oblastiach spoločenského života.

Vo vyučovacom predmete psychológia využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich **kľúčových kompetencií** výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- * sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- * vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- * kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- * správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.
- * interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti
- * rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,

- * osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- * hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- * rozpoznávať problémy v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii
- * vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich odbornom vzdelávaní,
- * hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- * posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- * korigovať nesprávne riešenia problému,
- * používať osвоенé metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- * získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- * zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- * formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním
- * všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- * preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická*

diskusia je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia* (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory

KOMPETENCIE

Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, nálete reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzisobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií

Téma: Duševná hygiena

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT

Téma: Tvorba projektu k ľubovoľnej téme

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia

problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,

- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,
- osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)
- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

Téma: Sociálna percepcia

kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Téma: Aplikovaná psychológia

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete psychológia využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich odbornom vzdelávaní,
- hľadať, navrhovať alebo požívať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz požívané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- * získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- * zhromažďovať, triediť, posudzovať a vyžívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- * formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- * preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Uplatnenie prierezových tém v predmete psychológia

Environmentálna výchova je členená do okruhov človek a hodnoty a človek a spoločnosť. Téma človek a hodnoty je uplatnená v kapitole duševná hygiena, kde sa žiak oboznámi s predpokladmi duševného zdravia, správnym režimom dňa.

Témy: *Biologické potreby a pudy*
Správanie, druhy správania

Osobnostný a sociálny rozvoj je aplikovaný v kapitolách sociálnej psychológie, aplikovanej psychológie a psychológie práce. Žiak sa oboznámi s pojmami sebaopoznanie, sebaaprijatie, sebaregulácia, psychohygiena, komunikácia v medziľudských vzťahoch.

Témy: *Emócie a city*
Stres a záťaž

Multikultúrna výchova je predovšetkým uplatnená v kapitole aplikovaná psychológia, a tiež v kapitole sociálna psychológia, kde sa žiaci oboznámia so zásadami ľudského spolužitia, naučia sa uplatňovať svoje práva s rešpektovaním práv druhých. Nadobudnú tiež vedomosti o motivovaní zákazníka, zásady vedenia rozhovoru, takt, ohľaduplnosť, vhodné a nevhodné správanie, typológia zákazníka, odhad zákazníka, riešenie psychicky náročných situácií.

Témy: *Temperament*
Sociálna psychológia

Mediálna výchova je všeobecne uplatnená predovšetkým pri vedení diskusií a riešení modelových situácií, a to predovšetkým pri činnostiach, kedy žiaci samostatne prednášajú svoj referát, diskutujú k nemu a pod.

Témy: *Psychológia poznania*

1. ročník*(1 hodina týždenne; spolu 33 hodín)*

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Psychológia ako vedná disciplína	2
1.1 Význam psychológie a spoločenskej výchovy 1.2 Pojem a náplň psychológie	
2. Základy všeobecnej psychológie	4
2.1 Pojem a podstata duševnej činnosti 2.2 Nervová sústava a reflex 2.3 Charakteristika prežívania 2.4 Správanie, druhy správania	
3. Determinácia psychiky	10
3.1 Dedičné faktory, sociálna podmienenosť psychiky 3.2 Výchova a prostredie 3.3 Opakovanie 3.4 Psychológia poznania 3.5 Psychické procesy a stavy 3.6 Pôžitky, vnímanie a klamy 3.7 Pamäť, druhy pamäte 3.8 Myslenie a reč 3.9 Učenie, druhy učenia 3.10 Predstavivosť, fantázia	
4. Emócie a city	4
4.1 Charakteristika emócií, vznik 4.2 Funkcie emócií, znaky emócií, prejavovanie a zvládanie emócií 4.3 City, typy citov a ich význam 4.4 Opakovanie	
5. Proces motivácie	13
5.1 Charakteristika motivácie, biologické potreby a pudy 5.2 Psychické potreby, vplyv na správanie 5.3 Vôľa – dosahovanie cieľa 5.4 Psychológia osobnosti 5.5 Vlastnosti osobnosti a individuálne rozdiely 5.6 Charakter, postoje 5.7 Temperament 5.8 Základné typy temperamentu 5.9 Schopnosti rozumové a emocionálne 5.10 Iné druhy schopností 5.11 Schopnosti dôležité pre povolanie 5.12 Normalita osobnosti, sebavedomie, sebakritika	

5.13 Poruchy osobnosti	
------------------------	--

2. ročník

(1 hodina týždenne; spolu 33 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Vývinová psychológia	2
1.1 Vývinová psychológia 1.2 Vývinové obdobie vzhľadom k duševnému stavu	
2. Duševná hygiena	4
2.1 Obdobie ranného detstva 2.2 Dôležitosť hry u dieťaťa 2.3 Pojem telesného a duševného zdravia 2.4 Predpoklady duševného zdravia, ich príčiny	
3. Sociálna psychológia	13
3.1 Pojem a podstata socializácie 3.2 Socializácia, sociálna rola a status 3.3 Opakovanie 3.4 Sociálna interakcia, sociálna komunikácia, typy komunikácie 3.5 Neverbálna komunikácia 3.6 Skupiny z psychologického hľadiska, základné vzťahy jedinec – skupina 3.7 Členenie skupín, štruktúra skupiny 3.8 Sociálna percepcia, zdroje sociálnej percepcie 3.9 Konflikty a záťažové situácie 3.10 Charakteristika konfliktov, príčiny vzniku 3.11 Predchádzanie a riešenie konfliktov 3.12 Generačné problémy 3.13 Riešenie modelových situácií	
4. Kapitoly z psychológie práce	6
4.1 Pracovné činnosti a záťažové situácie 4.2 Pracovný režim 4.3 Vplyv pracovného prostredia na výkon 4.4 Sociálne faktory, vzťah nadriadený, podriadený 4.5 Pracovná motivácia, hodnotenie zamestnanca 4.6 Opakovanie	
5. Aplikovaná psychológia	8

5.1 Motivovanie zákazníka, potreby zákazníka	
5.2 Zásady vedenia rozhovoru, takt, ohľaduplnosť	
5.3 Modelové situácie – vhodné a nevhodné správanie	
5.4 Typológia zákazníkov, odhad zákazníka	
5.5 Riešenie psychicky náročných situácií	
5.6 Odborné poradenstvo – manikérske a pedikérske prevádzky	
5.7 Sociálna atmosféra na prevádzke	
5.8 Záverečné hodnotenie	

UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET CVIČENIA Z INFORMATIKY

Názov predmetu	Cvičenia z informatiky
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Cvičenia z informatiky
Rozsah výučby	spolu 30 vyučovacích hodín

Cvičenia z informatiky nadväzujú na obsah povinného predmetu informatika. Obsah cvičení navrhuje učiteľ.

Učivo tohto vyučovacieho predmetu dáva žiakom popri praktických skúsenostiach s prácou s počítačovým balíkom pre kancelárske prostredie i hlbšie vedomosti o výpočtových procesoch, tokoch a formách údajov, a tiež problémoch, ktoré sa v takomto prostredí bežne riešia. Nemá však redukovať informatiku na používanie kancelárskeho softvéru, preto sa problematika bude prezentovať z pohľadu procesov, kooperácie rôznych aplikácií (dynamické väzby medzi súbormi, napr. medzi obrázkami a textom a pod.), pre opakovanie určitej činnosti, poznať zásady tvorby, štruktúrovania a spracovania dokumentov.

Pri výbere úloh je potrebné využívať medzipredmetové vzťahy a prihliadať na predchádzajúce vedomosti a zručnosti žiakov.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- vyhľadávať informácie uložené na pamäťových médiách alebo v sieti;
- rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučiť sa spolupracovať v skupine
- pri riešení problému, zostaviť plán práce, špecifikovať podproblémy, distribuovať ich v skupine, vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť podproblémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať);
- nadobudnúť schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (realizovať jednoduchý projekt s využitím počítačovej grafiky a multimédií, textového editora a tabuľkového procesora, sformulovať problém, získať informácie z primeraných zdrojov, hľadať riešenie a príčinné súvislosti, sformulovať písomne a ústne názor, diskutovať o ňom, robiť závery).

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete cvičenia z informatiky využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov pomocou aplikačných programov na počítači,
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolani,
- rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých
- naučiť sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, , špecifikovať podproblémy, distribuovať ich v skupine,
- vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť podproblémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať, ovládať základy modernej pracovnej technológie,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,
- nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- oboznámiť sa s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním, t.j. s manipuláciami s údajmi,
- oboznámiť sa so systémami na spracovanie,
- pochopiť, že aplikácie sú programy, ktoré umožňujú riešiť určité triedy úloh a problémov;
- pochopiť aplikáciu ako súbor úzko súvisiacich algoritmov na spracovanie údajov (realizovaných v niektorom konkrétnom systéme),
- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný,
- oboznámiť sa s hlavnými triedami úloh a problémov, ktoré sa riešia prostriedkami informačných technológií,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky,
- získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- rozvíjať svoju osobnosť a tvorivosť - vedieť si zvoliť médium na vyjadrenie svojich myšlienok, názorov a pocitov,
- naučiť sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií,

- chápať, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu,
- pochopiť sociálne, etické a právne aspekty aplikovanej informatiky.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú k dispozícii (výpočtovú techniku, grafické prostriedky a pod.),
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní v oblasti informatiky,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenia daného informatického problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia úloh v informatike a príbuzných predmetoch aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Prierezové témy:

Environmentálna výchova

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Človek a príroda

- zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí pre získanie obnoviteľných zdrojov surovín a energie a pre mimoprodukčné hodnoty
- Kladie základy systémového prístupu zvyrazňujúceho väzby medzi prvkami systémov, ich hierarchické usporiadanie a vzťahy k okoliu

Osobnostný a sociálny rozvoj

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Človek a príroda

- Evolúcia ľudského správania, komunikácia človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp

Multikultúrna výchova

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Človek a príroda

- Evolúcia ľudského správania, komunikácia človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp

Mediálna výchova

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami

- Zaoberá sa využívaním tlačených digitálnych dokumentov ako zdrojov informácií
- Pozornosť obracia k vecnej správnosti a presnosti správy, a to ako kritickou analýzou existujúcich textov, tak vlastnou produkciou a utváraním návyku overovať si čo naj dôkladnejšie všetky údaje

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

- 1) Pri klasifikácii výsledkov v predmete sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:
 - a) schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
 - b) schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,
 - c) schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princípov a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,

- d) porozumenie požadovaných pojmov, princípov a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
- e) schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.
- 2) Výsledná klasifikácia v predmete zahŕňa nasledovné formy a metódy overovania požiadaviek na vedomosti a zručnosti žiakov:
- písomné** – didaktické testy (vstupné, výstupné),
 - praktické** – projekty (podľa zadanej témy), praktické cvičenia,
 - ústne** – ústne prezentovanie osvojených poznatkov, pri ktorom sa kladie dôraz nielen na kvalitu osvojenia, ale aj na spôsob ich prezentácie v logických súvislostiach a ich aplikáciou v praktických súvislostiach.
- 3) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmete klasifikujú podľa nasledovných kritérií:
- súhrnné hodnotenie**, ktoré sa odvíja od základného učiva definovaného v obsahovom a výkonovom štandarde; výsledná klasifikácia závisí od miery jeho zvládnutia a hodnotí sa podľa kritérií školského vzdelávacieho programu,
 - hodnotenie projektov a praktických cvičení**, ktoré preverujú schopnosť žiaka uplatňovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení konkrétnych úloh.
 - účasť v súťažiach** v rámci predmetu - tieto aktivity žiaka môžu výslednú klasifikáciu v predmete zlepšiť.

Pri projektoch sa hodnotí:

- odborná úroveň;
- kvalita výstupu, grafická úroveň;
- úroveň obhajoby;
- využitie dostupných zdrojov – internet, použitá literatúra;
- vypracovanie protokolu na požadovanej úrovni.

Členovia predmetovej komisie uplatňujú:

1. rovnaký prístup ku všetkým žiakom,
2. dbajú na dostupnosť k prostriedkom IKT pre všetkých žiakov,
3. dbajú na dodržiavanie základných ľudských práv a ľudskej dôstojnosti,
4. uplatňujú princípy boja proti šikanovaniu,
5. dbajú na dodržiavanie bezpečnosti pri práci na PC v učebniach výpočtovej techniky.

Dodržiavaním základných ľudských práv a ľudskej dôstojnosti, uplatňovaním princípov boja proti šikanovaniu a bezpečnosťou pri práci sa členovia predmetovej komisie zaoberajú v témach :

- Bezpečnosť a hygiena pri práci
- Informačná spoločnosť
- Oblasť využitia informácií
- Komunikácia prostredníctvom IKT

Rozpis učiva

3.ročník

(jedna hodina týždenne, spolu 30 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Úvod	2
1.1 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.	
1.2 Ergonómia pri práci na PC.	

2. Počítačová grafika a multimédia	7
2.1 Počítačová grafika a multimédia. 2.2 Tvorba a spracovanie obrázkov. 2.3 Tvorba a spracovanie obrázkov. 2.4 Úprava obrázkov. 2.5 Spracovanie zvuku. 2.6 Nástroje grafického editora. 2.7 Spolupráca s inými aplikáciami.	
3. Oblasť využitia informácií	21
3.1 Tvorba a spracovanie textu. 3.2 Spracovanie textov. 3.3 Formátovanie. 3.4 Vkládanie tabuliek a obrázkov. 3.5 Hromadná korešpondencia, tvorba databázy. 3.6 Hromadná korešpondencia. 3.7 Slovníky, automatická oprava textu. 3.8 Tvorba tabuľky. 3.9 Vkládanie vzorcov a funkcií. 3.10 Tvorba a spracovanie obrázkov. 3.11 Editovanie obrázkov. 3.12 Tvorba viacstranových dokumentov. 3.13 Tvorba viacstranových dokumentov. 3.14 Tvorba viacstranových dokumentov. 3.15 Tvorba viacstranových dokumentov. 3.16 Tvorba viacstranových dokumentov. 3.17 Tvorba viacstranových dokumentov. 3.18 Tlač a úprava mnohostranových dokumentov. 3.19 Spolupráca s inými aplikáciami, prepojenia. 3.20 Spolupráca s inými aplikáciami. 3.21 Spracovanie informácií v záverečnom projekte.	

UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET CVIČENIA Z TECHNOLOGIE

Názov predmetu	Cvičenia z technológie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
Názov predmetu	Cvičenia z technológie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka

Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
Názov predmetu	Cvičenia z technológie
rozsah výučby	spolu 63 vyučovacích hodín

Charakteristika a ciele vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet cvičenia z technológie v učebnom odbore 6462 H barbier, 6462 H barbierka poskytuje žiakovi prehĺbenie teoretických vedomostí z barbierskeho odboru, ktoré sú základom pre výkon barbierskeho povolania. Dobrá úroveň získaných poznatkov v technológii je predpokladom úspešného vykonávania pracovných činností v odbornom výcviku, kde ich žiaci aplikujú v praxi. Úlohou predmetu je oboznámiť žiakov so správnymi technologickými postupmi barbierských úkonov čo umožní žiakom lepšie pochopiť pracovné postupy a správnu aplikáciu prípravkov.

V druhom ročníku je učivo zamerané na prehĺbenie poznatkov o umývaní vlasov, o masáži vlasovej pokožky, o dodržiavaní hygienických zásad. Venuje sa najmä precvičovaniu práce s britvou, zamerané je na nové spôsoby holenia a úpravy brady a fúzov, venuje sa pánskym strihom a najmä novým, súčasným technikám a postupom pri strihaní. Zameraný je tiež na rozšírenie vedomostí o módne a náročné strihy, vystrihávanie vzorov/ornamentov do pánskeho účesu a špeciálne úpravy vlasov, brady a fúzov a o ich ošetrovanie.

Tretí ročník je zameraný na rozšírenie vedomostí o chemické úpravy pánskych vlasov najmä farbenie vlasov, brady a fúzov, venuje sa precvičovaniu a aplikovaniu teoretických vedomostí do praxe, praktickým ukážkam. Pozornosť venuje tiež špeciálnej starostlivosti o pánsku pleť a ruky.

Cieľom predmetu je aj výchova žiakov k presnej svedomitej práci, k dodržiavaniu pravidiel hygieny a bezpečnosti práce, k používaniu správnej odbornej terminológie, k získavaniu informácií o nových technológiách, prípravkoch a nových trendov v úprave a starostlivosti o pánske vlasy, pleť, bradu a fúzy. Dôležitou súčasťou vyučovacích hodín je podpora estetického cítenia, tvorivosti a kreativity pri práci.

Cieľom vyučovacieho predmetu cvičenia z technológie v učebnom odbore 6462 H barbier 6462 H barbierka je poskytnúť a doplniť z praktického hľadiska žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o správnych technologických postupoch pri barbierských úpravách, nových, súčasných spôsoboch pri strihaní pánskych vlasov a holení, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní, odbornom výcviku a občianskom živote. Rozvíjať a skvalitňovať odborné kompetencie v súlade s požiadavkami stanovenými charakteristikou učebného odboru. Vyučovací predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerance, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti bezpečnej a hygienickej práce. Budeme žiakov viesť aj k hospodárnemu využívaniu materiálu.

Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný najmä s odborným výcvikom a technológiou a aj s ostatnými odbornými vyučovacími predmetmi: materiály, odborné kreslenie, zdravotná, psychológia, spoločenská komunikácia a ekonomika.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu cvičenia z technológie patrí názorné predvedenie daných úkonov a technické manuály pracovných postupov a ukážky prípravkov z katalógov jednotlivých firiem. Pre praktické ukážky a ukážky prípravkov sa vo veľkej miere budú využívať moderné digitálne technológie, internet a odborné školenia.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania.

Súčasťou každého tematického celku pre lepšie zvládnutie učiva a jeho prehĺbovanie bude precvičovanie odborných kompetencií prípadovými štúdiami, simulovanými situáciami, technologickými a praktickými cvičeniami.

Vyučovací predmet kladie zvýšené požiadavky na vyučujúceho, jeho sústavný kontakt s odbornou literatúrou, novinkami v odbore, predpismi, sledovanie súčasnej účesovej módy a progresívnych foriem výučby pomocou informačných technológií. Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v odbornej učebni. Žiaci absolvujú aj odborné školenia.

Obsah vzdelávania

Rozpis učiva

2. ročník

(1 hodina týždenne; spolu 33 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Umývanie vlasov	4
1.1 Význam umývania vlasov, náradie , pomôcky – rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami umývania vlasov 1.2 Príprava zákazníka na umývanie vlasov, diagnóza vlasov a pokožky hlavy – praktické cvičenie 1.3 Holičské umývanie vlasov v predklone – praktické cvičenie 1.4 Technologické cvičenia umývania vlasov spojené s aplikovaním vedomostí z teórie o umývaní vlasov	
2. Masáž pokožky hlavy	5
2.1 Význam a účinky masáže, druhy – rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami masáže vlasovej pokožky 2.2 Prípravky na masáž – rozšírenie vedomostí 2.3 Pracovný postup pri ručnej povrchovej masáži – praktické cvičenia 2.4 Pracovný postup pri ručnej hĺbkovej a plastickej masáži – praktické cvičenia 2.5 Technologické cvičenia ďalších spôsobov masáží – krúživá, prúdivá, elektrickými prístrojmi	
3. Úprava pánskych účesov onduláciou horúcim vzduchom	5
3.1 Ondulácia horúcim vzduchom, techniky - rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami 3.2 Rôzne spôsoby úpravy pánskych účesov onduláciou horúcim vzduchom – rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami 3.3 Technologické cvičenia techniky ondulácie horúcim vzduchom 3.4 Praktické cvičenie aplikovania vedomostí v praxi teórie o ondulácii horúcim vzduchom 3.5 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri ondulácii horúcim vzduchom	

4. Úprava pánskych účesov onduláciou železom	5
4.1 Spôsoby natáčania a žehlenia vlasov - rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami 4.2 Rôzne spôsoby úpravy pánskych účesov onduláciou železom – praktické cvičenia 4.3 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri ondulácii železom 4.4 Technologické cvičenie spôsobov natáčania a žehlenia vlasov 4.5 Praktické cvičenie aplikovania vedomostí v praxi teórie o úprave pánskych účesov onduláciou železom	
5. Strihanie vlasov, holenie	14
5.1 Význam strihania vlasov, pomôcky, náradie na strihanie – rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami 5.2 Nožnice, britvy – rozšírenie vedomostí z internetu 5.3 Práca s britvou – otváranie, držanie v smere ruky 5.4 Pohybovanie britvou - praktické ukážky 5.5 Technologické cvičenie - napínanie pokožky 5.6 Technologické cvičenie - preholovanie a zaholovanie zástrihu 5.7 Praktické cvičenie aplikovania vedomostí v praxi teórie o strihaní vlasov 5.8 Preriedžovanie vlasov – rôzne spôsoby preriedžovania vlasov 5.9 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri strihaní vlasov 5.10 Technologické cvičenie technik strihania vlasov 5.11 Pánske strihy klasické - rozšírenie vedomostí z internetu 5.12 Novšie pánske strihy – rozšírenie vedomostí 5.13 Technologické cvičenie - úprava brady a fúzov 5.14 Praktické cvičenie - aplikovanie vedomostí v praxi teórie o holení a úprave brady a fúzov	

3. ročník

(1 hodina týždenne; spolu 30 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Trvalý styling pánskych vlasov	5
1.1 Nové druhy preparácie vlasov – rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami	
1.2 Technologické cvičenie - natáčanie objemovej preparácie pánskych vlasov 1.3 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o trvalom stylingu pánskych vlasov 1.4 Technologické cvičenie – uhladzovanie a vyrovnávanie pánskych vlasov 1.5 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri trvalom stylingu pánskych vlasov	
2. Odfarbovanie a melírovanie pánskych vlasov	5

2.1 Odfarbovanie a melírovanie pánskych vlasov – rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami 2.2 Pracovné postupy odfarbovania a melírovania – nové poznatky z internetu 2.3 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri odfarbovaní a melírovaní pánskych vlasov 2.4 Technologické cvičenie – rôzne postupy melírovania pánskych vlasov 2.5 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o odfarbovaní a melírovaní pánskych vlasov	
3. Farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov	10
3.1. Prostriedky na farbenie vlasov, brady a fúzov - rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami 3.2 Demipermanentné farby – praktické ukážky nových vzorkovníkov farieb 3.3 Prvky HairTattoo design v brade – rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami 3.4 Technologické cvičenie – farbenie pánskych vlasov, brady a fúzov 3.5 Technologické cvičenie - náročné a špeciálne úpravy brady a fúzov 3.6 Praktické ukážky linkovania brady 3.7 Extravagantné kreácie úprav brady – rozšírenie vedomostí z internetu 3.8 Technologické cvičenie – náročné a špeciálne úpravy pánskych účesov brady a fúzov 3.9 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri farbení vlasov, brady a fúzov 3.10 Praktické cvičenie - aplikovanie vedomostí v praxi teórie o farbení pánskych vlasov	
4. Ošetrovanie a regenerácia pánskych vlasov, brady a fúzov	4
4.1 Význam ošetrovania a regenerácie vlasov - rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami 4.2 Starostlivosť o pánske vlasy, bradu a fúzy – praktické ukážky 4.3 Technologické cvičenie – ošetrovanie a regenerácia pánskych vlasov, brady a fúzov 4.4 Praktické cvičenie – aplikovanie vedomostí v praxi teórie o ošetrovaní a regenerácii pánskych vlasov, brady a fúzov	
5. Starostlivosť o pánsku pleť a ruky	6
5.1. Starostlivosť o pánsku pleť - rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami 5.2 Farbenie a úprava obočia – nové poznatky z internetu 5.3 Úprava obočia žiletkou – praktické ukážky 5.4 Technologické cvičenie – farbenie a úprava obočia, nanášanie ošetrujúcich prípravkov na tvár 5.5 Technologické cvičenie – manikúra, masáž rúk 5.6 Starostlivosť o ruky - rozšírenie vedomostí spojené s praktickými ukážkami	

UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET CVIČENIA Z KOMUNIKÁCIE

Názov predmetu	Cvičenia z komunikácie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Cvičenia z komunikácie
rozsah výučby	spolu 30 vyučovacích hodín

Charakteristika a ciele vyučovacieho predmetu

Obsah učiva odborného predmetu cvičenia z komunikácie sa zameriava na komunikáciu so zákazníkom, riešenie konfliktných situácií a odhadnutie typu a psychického rozpoloženia zákazníka. Žiak získava základné informácie zo všeobecnej psychológie, sociálnej psychológie a psychológie práce. Predmet vedie žiaka k tomu, aby komunikáciu a vzťahy budoval na základe tolerancie, aby získal a osvojil si teoretické vedomosti a zručnosti pri práci so zákazníkom. Pozornosť sa venuje aj zásadám psychohygieny a vytváraniu priaznivého pracovného prostredia.

Cieľom vyučovacieho odborného predmetu cvičenia z komunikácie je to, aby žiak vedel použiť v praxi základné zásady rokovania so zákazníkmi a spolupracovníkmi. Vyučovací predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výučba bude prebiehať v bežnej triede.

Obsah vzdelávania

Rozpis učiva

3. ročník

(1 hodina týždenne; spolu 30 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Základy sociálnej psychológie	15
1.1 Využitie inscenačných metód v sociálnej komunikácii, nadviazanie kontaktu	
1.2 Neverbálna komunikácia – praktické cvičenia	
1.3 Ja a skupina – hry na vytváranie skupín	
1.4 Hry na rozvoj skupiny – dôvera, spolupatričnosť, história skupiny	
1.5 Hry na rozvoj skupiny – normy, vzťahy, vývoj	
1.6 Ako sa stať spoločenskou bytosťou – interakčná hra, skupinová pantomíma	
1.7 Skupinová kresba – sociálny status, sociálne roly v našej skupine, hra Tieňové roly	

1.8 Sociálna percepcia – aktivita Krokodíla rieka 1.9 Chyby v sociálnej percepcii – aktivita Predsudky 1.10 Skupina a jej vplyv na jedinca – využitie hry Spolky 1.11 Vzťahy v skupine – dramatizácia 1.12 Vedenie skupín – systém odmien a sankcií – rolové hry 1.13 Ako na stres, frustráciu, depriváciu – Balík došlej pošty, cvičenie vo vnímavosti 1.14 Metóda konfliktných situácií, metóda incidentu 1.15 Relaxačné techniky	
2. Psychologický rozbor správania zákazníka	15
2.1 Vystupovanie a správanie v styku so zákazníkom – inscenačné metódy 2.2 Spôsoby zámerného pôsobenia na zákazníka – využitie výtvarných techník 2.3 Spôsoby zámerného pôsobenia na zákazníka – interakčná hra 2.4 Zvládanie konfliktných zákazníkov – rolové hry 2.5 Empatia v styku so zákazníkom – hra na básnikov, praktické cvičenia 2.6 Asertivita v styku so zákazníkom – hra s konfliktami a sebakpresadzovaním 2.7 Nácvik asertívnych techník 2.8 Vitajte na pracovnom pohovore – príprava osobnej prezentácie a potrebných dokladov 2.9 Vitajte na pracovnom pohovore – situačné metódy 2.10 Propagácia služieb – skupinová práca 2.11 12 krokov, ako si vypestovať imidž 2.12 Public relations – ako získať zákazníka 2.13 Profil osobnosti pracovníka v službách – ako neprijsť o zákazníka 2.14 Príprava projektu Moja vysnívaná prevádzka 2.15 Prezentácia projektu Moja vysnívaná prevádzka, klasifikácia	

UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET ODBORNÝ VÝCVIK

Názov predmetu	Odborný výcvik
Časový rozsah výučby	15 hodín týždenne, spolu 495 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Odborný výcvik
Časový rozsah výučby	17,5 hodín týždenne, spolu 577,5 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Odborný výcvik
Časový rozsah výučby	17,5 hodín týždenne, spolu 525 vyučovacích hodín
Ročník	tretí

Kód a názov učebného odboru	6462 H barbier, barbierka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Odborný výcvik
rozsah výučby	spolu 1597,5 vyučovacích hodín

Charakteristika a ciele vyučovacieho predmetu

V praktickej príprave žiaci získavajú odborné zručnosti potrebné pre vykonávanie barbierskej profesie. Nadobudnú praktické skúsenosti v technologických postupoch, ktoré budú vedieť aplikovať v praxi. Naučia sa pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade s hygienickými predpismi pre prácu v epidemiologicky závažných činnostiach, pracovať s prístrojmi, náradím a pomôckami a zabezpečovať ich údržbu, vykonať správne pracovné postupy pri umývaní a ošetrovaní pánskych vlasov, masáže hlavy, strihaní a úprave pánskych účesov, holení, chemických úpravách, odfarbovaní a melírovaní vlasov, farbení pánskych vlasov, brady a fúzov a ich špeciálnych úprav, módnych a náročných pánskych strihoch a poradenstvom pri ich voľbe. Naučia sa nové súčasné spôsoby pri strihaní pánskych vlasov, holení a úprave brady a fúzov. Pripravujú sa na samostatnú prácu pri starostlivosti o pánsku pleť, bradu a fúzy. Naučia sa ako správne komunikovať so zákazníkmi a zvládnuť bežnú administratívu v barbierskej prevádzke pri prijímaní objednávok, inkasovaní a vyúčtovaní.

Cieľom odborného výcviku je prakticky pripraviť v súlade s požiadavkami stanovenými charakteristikou učebného odboru kvalifikovaných pracovníkov, ktorí budú schopní dobre plniť náročné služby v odbore.

Odborný výcvik v učebnom odbore 6462 H barbier úzko súvisí s teoretickými poznatkami a vedomosťami z technológie a materiálov, ktorých učivo rozvíja, rozširuje, prehĺbuje a aplikuje tieto zručnosti v praxi. Je medzipredmetovo previazaný aj s ostatnými odbornými vyučovacími predmetmi odborným kreslením, zdravovedou, psychológiou, spoločenskou komunikáciou a ekonomikou. Cieľom predmetu je viesť žiakov k presnej svedomitej práci, k dodržiavaniu pravidiel hygieny a bezpečnosti práce, k používaniu správnej odbornej terminológie, ku snahe o získavanie informácií o nových technológiách, prípravkoch a nových trendov v úprave pánskych vlasov, brady a fúzov. Dôležitou súčasťou je aj podpora estetického cítenia, tvorivosti a kreativity pri práci. Viesť žiakov aj k hospodárnemu využívaniu materiálu a k ekologickému prístupu k životnému prostrediu.

Metódy, formy a prostriedky odborného výcviku majú rozvíjať vedomosti, praktické zručnosti a návyky žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, majster OV má zase povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese odborného výcviku patrí praktické predvedenie daných úkonov majstrom odborného výcviku. Praktické ukážky sú k dispozícii aj v digitálnej forme a na internete. Práca barbiera vyžaduje k dokonalému osvojeniu intenzívny výcvik, aby nedochádzalo k poškodeniu zákazníka najmä pri práci s britvou. Preto je potrebné, aby žiaci pristupovali k obsluhu zákazníkov až po dokonalom a bezpečnom zvládnutí všetkých prípravných a cvičných prác a za stáleho dozoru majstra odborného výcviku. Majster odborného výcviku naučí žiakov dodržiavať zásady hygieny a bezpečnosti práce, starať sa o ochranu zákazníka a aj vlastnej osoby. Žiakov vedie k primeranému spoločenskému vystupovaniu a správaniu sa voči zákazníkom.

Profesia barbier kladie zvýšené požiadavky na majstra odborného výcviku, jeho sústavný kontakt s novinkami v odbore a sledovanie súčasnej pánskej účesovej módy.

Rozvíjať vedomosti, zručnosti, návyky a poznávaciu činnosť žiaka predpokladá uplatňovať na praktickom vyučovaní zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Odborný výcvik bude prebiehať v barbierskej prevádzke, ktorá sa nachádza v priestoroch školy a u zmluvných zamestnávateľov. Žiaci absolvujú aj školenia.

Obsah vzdelávania

Rozpis učiva

1. ročník

(15 hodín týždenne; spolu 495 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Úvod, prevádzka pánskeho salónu Barbiers	60
1.1 Úvod, zariadenie prevádzky pánskeho salónu Barbiers	
1.2 Organizácia práce v salóne	
1.3 Náradie, pomôcky a ich údržba	
1.4 Prístroje a ich údržba	
1.5 Bezpečnosť práce a ochrana zdravia pri práci	
1.6 Manipulácia s elektrickými prístrojmi, protipožiarna ochrana	
1.7 Hygienické predpisy pre prácu v epidemiologicky závažných činnostiach	
1.8 Sanitácia v salóne Barbiers	
1.9 Manipulácia s bielizňou, dodržiavanie hygienických požiadaviek	
1.10 Čistenie a dezinfekcia náradia a pomôcok	
1.11 Úprava barbiera, dodržiavanie pravidiel osobnej hygieny	

2. Umývanie vlasov	36
2.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri umývaní vlasov	
2.2 Príprava náradia a pomôcok na umývanie pánskych vlasov a vlasovej pokožky	
2.3 Príprava zákazníka, diagnóza vlasov a pokožky hlavy	
2.4 Voľba šampónu a ošetrojúcich prípravkov podľa diagnózy vlasov a vlasovej pokožky	
2.5 Technologický postup klasického umývania pánskych vlasov v predklone	
2.6 Umývanie vlasov v umývacej mise v záklone/dozadu	

2.7 Ošetrovanie pánskych vlasov a pokožky po umývaní so zreteľom na diagnózu	
3. Masáž pokožky hlavy	42
3.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri masáži pokožky hlavy	
3.2 Význam a účinok masáže	
3.3 Druhy masáže	
3.4 Príprava, náradia, pomôcky a zákazníka	
3.5 Voľba prípravkov na masáž pokožky hlavy	
3.6 Technologický postup pri povrchovej masáži	
3.7 Technologický postup pri prúdivej a krúživej masáži	
3.8 Ďalšie spôsoby masáže pokožky hlavy	
3.9 Masáž pokožky hlavy elektrickými prístrojmi	
4. Úprava pánskych účesov onduláciou horúcim vzduchom	45
4.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri ondulácii horúcim vzduchom	
4.2 Výber vhodnej techniky úpravy pánskych účesov onduláciou horúcim vzduchom	
4.3 Príprava náradia a pomôcky	
4.4 Príprava zákazníka, diagnóza vlasov a smeru ich rastu	
4.5 Výber vhodných stylingových prípravkov podľa diagnózy vlasov a vlasovej pokožky	
4.6 Technologický postup voľnej fúkanej prstami alebo difuzérom	
4.7 Technologický postup fúkania pánskych účesov z kratších vlasov plochou kefou	
4.8 Konečná úprava pánskeho účesu z kratších vlasov- styling	

4.9 Technologický postup fúkania pánskych účesov z dlhších vlasov	
4.10 Konečná úprava pánskeho účesu z dlhších vlasov - styling	
4.11 Využitie ďalších techník vodovej ondulácie na pánske účesy z kratších vlasov	
4.12 Využitie ďalších techník vodovej ondulácie na pánske účesy z dlhších vlasov	
5. Úprava pánskych účesov onduláciou železom	30
5.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri ondulácii železom	
5.2 Výber vhodnej techniky úpravy pánskych účesov onduláciou železom	
5.3 Príprava náradia a pomôcky	
5.4 Príprava zákazníka, diagnóza vlasov a smeru ich rastu	
5.5 Výber vhodných prípravkov na ochranu vlasov pred teplom	
5.6 Technologický postup úpravy kratších pánskych vlasov onduláciou železom	
5.7 Konečná úprava pánskych kratších vlasov po ondulácii železom	
5.8 Použitie žehličky na úpravu pánskych vlasov	
5.9 Konečná úprava pánskych dlhších vlasov po žehlení	
5.10 Použitie ďalších elektrických ondulčných želez na úpravu pánskych vlasov	

5.11 Konečná úprava pánskych vlasov po rôznych spôsoboch ondulácie železom	
6. Strihanie vlasov	156
6.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri strihaní vlasov 6.2 Náradie a pomôcky na strihanie pánskych vlasov 6.3 Čistenie a údržba náradia, dezinfekcia, sterilizácia 6.4 Anatomické anomálie, rast vlasov a vlasový vír 6.5 Voľba strihu – účesu podľa typu tváre zákazníka 6.6 Techniky strihania vlasov 6.7 Voľba vhodných techník strihania podľa kvality vlasov a smeru ich rastu 6.8 Nácvik odborných zručností pri práci s nožnicami, správne držanie nožníc a hrebeňa 6.9 Strihanie vlasov nožnicami cez prsty a do dlane 6.10 Preriedovanie vlasov efilačnými nožnicami 6.11 Základný pánsky tupý strih nožnicami, uhol vyčesania 6.12 Strihanie vlasov nožnicami cez hrebeň, držanie hrebeňa v správnom uhle- význam uhlov	
6.13 Nácvik odborných zručností pri práci s elektrickým strojčekom, manipulácia, použitie nadstavcov, čistenie, olejovanie 6.14 Strihanie vlasov elektrickým strojčekom 6.15 Strihanie vlasov do hola elektrickým strojčekom 6.16 Strihanie vlasov elektrickým strojčekom do stratena 6.17 Nácvik odborných zručností pri strihaní s britvou, bezpečné držanie a manipulácia s britvou, čistenie, výmena a brúsenie ostria 6.18 Zrezávanie vlasov britvou 6.19 Druhy pánskych strihov 6.20 Klasický pánsky strih elektrickým strojčekom, nožnicami 6.21 Zástrihkontúrnych vlasov, druhy zástrihov pri pánskych strihoch 6.22 Zaholeniezástrihu britvou 6.23 Odstraňovanie chĺpkov v ušiach a nose elektrickým strojčekom alebo nožnicami, úprava obočia nožnicami, elektrickým strojčekom 6.24 Strihanie detí a mládeže 6.25 Druhy detských strihov a strihov pre mládež 6.26 Strihanie malých detí do 5 rokov 6.27 Strihanie starších detí	
7. Holenie a úprava brady a fúzov	126

7.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri holení	
7.2 Náradie, pomôcky a prípravky na holenie	
7.3 Použitie britvy s vymeniteľnou čepeľou (shavete)	
7.4 Nácvik odborných zručností pri práci s britvou , bezpečné držanie a manipulácia s britvou, výmena a brúsenie ostria	
7.5 Čistenie, údržba , dezinfekcia, sterilizácia	
7.6 Napínanie pokožky, nácvik odborných zručností, jednosmerné, obojstranné, krížové, prídivé, poštipom	
7.7 Príprava zákazníka pred holením, zhodnotenie kvality pokožky brady, kontrola nedostatkov napr. kožné defekty, bradavice, akné, komedony, určenie rastu brady a fúzov	
7.8 Pracovný postup pri holení technikou Hot Towel	
7.9 Príprava horúceho obkladu v naparovacom prístroji	
7.10 Pre shave – mydlenie pred holením, nácvik mydlenia pomocou okrúhleho štetca krúživým pohybom zápästia ruky	
7.11 Postup pri holení v smere rastu chlupov	
7.12 Hot Towel a preholovanie – bočný ťah a v protismere (vyholovanie)	
7.13 Aftershave – ošetrenie pleti po holení, IceTowel – studený obklad	
7.14 Voľba a použitie prípravkov na ošetrenie a pestovanie pleti po holení	
7.15 Pracovný postup tzv. mokrého holenia len s mydlením	
7.16 Použitie klasického mydla, peny, gélu, gélovej peny	
7.17 Úprava fúzov a brady, hustota zarastania, rast a vír brady a fúzov	
7.18 Techniky používané pri úprave fúzov a brady, elektrickým strojčekom s nadstavcom, elektrickým strojčekom cez hrebeň, nožnicami cez hrebeň, zastrihnutie do tvaru nožnicami	
7.19 Zahoľovanie – ohraničenie kontúr brady a fúzov elektrickým strojčekom a britvou	
7.20 Rôzne spôsoby úpravy fúzov, krátke, dlhé, typy zástrihov A typ, rovný typ, plný fúz, podrast	
7.21 Muška, tvarovanie, zahoľovanie v okolí úst, bokombrady,okrajové časti tváre	
7.22 Rôzne spôsoby úpravy brady, trojdňové strnisko, tvarovaná briadka, brada, oválna, kvadratická, špicatá, rôzne variácie, linkovanie brady	
7.23 Voľba a použitie prípravkov na fúzy a bradu	

2. ročník

(17,5 hodín týždenne; spolu 578 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Pánske strihy	303

1.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri strihaní vlasov 1.2 Druhy pánskych strihov 1.3 Strihanie dohola „headshave“ vyholená hlava 1.4 Postup holenia hlavy technikou Hot Towel 1.5 Umývanie a ošetrovanie po holení hlavy 1.6 Príprava zákazníka a rozdelenie vlasov pred strihaním 1.7 Strih na ježka 1.8 Pánsky plastický strih 1.9 Pánsky tupý strih 1.10 Nástrih špičkami nožníc a rozličné nástrihové a preriedovacie techniky 1.11 Pánsky kombinovaný strih 1.12 Projekčný uhol pri strihaní 1.13 Módné pánske strihy 1.14 Použitie nástrojov, rôzne typy elektrických strihacích strojčekov a veľkosti hlavíc, kontúrovací elektrický strojček, holiaci strojček, britva, nožnice 1.15 Nové spôsoby, techniky strihania Fade a postupy 1.16 Fade, rôzne variácie, na kožu, zero, nízky, stredný, klasický, do tvaru V (skin, zero, low, middle, classic, V-shaped Neckline) 1.17 Rôzne spôsoby úpravy vrchných vlasov (Flat top, Slick Back, Comb Over, Tapers, Brush Up, Long Side Swept Hair, Long Textured Top, Messy Quiff, Iiked Hair, Loose Side Part) 1.18 Pompadur a jeho variácie 1.19 Rôzne štýly klasického pánskeho strihu, Bombage, Biznis klasika 1.20 Konečná úprava účesu 1.21 Voľba a použitie stylingových prípravkov	
2 . Trvalý styling pánskych vlasov	60
2.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri trvalom stylingu pánskych vlasov 2.2 Nácvik natáčania vlasov na objemové natáčky 2.3 Príprava náradia, pomôcok a materiálu, druhy prípravkov 2.4 Príprava zákazníka, diagnóza vlasov, voľba účesu 2.5 Pracovný postup pri trvalom stylingu pánskych vlasov 2.6 Ustáľovanie a neutralizácia 2.7 Umývanie a ošetrovanie vlasov po trvalom stylingu 2.8 Pracovný postup pri objemovej preparácii pánskych vlasov 2.9 Trvalé uhladzovanie a vyrovnávanie pánskych vlasov 2.10 Ošetrovanie vlasov a konečná úprava	
3. Odfarbovanie a melírovanie pánskych vlasov	77

3.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri odfarbovaní a melírovaní pánskych vlasov 3.2 Príprava náradia, pomôcok a materiálu, druhy prípravkov na odfarbovanie vlasov-krémový, práškový 3.3 Príprava zákazníka, diagnóza vlasov, voľba stupňa zosvetlenia v závislosti od prírodnej hĺbky farby klienta a voľba koncentrácie oxidačného činidla v kombinácii s melírovacím prípravkom 3.4 Pracovný postup pri odfarbovaní pánskych vlasov 3.5 Umývanie a ošetrovanie vlasov po odfarbovaní 3.6 Rôzne techniky melírovania pánskych vlasov 3.7 Príprava náradia, pomôcok a materiálu, rôzne druhy prípravkov na melírovanie, krémový, práškový, baleáž 3.8 Príprava zákazníka, diagnóza vlasov, voľba účesu s melírovaním 3.9 Pracovný postup pri melírovaní pánskych vlasov, cez čiapku, do fólie, riedkym hrebeňom- voľne 3.10 Umývanie a ošetrovanie vlasov po melírovaní 3.11 Konečná úprava pánskeho účesu po melírovaní	
4. Farbenie pánskych vlasov	77
4.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri farbení pánskych vlasov 4.2 Farebný kruh, základné farby farebného spektra 4.3 Vzorkovník farieb, hĺbka farby, odtieň, odlesk 4.4 Druhy prípravkov na krátkodobé zafarbenie pánskych vlasov 4.5 Druhy prípravkov na tónovanie pánskych vlasov 4.6 Druhy prípravkov na trvalé farbenie pánskych vlasov 4.7 Kolorimetria 4.8 Príprava náradia, pomôcok a materiálu na farbenie pánskych vlasov 4.9 Príprava zákazníka, diagnóza vlasov, voľba vhodného druhu prípravku a farebného odtieňa 4.10 Pracovný postup pri farbení pánskych vlasov 4.11 Umývanie a ošetrovanie vlasov po farbení 4.12 Farbenie pánskych šedivých vlasov 4.13 Tónovanie pánskych vlasov 4.14 Odfarbenie a následné farbenie alebo tónovanie pánskych vlasov	
5. Farbenie brady a fúzov	61
5.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri farbení brady a fúzov 5.2 Druhy prípravkov na farbenie brady a fúzov 5.3 Príprava náradia, pomôcok a materiálu na farbenie brady a fúzov 5.4 Príprava zákazníka, voľba vhodného odtieňa a oxidantu 5.5 Príprava farbiaceho roztoku a doba pôsobenia 5.6 Pracovný postup pri farbení brady a fúzov 5.7 Umývanie a ošetrovanie brady a fúzov po farbení 5.8 Úprava brady a fúzov po farbení	

3. ročník

(17,5 hodín týždenne; spolu 525 hodín)

Názov tematického celku Témy	Hodiny
1. Súčasná móda pánskych účesov	105
1.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri úprave pánskych módných účesoch 1.2 Strihanie a úprava pánskych módných účesov 1.3 Strihanie a úprava detských módných účesov 1.4 Voľba pánskeho účesu podľa typu zákazníka 1.5 Voľba pánskeho účesu s prihliadnutím na kvalitu a smer rastu vlasov 1.6 Voľba pánskeho účesu s prihliadnutím na anatómiu tváre a lebky 1.7 Voľba pánskeho účesu s prihliadnutím na vek zákazníka 1.8 Voľba pánskeho účesu s prihliadnutím na povolanie a spoločenské postavenie zákazníka 1.9 Voľba pánskeho účesu s prihliadnutím na nepravidelnosti anatómie tváre a lebky a rastu vlasov 1.10 Pánske účesy v kontexte s inými kultúrami	
2. Náročné a špeciálne úpravy pánskych účesov, brady a fúzov	147
2.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri úprave pánskych účesov 2.2 Náročné a špeciálne úpravy pánskych účesov 2.3 Lineap – tvarovanie, vyholovanie kontúr elektrickým strojčekom a britvou 2.4 Vystrihávanie, vyholovanie cestičky 2.5 Dofarbenie strihu krátkodobými farebnými postrekmi a práškami 2.6 HairTattoo design – extravagantné kreácie, vystrihávanie, vyholovanie rozličných vzorov/ornamentov nožnicami, elektrickým strojčekom a britvou 2.7 ScissorFade – nožnicový výtrat 2.8 Náročné a špeciálne úpravy brady a fúzov 2.9 Linkovanie brady 2.10 Prvky HairTattoo design v brade 2.11 Rozličné úpravy brady a fúzov v kontexte s inými kultúrami	
3. Ošetrovanie a regenerácia pánskych vlasov, brady a fúzov	77
3.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri ošetrovaní a regenerácii pánskych vlasov 3.2 Použitie prípravkov na ošetrovanie a regeneráciu pánskych vlasov a vlasovej pokožky 3.3 Príprava zákazníka, diagnóza vlasov a vlasovej pokožky 3.4 Voľba vhodných prípravkov a postupov na ošetrovanie a regeneráciu vlasov a vlasovej pokožky podľa diagnózy vlasov 3.5 Starostlivosť o pánske vlasy a vlasovú pokožku 3.6 Umývanie a ošetrovanie problémových mastných vlasov 3.7 Umývanie a ošetrovanie vlasovej pokožky pri problémoch s lupinami 3.8 Umývanie a ošetrovanie vlasov pri vypadávaní 3.9 Odporúčenie vhodných liečivých prípravkov 3.10 Starostlivosť o bradu a fúzy 3.11 Voľba vhodných prípravkov na starostlivosť o bradu a fúzy a ich aplikácia	
4. Starostlivosť o pánsku pleť a ruky	72

4.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri starostlivosti o pánsku pleť a ruky 4.2 Farbenie a úprava obočia 4.3 Úprava obočia žiletkou 4.4 Nanášanie ošetrojúcich prípravkov na tvár podľa diagnózy pleti, masáž 4.5 Aplikácia pánskej masky 4.6 Epilačné techniky strojčekom, nožnicami, britvou a ohňom 4.7 Odstraňovanie chĺpkov na ušiach ohňom 4.8 Depilačné techniky vytrhávaním, voskom, niťou 4.9 Odstraňovanie ochlpenia tváre niťou 4.10 Odstraňovanie chĺpkov z nosa, uší a tváre voskom 4.11 Starostlivosť o pánske ruky, manikúra 4.12 Masáž rúk a zábaly	
5. Použitie a úprava vlasových náhrad a doplnkov pre mužov	36
5.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri použití vlasových náhrad a doplnkov pre mužov 5.2 Druhy vlasových náhrad a doplnkov 5.3 Výroba vlasových náhrad a doplnkov pre mužov 5.4 Použitie rôznych vlasových náhrad a doplnkov pre mužov 5.5 Úprava vlasových náhrad a doplnkov pre mužov 5.6 Použitie dočasných postrekov na doplnenie riedkych alebo vypadaných vlasov	
6. Administratívne práce v prevádzke	32
6.1 Organizácia práce v prevádzke 6.2 Evidencia a objednávanie zákazníkov 6.3 Účtovanie a obsluha registračnej pokladne, výpočtovej techniky 6.4 Povinná evidencia dokladov 6.5 Objednávanie a nakupovanie tovaru 6.6 Vedenie skladového hospodárstva 6.7 Bežné administratívne práce v prevádzke pánskeho salónu Barbiers 6.8 Vybavovanie reklamácie 6.9 Komunikácia so zákazníkom a s kolegami	
7. Prehľbovanie zručností v samostatných pracovných postupoch	56
7.1 Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov pri práci v pánskom salóne Barbiers 7.2 Samostatné pracovné úkony v pánskom salóne Barbiers	